รายงานการวิจัย

เรื่อง

ผลของการใช้รูปแบบการสอน 7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขันวิชาหลักภาษาไทยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักภาษาไทยและทักษะชีวิตของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

โดย

อาจารย์ นวรัตน์ สุขวัฒนาสินิทธิ์

สนับสนุนโดย

กองทุนวิจัยคณะครุศาสตร์

ปี 2557

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2559

ชื่อโครงการวิจัย ผลของการใช้รูปแบบการสอน 7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน วิชาหลักภาษาไทย ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักภาษาไทยและทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ชื่อผู้วิจัย อาจารย์ นวรัตน์ สุขวัฒนาสินิทธิ์

ปีที่ทำวิจัยสำเร็จ 2559

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบคะแนนทักษะชีวิตของนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอน 7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขันกับนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนปกติ ก่อนและหลังทดลอง2) เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอน 7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขันกับนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนปกติ ก่อนและหลังทดลอง 3)เปรียบเทียบคะแนนทักษะชีวิตของนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอน 7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขันก่อนและหลังการทดลอง4) เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอน 7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน ก่อนและหลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 2 ห้องเรียน ใช้เวลาสอนกลุ่มละ 2 คาบต่อสัปดาห์ เป็นเวลา 16 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักภาษาไทย และแบบสอบถามวัดทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติบรรยายและวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t-testindependent และ t-testdependent) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยรูปแบบการสอน 7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขันมีคะแนนทักษะชีวิตสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (t = 2.50,sig = 0.02)

2. นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยรูปแบบการสอน 7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขันมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (t = 3.23, sig = 0.00)

3. นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยรูปแบบการสอน 7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขันมีคะแนนทักษะชีวิตสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (t = -7.21, sig = 0.00)

4. นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยรูปแบบการสอน 7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขันมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (t = -15.27,sig = 0.00)

Project title Effect of using 7E with Team Game Tournament Technique in Thai Grammar Subject to achievement Thai Grammar Subject and Life Skill of grade 1

Name of Investigators Nawarat Sukwattanasinit

Year 2016

Abstract

This research aimed 1) to compare before and after scores of students' Life Skill whom were taught using 7E model with Team Game Tournament technique with students whom were taught using the traditional way. 2) to compare before and after the score of the achievement of Thai Grammar subject of students whom were taught using 7E model with Team Game Tournament technique with students whom were taught using the traditional way. 3) to compare before and after scores of students' Life Skill whom were taught using 7E model with Team Game Tournament technique. 4)) to compare before and after the score of the achievement of Thai Grammar subject of students whom were taught using 7E model with Team Game Tournament technique.

The sample consisted of two classes of First grade Chulalongkorn University Demonstration school students whom studied in academic year 2015. The students were taught two hours a week for sixteen weeks. Data collection consisted of Thai Grammar achievement test and Lifs Skill survey. The data was analyzed using descriptive statistics and analysis of the difference of the average. (t-test independent and t-test dependent) Findings were summarized below

1. Students whom were taught using 7E model with Team Game Tournament technique scored higher in Life Skill than students whom were taught using the traditional way at the significance level of .05 (t = 2.50, sig = 0.02)

2. Students whom were taught using 7E model with Team Game Tournament technique scored higher in achievement test than students whom were taught using the traditional way at the significance level of .05 (t = 3.23, sig = 0.00)

3. Students whom were taught using 7E model with Team Game Tournament technique scored higher in Life Skill before the class begins at the significance level of .05 (t = -7.21, sig = 0.00)

4. Students whom were taught using 7E model with Team Game Tournament technique scored higher in achievement test before the class begins at the significance level of .05 (t = -15.27, sig = 0.00)

ศฟ
เลขหมู่ ค 15 017145 2559
เลขทะเบียน 017145
วัน. เดือน. ปี 21 ก.ย. 59

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยเรื่อง ผลของการใช้รูปแบบการสอน7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขันวิชาหลักภาษาไทย ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักภาษาไทยและทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณี เจตจำนงนุช ที่ให้ความกรุณาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำ ตรวจแก้ไขรายงานการวิจัยฉบับนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัมพร อังศรีพวง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปริมวดี ประยูรศุข อาจารย์อนุทัย โรจนวิภาต และผู้ช่วยศาสตราจารย์ดาณาวดี มิตรสัมพันธ์ อาจารย์ภารดี ศรีลัด อาจารย์อัญชุลี ศิริประพนธ์โรจน์ นางสาวปารมี ตรีบุลกุล และนางสาวนุชนภา ราชนิยม ที่ให้ความช่วยเหลือทุกอย่าง เป็นกำลังใจจนผู้วิจัยดำเนินการวิจัยได้สำเร็จ

ท้ายที่สุดนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม และคณะครุศาสตร์ที่ได้สนับสนุนทุนวิจัยจากกองทุนวิจัยคณะครุศาสตร์ ปี 2557 เป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้

อาจารย์ นวรัตน์ สุขวัฒนาสินิทธิ์

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	(1)
บทที่ 1 บทนำ	
ความสำคัญของปัญหาในการวิจัย	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	6
ประโยชน์ที่ได้รับ	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
รูปแบบการเรียนการสอน 7E	12
เทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน	21
หลักภาษาไทย	24
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	30
ทักษะชีวิต	36
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	51

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 58

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 58

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 58

การเก็บรวบรวมข้อมูล 71

การวิเคราะห์ข้อมูล 71

บทที่ 4 ผลการวิจัย

ผลการวิจัย 72

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานตัวอย่างวิจัย 72

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม 74

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังเรียน 76

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย 80

อภิปรายผล 82

เอกสารอ้างอิง 88

ภาคผนวก 95

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	บทบาทของครูและนักเรียนในกระบวนการเรียนการสอน7E	17
2.2	โครงสร้างหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	24
2.3	มาตรฐานตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางวิชาภาษาไทยระดับชั้น ป.1	27
2.4	องค์ประกอบที่ 1 การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น	43
2.5	องค์ประกอบที่2 การคิดวิเคราะห์ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	44
2.6	องค์ประกอบที่ 3 การจัดการกับอารมณ์และความเครียด	45
2.7	องค์ประกอบที่ 4 การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น	46
2.8	แสดงพฤติกรรมทักษะชีวิตที่คาดหวังให้เกิดขึ้นในผู้เรียนตามช่วงวัยในระดับ	48
3.1	ค่า IOC ของแบบสอบถามวัดทักษะชีวิตของนักเรียนจากผู้ทรงคุณวุฒิ	69
4.1	ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนทักษะชีวิตและคะแนนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนกลุ่มทดลอง- ก่อนและหลังเรียน	73
4.2	คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคะแนนทักษะชีวิตของนักเรียน	74
4.3	ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะชีวิตทั้งก่อนและหลังเรียน	75
4.4	ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน	76
4.5	ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะชีวิตก่อนและหลังเรียน	77
4.6	ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน	78

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	เปรียบเทียบรูปแบบการเรียนการสอน 5E และ 7E	14
2.2	กรอบแนวคิดการวิจัย	56

บทที่1
บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เด็กในวันนี้จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในวันหน้าได้จำเป็นต้องมีทักษะชีวิต (Life Skills) เพื่อให้เด็กสามารถจัดการกับปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นกับตนเองได้อย่างเหมาะสม (งามตา วนินทานนท์, 2546) ทักษะชีวิตเป็นความสามารถในการที่จะจัดการกับความกดดันความบีบคั้นปัญหารอบตัวในสภาพสังคมปัจจุบันและเตรียมพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต (ประไพ ประดิษฐ์สุขถาวร, 2554) เพื่อให้เด็กสามารถดูแล และพึ่งพาตนเองได้ในชีวิตประจำวัน รวมถึงรู้เท่าทันสภาพเหตุการณ์ในสังคม ทักษะชีวิตเป็นความสามารถในการปรับพฤติกรรมให้เหมาะสม จัดการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเตรียมพร้อมสำหรับปรับตัวในอนาคต เป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการพัฒนาคน และควรมีการส่งเสริมให้ได้รับการสอนทักษะชีวิตตั้งแต่วัยเด็กก่อนที่จะได้รับรูปแบบของพฤติกรรมและการมีปฏิสัมพันธ์ในทางลบเกิดขึ้น (World Health Organization, 1994)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดองค์ประกอบทักษะชีวิตที่สำคัญที่จะสร้างและพัฒนาเป็นภูมิคุ้มกันชีวิตให้กับเด็กและเยาวชน ในสภาพสังคมปัจจุบันและเตรียมพร้อมสำหรับอนาคตไว้ 4 องค์ประกอบ ซึ่งแต่ละองค์ประกอบมีพฤติกรรม ตัวชี้วัดที่คาดหวังของนักเรียนในแต่ละระดับชั้นที่ต่างกัน สำหรับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่1ประกอบด้วย 1) การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง และผู้อื่น นักเรียนรู้จักความชอบ ความถนัดและความสามารถของตนเอง มีตัวชี้วัดคือ รู้สิ่งที่ตนเองชื่นชอบ รู้ความสามารถที่ตนเองภาคภูมิใจ และแสดงความสามารถให้ผู้อื่นรับรู้ 2) การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ตัวชี้วัดคือรู้จักสังเกต ตั้งคำถามและแสวงหาคำตอบ 3) การจัดการกับอารมณ์และความเครียด รู้เท่าทันอารมณ์ตนเอง ตัวชี้วัดคือ จำแนกอารมณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นกับตนเองได้เหมาะสมกับสถานการณ์ และ 4) การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น เป็นผู้ฟังที่ดี ตัวชี้วัดคือ ฟังผู้อื่นอย่างตั้งใจ และรับรู้ถึงความรู้สึกและความต้องการของผู้พูด

การพัฒนาทักษะชีวิต เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งให้นักเรียนพัฒนาตนเอง ในด้านความรู้ทักษะ และเจตคติ ในการเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น การคิดวิเคราะห์ตัดสินใจ และการแก้ไขปัญหาการจัดการกับอารมณ์ และความเครียด และการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น เพื่อการปรับตัว

การป้องกันตนเองในสถานการณ์ต่างๆ จัดการกับชีวิตตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่กำหนดให้ทักษะชีวิตเป็นสมรรถนะสำคัญที่นักเรียนทุกคนพึงได้รับการพัฒนา โดยสถานศึกษาต้องจัดการศึกษาให้นักเรียนมีคุณภาพตามตัวชี้วัดมาตรฐานการเรียนรู้ทั้ง 8 สาระการเรียนรู้และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552)

ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดวิชาภาษาไทย ไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้ทั้ง 5 สาระ คือ การอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด หลักการใช้ภาษาไทย วรรณคดี และวรรณกรรมอย่างสัมพันธ์กัน ทั้งนี้ ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรม อันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติ ให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจธุรการงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจารณ์ และสร้างสรรค์ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพ ให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ อันเป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

หลักการใช้ภาษาจึงถือเป็นสาระสำคัญหนึ่ง ที่จะทำให้ผู้ใช้ภาษาเข้าใจกฎเกณฑ์ทางภาษาและใช้ได้ถูกต้อง ดังที่ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2541) ได้กล่าวไว้ว่า “หลักภาษาไทยมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการใช้ภาษาไทย หากขาดหลักภาษาไทยเสียแล้วก็เท่ากับขาดบรรทัดฐานของภาษาจะเป็นเหตุให้การใช้ภาษาบกพร่องผิดพลาด และไขว้เขวนานไปก็จะทำให้ภาษาเสื่อมสลายไป”

การเรียนภาษาไทยในระดับพื้นฐานจึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น เนื่องจากช่วงวัยประถมศึกษาตอนต้นเป็นช่วงวัยสำคัญในการเรียนรู้ภาษา จากงานวิจัยของ Center for Public Education (2015) พบว่า เมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนจะต้องสามารถอ่านออก เขียนได้ หากนักเรียนไม่สามารถอ่านออกเขียนได้ เมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จะมีโอกาสสูงที่จะไม่ประสบความสำเร็จในการเรียน การจัดการเรียนการสอนในวิชาหลักภาษาไทยที่มีคุณภาพ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้ใช้ภาษาที่ดี โดยเพาะอย่างยิ่ง

การจัดการเรียนการสอนวิชาหลักภาษาไทยในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นนักเรียนที่เพิ่งเริ่มต้นการเรียนในโรงเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาหลักภาษาไทยที่ดี จึงควรเป็นกิจกรรมที่สนุก เร้าความสนใจ และเหมาะกับวัยของนักเรียน เมื่อพิจารณาถึงสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาหลักภาษาไทยในปัจจุบัน พบว่า นักเรียนไม่ได้เรียนภาษาไทยอย่างสนุกและตอบสนองความสนใจใคร่เรียน การจัดการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอนภาษาไทยเน้นให้นักเรียนท่องจำ กฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ ไม่เน้นการนำไปใช้ ทำให้นักเรียนเบื่อหน่าย ไม่เห็นความหมายและคุณค่าของภาษาไทยที่นำไปใช้แต่ละโอกาส (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2549)

ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในสาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย มาตรฐาน ท 1.1 ได้กำหนดตัวชี้วัดชั้นปี ซึ่งเป็นเป้าหมายในการพัฒนานักเรียนในแต่ละชั้นปี โดยมีตัวชี้วัดระบุสิ่งที่นักเรียนพึงรู้และปฏิบัติได้เมื่อจบการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ดังนี้ 1) บอกและเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์และเลขไทย 2) เขียนสะกดคำ และบอกความหมายของคำ 3) เรียบเรียงคำเป็นประโยคง่ายๆและ 4) ต่อคำคล้องจองง่ายๆ จะเห็นว่าตัวชี้วัดเหล่านี้จำเป็นต้องใช้ความรู้ ความเข้าใจและทักษะต่างๆ ดังนั้นจึงเป็นบทบาทและหน้าที่โดยตรงของผู้สอนที่จะต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะดังกล่าว โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ให้นักเรียนค้นหาความรู้ด้วยตนเอง ฝึกปฏิบัติ ฝึกกระบวนการคิด ตลอดจนการเชื่อมโยงความรู้ ซึ่งแนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะดังกล่าว ที่น่าสนใจวิธีหนึ่งก็คือรูปแบบการสอน 7E ซึ่ง Eisenkraft (2003) ได้เสนอรูปแบบการสอน 7E โดยกำหนดขั้นตอนไว้ดังนี้ 1) ขั้นตรวจสอบความรู้เดิม (Elicitation Phase) 2) ขั้นเร้าความสนใจ (Engagement Phase) 3) ขั้นสำรวจค้นหา (Exploration Phase) 4) ขั้นอธิบาย (Explanation Phase) 5) ขั้นขยายความรู้ (Elaboration Phase) 6) ขั้นประเมินผล (Evaluation Phase) 7) ขั้นต่อยอดความรู้ (Extention Phase)

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับรูปแบบการสอน 7E (ณัฐกา นาเลื่อน, 2556; วิไลพรรณ แก้วอำไพ, 2551; พฤกษ์ โปร่งสำโรง, 2549) พบว่ามีผู้นำรูปแบบการสอน 7E ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เป็นส่วนใหญ่ แต่จากการอ่านงานวิจัยของ ปริศนา ประชุมพันธุ์ (2553) กล่าวว่า รูปแบบการสอน 7E สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้

อย่างกว้างขวางและใช้ได้ทุกวิชา แม้ว่าธรรมชาติของขั้นสำรวจ (explore) อาจจะแตกต่างกัน แต่รูปแบบนี้ก็ยังคงมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้

สำหรับรูปแบบ หรือแนวทางในการพัฒนาทักษะชีวิต เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุด และมีการนำประยุกต์ใช้ได้ผลอย่างกว้างขวางเช่นกัน ทั้งการใช้เป็นโปรแกรมโครงการระยะสั้น กิจกรรมค่าย หรือเป็นการสอนร่วมกับการใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม กิจกรรมกลุ่มหรือเป็นชุดกิจกรรม นอกจากนั้นยังมีการใช้สื่อในการสอน หรือจัดกิจกรรมร่วมด้วย เช่น การใช้แม่แบบ วิดิทัศน์ กรณีศึกษา สถานการณ์จำลอง ภาพข่าว เป็นต้น นอกจากนี้การใช้กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ และใช้สื่อในการสอนก็เป็นสิ่งที่ดี ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการพัฒนาทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนวัยเด็ก ก่อให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เพราะการเรียนแบบร่วมมือ มิใช่จัดให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม เช่น ทำรายงาน สร้างชิ้นงาน อภิปราย ตลอดจนปฏิบัติการทดลอง ผู้สอนทำหน้าที่สรุปความรู้ด้วยตนเองเท่านั้น แต่ผู้สอนต้องใช้กลวิธี ให้นักเรียนได้ใช้กระบวนการ ประมวลสิ่งที่มาจากการทำกิจกรรมต่างๆ จัดระบบความรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้ด้วยตนเองเป็นสำคัญ (พิมพันธ์ เดชะคุปต์, 2544) อย่างไรก็ตาม จากการจัดการเรียนการสอนวิชาหลักภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มักเลือกทำงานคนเดียวมากกว่าทำงานกลุ่ม มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมชั้นเรียนน้อย นักเรียนที่เก่งมักเลือกจับกลุ่มกับนักเรียนที่เก่ง และมักเป็นนักเรียนที่ตอบคำถาม และร่วมกิจกรรมในการจัดการเรียนการสอนเสมอ ๆ ทำให้นักเรียนที่อ่อนไม่มีโอกาสในการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน เนื่องจาก ขาดความมั่นใจ และไม่กล้าแสดงออก กลัวไม่เป็นที่ยอมรับของเพื่อน เทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน (Team Game Tournament) เป็นการเรียนแบบร่วมมือวิธีหนึ่งที่นิยมนำมาใช้ในการพัฒนาทักษะของผู้เรียน เพราะมีการจัดกิจกรรมที่จัดกลุ่มนักเรียน สมาชิกในแต่ละกลุ่มจะมีนักเรียนทั้ง เก่ง กลาง อ่อน ให้อยู่รวมกัน มีการทำงานช่วยเหลือกันในกลุ่ม ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยที่นำเสนอการจัดการเรียนโดยใช้เทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งช่วยให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน มีทักษะทางการเรียนสูงขึ้น สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี มีการช่วยเหลือกันระหว่างนักเรียนที่เรียนเก่งกับนักเรียนที่เรียนอ่อน (สารสิน เล็กเจริญ, 2554; สุมณฑา พรหมบุญ, 2540)

จากสภาพการณ์ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาผลของการใช้รูปแบบการสอน7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน ในการจัดการเรียนการสอนวิชาหลักภาษาไทยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนวิชาหลักภาษาไทย และทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยได้ศึกษาทฤษฎีและวิธีการสอนต่างๆ เพื่อจะนำมาพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักภาษาไทย และส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนควบคู่กัน ซึ่งรูปแบบการสอน7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน เป็นรูปแบบที่เหมาะสมกับเนื้อหา และระดับชั้นของนักเรียน นักเรียนสามารถปฏิบัติได้โดยไม่ยาก เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยนักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ รู้จักแก้ปัญหา คิดอย่างมีเหตุผล มีขั้นตอนในการดำเนินการหาคำตอบ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันที่เป็นสถานการณ์จริงได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เปรียบเทียบคะแนนทักษะชีวิตของนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอน 7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขันกับนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนปกติ ก่อนและหลังทดลอง

2. เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอน 7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขันกับนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนปกติ ก่อนและหลังทดลอง

3. เปรียบเทียบคะแนนทักษะชีวิตของนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอน 7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขันก่อนและหลังการทดลอง

4. เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอน 7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน ก่อนและหลังการทดลอง

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอน 7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขันจะมีคะแนนทักษะชีวิตสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนปกติ

2. นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอน 7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขันจะมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนปกติ

3. คะแนนทักษะชีวิตของนักเรียนในกลุ่มทดลองมีคะแนนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง

4. คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักภาษาไทยของนักเรียนในกลุ่มทดลองมีคะแนนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้แบบกึ่งทดลอง ที่มีแบบแผนการวิจัยชนิด Randomised Pretest–Posttest Non- Equivalent Control group design ประชากร คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ประจำปีการศึกษา 2558 จำนวน 245 คน และกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยทำการสุ่มห้องเรียนและแยกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำนวน 2 ห้อง ห้องละ 30 คน เนื่องจากโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม มีการจัดชั้นเรียนในทุกปีการศึกษาโดยใช้เทคนิคการจับคู่ (Matching) ทั้งเพศ และผลการเรียน ทำให้ผลการเรียนเฉลี่ยของนักเรียนในแต่ละห้องมีในสัดส่วนที่เท่ากัน ทำให้นักเรียนแต่ละห้องมีลักษณะพื้นฐานใกล้เคียงหรือคล้ายคลึงกัน

ตัวแปรที่ใช้ ตัวแปรต้น คือ รูปแบบการสอน 7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน ตัวแปรตาม คือ 1) คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักภาษาไทย และ 2) คะแนนทักษะชีวิตของนักเรียน โดยใช้เวลาในการทดลองสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง เป็นระยะเวลา 16 สัปดาห์ รวมทั้งหมด 32 ชั่วโมง ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. รูปแบบการสอน 7E หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีขั้นตอน 7 ขั้นตอน คือ

1.1 ขั้นทบทวนความรู้เดิม (Elicit) ครูจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนแสดงออกถึงความรู้ความเข้าใจเดิมหรือการทบทวนความรู้เดิมที่นักเรียนมีอยู่

1.2 ขั้นสร้างความสนใจ (Engage) ครูจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสนใจให้นักเรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็นกิจกรรมอาจเป็นการทดลองการนำเสนอข้อมูลข่าวสารหรือสถานการณ์เหตุการณ์ฯลฯซึ่งก่อให้เกิดความคิดขัดแย้งกับสิ่งที่นักเรียนเคยรู้กระตุ้นให้นักเรียนตั้งคำถามกำหนดประเด็นปัญหาที่จะศึกษาซึ่งนำไปสู่การสำรวจตรวจสอบ

1.3 ขั้นสำรวจค้นหา (Explore) ครูกระตุ้นให้นักเรียนตรวจสอบปัญหาและให้นักเรียนดำเนินการสำรวจตรวจสอบสืบค้นและรวบรวมข้อมูลโดยการวางแผนการสำรวจตรวจสอบลงมือปฏิบัติเช่นการสังเกตวัดทดลองและรวบรวมข้อมูล

1.4 ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป (Explain) ครูส่งเสริมให้นักเรียนนาข้อมูลมาวิเคราะห์จัดกระทำข้อมูลในรูปตารางกราฟแผนภาพฯลฯให้เห็นแนวโน้มหรือความสัมพันธ์ของข้อมูลสรุปผลและอภิปรายผลการทดลองโดยอ้างอิงหลักการและวิชาการประกอบอย่างเป็นเหตุเป็นผลมีการอ้างอิงหลักฐานที่ชัดเจนนอกจากนี้ครูยังมีหน้าที่จัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนอธิบายความคิดด้วยตัวของนักเรียนเองพร้อมทั้งให้นักเรียนแสดงหลักฐานและเหตุผลประกอบการอธิบายด้วย

1.5 ขั้นขยายความรู้ (Elaborate) ครูกระตุ้นให้นักเรียนขยายความความรู้ความเข้าใจผ่านประสบการณ์การการทำกิจกรรมในสถานการณ์ที่แตกต่างเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่กว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้น

1.6 ขั้นประเมินผล (Evaluate) เป็นการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนซึ่งมีทั้งการประเมินการปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละขั้นตอนและการประเมินการเรียนรู้ของนักเรียนก่อนที่นักเรียนจะขยายความคิดรวบยอดและค้นพบปัญหาใหม่โดยครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน

1.7 ขั้นต่อยอดความรู้ (Extend) ครูส่งเสริมให้นักเรียนต่อยอดความความรู้หรือหัวข้อที่นักเรียนได้เรียนแล้วไปสู่บริบทใหม่

2. เทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน (Team Game Tournament TGT) หมายถึง เป็นเทคนิครูปแบบหนึ่งในการสอนแบบร่วมมือและมีลักษณะของกิจกรรมคล้ายกันกับรูปแบบ STAD โดยแบ่งนักเรียนตามความสามารถออกเป็นกลุ่ม เพื่อทำงานร่วมกัน กลุ่มละประมาณ 4-5 คน กำหนดให้สมาชิกจากแต่ละกลุ่มได้แข่งขันกันในเกมการเรียนที่ผู้สอนได้จัดเตรียมไว้ ในประเด็นหรือปัญหาที่มีคำตอบที่ถูกต้อง เพียงคำตอบเดียว หรือมีคำตอบที่ถูกต้องชัดเจน มีกระบวนการเรียนการสอน ดังนี้

2.1 ขั้นนำ ครูจัดกิจกรรมกระตุ้นความสนใจของนักเรียน เพื่อเชื่อมโยงความรู้เข้าสู่เรื่องที่จะสอน เช่นการใช้เกม เพลง นิทาน การบรรยาย เป็นต้น

2.2 ขั้นสอน ครูสอนเนื้อหาให้นักเรียนทั้งชั้นก่อน โดยใช้เทคนิควิธีที่เหมาะสมทบทวนความรู้เดิมเพื่อเชื่อมโยงเนื้อหาใหม่ นักเรียนต้องสนใจและตั้งใจฟังครู เพื่อจะนำความรู้ ความเข้าใจในบทเรียนไปใช้ในการแข่งขัน

2.3 ขั้นจัดทีม ครูแบ่งนักเรียนกลุ่มละ 4-6 คน โดยคละนักเรียนที่มีความสามารถ เก่ง ปานกลาง อ่อน

2.4 ขั้นการแข่งขัน นักเรียนแต่ละกลุ่มจะแข่งขันกันตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เรียน โดยยึดหลักนักเรียนที่มีความสามารถทัดเทียมกัน คือนักเรียนเก่งของแต่ละทีมจะแข่งกัน นักเรียนปานกลางแข่งกัน และนักเรียนที่อ่อนของแต่ละทีมแข่งกัน ให้นำคะแนนของแต่ละคนมารวมกันเป็นคะแนนของทีม

2.5 ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียนและมอบรางวัลที่ได้คะแนนสูงสุด

3. รูปแบบการสอน 7E ร่วมกับ เทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนที่ใช้ขั้นตอนของรูปแบบการสอน 7E กับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน ในแผนการจัดการเรียนรู้เดียวกัน

4. การสอนด้วยวิธีปกติ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาหลักภาษาไทยสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน 3 ขั้นตอน ดังนี้

4.1 ขั้นนำ ครูกระตุ้นความสนใจของนักเรียนให้เกิดความสนใจในการเรียนด้วยการสนทนา ตั้งคำถาม หรือใช้สื่อประกอบ

4.2 ขั้นสอนเป็นขั้นตอนที่ครูดำเนินการสอนเพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้

4.3 ขั้นสรุป ครูนำนักเรียนสรุปความรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด

5. คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักภาษาไทย หมายถึง ความสามารถทางการเรียนวิชาหลักภาษาไทย ซึ่งวัดได้จากแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักภาษาไทย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

6. คะแนนทักษะชีวิต หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการจัดการปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น และเตรียมความพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต ซึ่งวัดได้จากแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีองค์ประกอบของทักษะชีวิต 4 องค์ประกอบ ดังนี้

6.1 การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น หมายถึง รู้จักความชอบ ความถนัดและความสามารถของตนเองและแสดงความสามารถให้ผู้อื่นรับรู้

6.2 การคิดวิเคราะห์ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง รู้จักสังเกต ตั้งคำถามและแสวงหาคำตอบ

6.3 การจัดการกับอารมณ์และความเครียด หมายถึง จำแนกอารมณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเอง แสดงอารมณ์ความรู้สึกของตนเองได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์

6.4 การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น หมายถึง เป็นผู้ฟังที่ดี ฟังผู้อื่นอย่างตั้งใจและรับรู้ถึงความรู้สึกและความต้องการของผู้พูด

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. ได้แนวทางในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบการสอน 7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน

2. ได้แนวทางในการจัดการเรียนรู้วิชาหลักภาษาไทยด้วยรูปแบบการสอน 7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขันเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักภาษาไทยของนักเรียน

3. ได้แนวทางในการจัดการเรียนรู้วิชาหลักภาษาไทยด้วยรูปแบบการสอน 7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขันเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องผลของการใช้รูปแบบการสอน 7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขันวิชาหลักภาษาไทยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักภาษาไทยและทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้นำเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

1. รูปแบบการสอน 7E

    1.1 แนวคิดและความเป็นมาของรูปแบบการสอน 7E

    1.2 ขั้นตอนการสอนของรูปแบบการสอน 7E

    1.3 บทบาทครูและนักเรียนในการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอน 7E

2. เทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน (TEAM GAME TOURNAMENT)

    2.1 ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

    2.2 วัตถุประสงค์ของเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน (TEAM GAME TOURNAMENT)

    2.3 องค์ประกอบของเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน (TEAM GAME TOURNAMENT)

    2.4 ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน (TEAM GAME TOURNAMENT)

3.วิชาหลักภาษาไทย

    3.1 หลักสูตรวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม

    3.2 เนื้อหาวิชาหลักภาษษไทยของระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคต้น ปีการศึกษา 2558 ของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

    4.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

    4.2 ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

    4.3 หลักเกณฑ์ในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5. ทักษะชีวิต

5.1 ความหมายของทักษะชีวิต

5.2 องค์ประกอบของทักษะชีวิต

5.3 การวัดและประเมินทักษะชีวิต

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศ

6.1.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการสอน 7E

6.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน (Team Game Tournament)

6.1.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะชีวิต

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. รูปแบบการสอน 7E

1.1 แนวคิดและความเป็นมาของรูปแบบการสอน 7E

รูปแบบการสอน 7E เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่มีพื้นฐานมาจากทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ ซึ่งมีรากฐานสำคัญมาจากทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ โดยเพียเจต์ได้อธิบายพัฒนาการทางสติปัญญาของมนุษย์ไว้ว่า พัฒนาการทางเชาว์ปัญญาของบุคคล มีการปรับตัวทางกระบวนการดูดซึม (assimilation) และกระบวนการปรับโครงสร้างทางปัญญา (accommodation) พัฒนาการเกิดขึ้นเมื่อบุคคลรับและซึมซาบข้อมูล หรือประสบการณ์เข้าไปสัมพันธ์กับความรู้ หรือโครงสร้างทางปัญญา ที่มีอยู่เดิมหากไม่สามารถสัมพันธ์กันได้ จะเกิดภาวะไม่สมดุลขึ้น (disequilibrium) บุคคลจะพยายามปรับสภาพให้อยู่ในภาวะสมดุล (equilibrium) โดยใช้กระบวนการปรับโครงสร้างทางปัญญา เพียเจต์เชื่อว่าคนทุกคนจะมีพัฒนาเชาว์ปัญญาเป็นลำดับขั้น จากการมีปฏิสัมพันธ์ และประสบการณ์กับสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ และประสบการณ์ ที่เกี่ยวกับการคิดเชิงตรรกะ และคณิตศาสตร์ รวมทั้งการถ่ายทอดความรู้ทางสังคม วุฒิภาวะ และกระบวนการพัฒนาความสมดุลของบุคคลนั้น (ทิศนา แขมมณี, 2544)

ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ จึงเน้นให้นักเรียนสร้างความรู้โดยผ่านกระบวนการคิดด้วยตนเอง โดยผู้สอนไม่สามารถปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางปัญญาของนักเรียนได้ แต่ผู้สอน สามารถช่วยนักเรียนปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางปัญญาได้ โดยจัดสภาพการณ์ให้นักเรียนเกิดความขัดแย้งทางปัญญา หรือเกิดภาวะไม่สมดุลขึ้น ซึ่งเป็นสภาวะที่ประสบการณ์ใหม่ ไม่สอดคล้องกับประสบการณ์เดิม นักเรียนต้องพยายามปรับข้อมูลใหม่ กับประสบการณ์ที่มีอยู่เดิมแล้ว สร้างเป็นความรู้ใหม่ (พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และ พเยาว์ ยินดีสุข, 2548)

รูปแบบการสอน 7E มีพื้นฐานมาจากรูปแบบวงจรการเรียนรู้ (Learning Cycle) ซึ่งเป็นรูปแบบการสอนวิทยาศาสตร์ ที่เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย และมีประสิทธิภาพต่อมาในปี 1967 Karplus ได้นำรูปแบบนี้ ไปใช้เป็นพื้นฐานการสอนเพื่อปรับปรุงหลักสูตรวิทยาศาสตร์ของสหรัฐอเมริกา (SCIS) (Llewellyn, 2002) Beisenherz and Dantonio (1996 อ้างถึงใน Llewellyn, 2002) กล่าวถึง วงจรการเรียนรู้ในระยะแรก สรุปได้ว่า วงจรการเรียนรู้มีอยู่ 3 ขั้นตอน มีจุดมุ่งหมายที่จะทำให้นักเรียนสร้างความคิดรวบยอดเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ขึ้นได้เองมีขั้นตอนแรกคือการสำรวจเป็นขั้นที่นักเรียนจะได้ลงมือทำกิจกรรมเองขั้นตอนที่สองคือการนำเสนอเป็นขั้นตอนที่

นักเรียนจะได้นำเสนอความคิดรวบยอดด้วยตนเองและขั้นตอนสุดท้ายคือการประยุกต์ใช้เป็นขั้นที่นักเรียนจะนำความคิดรวบยอดนั้นไปขยายและต่อยอดในสถานการณ์อื่นๆ โดยทุกๆ ขั้นตอนจะใช้คำถามจากครู เป็นตัวนำทางในการเรียนรู้

ต่อมาในปี 1999 Martin, Sexton and Gerlovich ได้เสนอขั้นตอนเพิ่มจาก 3 ขั้นตอนเป็น 4 ขั้นตอนซึ่งประกอบด้วย 1) ขั้นสำรวจ (Exploration) 2) ขั้นอธิบาย (Explanation) 3) ขั้นขยายมโนทัศน์ (Expansion) และ 4) ขั้นประเมินผล (Evaluation) และภายหลังได้มีการเพิ่มขั้นสร้างความสนใจ (Engagement) เนื่องจากมีการเน้นการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด การสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) และเน้นการประเมินความรู้เดิมของนักเรียน (Llewellyn, 2002) หลังจากนั้น Bybee, Perkins and Pagliuca (1994 อ้างถึงใน Lawson, 1995) นักการศึกษาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และการจัดทำหลักสูตรชีววิทยาของสหรัฐอเมริกา ได้เสนอรูปแบบของวงจรการเรียนรู้แบบ 5E ซึ่งมี 5 ขั้นตอนสรุปได้ดังนี้

1. ขั้นสร้างความสนใจ (Engage) เป็นการนำเข้าสู่บทเรียนซึ่งอาจเกิดขึ้นเอง จากความสงสัยหรืออาจเริ่มจากความสนใจของตัวนักเรียนเอง หรือเกิดจากการอภิปรายภายในกลุ่ม โดยมีผู้สอนเป็นคนกระตุ้น ให้นักเรียนสร้างคำถาม กำหนดประเด็นที่จะศึกษา ในกรณีที่ยังไม่มีประเด็นที่น่าสนใจ ผู้สอนอาจให้ศึกษาจากสื่อต่างๆ หรือเป็นผู้กระตุ้นด้วยการเสนอประเด็นขึ้นก่อน แต่ไม่ควรบังคับให้นักเรียนยอมรับประเด็น หรือคำถามที่ครูเองกำลังสนใจเป็นเรื่องที่จะใช้ศึกษา

2. ขั้นสำรวจค้นหา (Explore) ในขั้นนี้จะต่อเนื่องจากขั้นสร้างความสนใจ เมื่อนักเรียนทำความเข้าใจในประเด็น หรือคำถามที่สนใจจะศึกษาอย่างถ่องแท้แล้ว มีการวางแผนกำหนดแนวทางการสำรวจ ตรวจสอบ ตั้งสมมติฐาน กำหนดทางเลือกที่เป็นไปได้ ลงมือปฏิบัติ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ข้อสนเทศ หรือปรากฏการณ์ต่างๆ วิธีการสำรวจ ตรวจสอบอาจทำได้หลายวิธี เช่น ทำการทดลอง ทำกิจกรรมภาคสนาม การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อช่วยสร้างสถานการณ์จำลอง (Simulation) ตลอดจนการศึกษาหาข้อมูล จากเอกสารอ้างอิง จากแหล่งข้อมูลต่างๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลอย่างเพียงพอที่จะใช้ในขั้นต่อไป

3. ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป (Explain) เมื่อนักเรียนได้ข้อมูลมาอย่างเพียงพอ จากการสำรวจตรวจสอบแล้ว จึงนำข้อมูล ข้อสนเทศที่ได้มาวิเคราะห์ แปลผล สรุปผล และนำเสนอผล ที่ได้ในรูปแบบต่างๆ เช่น บรรยายสรุป สร้างแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ หรือรูปวาด สร้างตาราง ฯลฯ การค้นพบในขั้นนี้ อาจเป็นไปได้หลายทาง เช่น สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้โต้แย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

หรือไม่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ได้กำหนดไว้ แต่ผลที่ได้จะอยู่ในรูปใด ก็สามารถสร้างความรู้และช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้

4. ขั้นขยายความรู้ (Elaborate) เป็นการนำความรู้ที่สร้างขึ้นไปเชื่อมโยงกับความรู้เดิมหรือแนวความคิดที่ได้ค้นคว้าเพิ่มเติม หรือนำแบบจำลอง หรือข้อสรุปที่ได้ไปใช้อธิบายสถานการณ์ หรือเหตุการณ์อื่นๆ หากใช้อธิบายเรื่องต่างๆได้มากก็แสดงว่า ข้อจำกัดน้อย ซึ่งก็จะช่วยให้เชื่อมโยงกับเรื่องราวต่างๆ และทำให้เกิดความรู้กว้างขวางขึ้น

5. ขั้นประเมินผล (Evaluate) เป็นการประเมินการเรียนรู้ด้วยกระบวนการต่างๆเพื่อดูว่านักเรียนมีความรู้อะไรบ้าง อย่างไร และมากน้อยเพียงใด

ต่อมา Eisenkraft (2003) ได้เสนอรูปแบบการสอน 7E โดยเพิ่มอีก 2 ขั้นตอนจาก 5 ขั้นตอนของรูปแบบการเรียนการสอน 5E ได้แก่เพิ่มขั้นทบทวนความรู้เดิม (elicit) ให้เป็นขั้นที่ 1 แล้วจึงตามด้วยขั้นสร้างความสนใจ (Engage) และได้เพิ่มขั้นที่ 7 ขั้นต่อยอดความรู้ (extend) ให้เป็นขั้นตอนสุดท้าย ต่อจากขั้นประเมินผล (Evaluate) ดังแสดงในภาพประกอบที่2.1

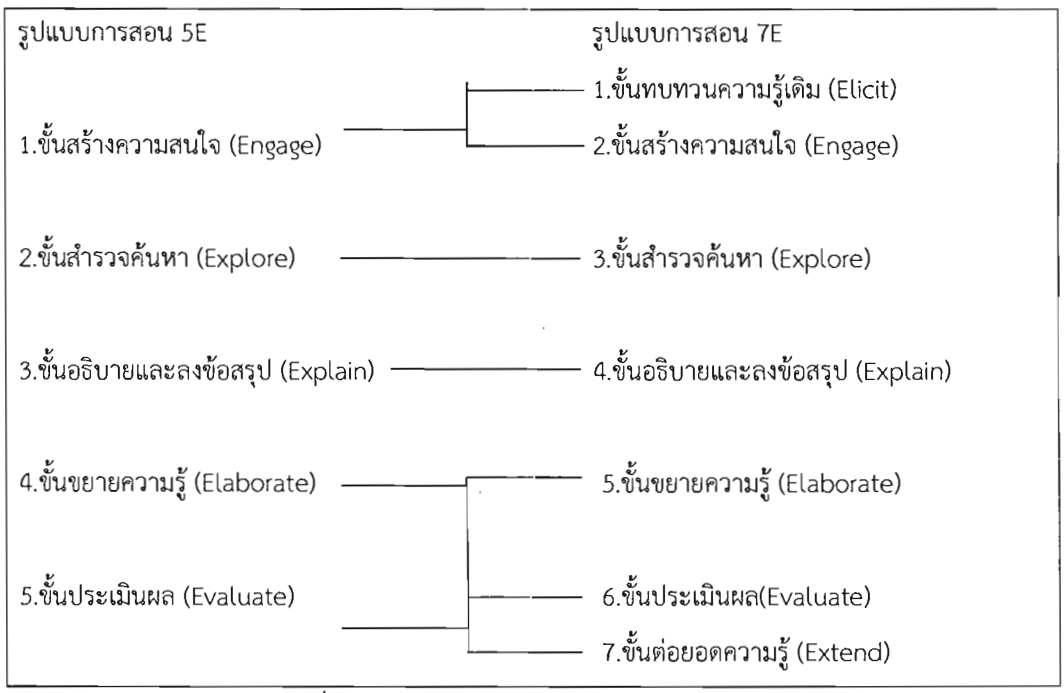

ภาพที่ 2.1 เปรียบเทียบรูปแบบการเรียนการสอน 5E และ 7E

จากการที่ Eisenkraft (2003) ได้ปรับ 5E ให้เป็น 7E นั้นได้ให้เหตุผลในการเพิ่มเติมขั้นตอนทั้ง 2 ขั้นว่า ไม่มีความประสงค์ที่จะให้เกิดความยุ่งยาก ซับซ้อน ในการจัดการเรียนการสอนแต่ประการใด แต่เป็นการเพิ่มเพื่อให้แน่ใจว่า ผู้สอนไม่ละเลยขั้นตอนสำคัญสำหรับการเรียนรู้โดย Eisenkraft (2003) ได้อธิบายขั้นทบทวนความรู้เดิม (elicit) ที่เพิ่มขึ้นมาว่ามีจุดประสงค์เพื่อทบทวนความรู้เดิม หรือดึงเอาประสบการณ์เดิมของนักเรียนออกมา แล้วกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสงสัย เพื่อนำความรู้เดิมเชื่อมโยงกับประสบการณ์ใหม่ เริ่มเกิดความไม่สมดุลทางความคิด แล้วใช้กระบวนการสำรวจ ค้นหา เพื่อหาคำตอบ และปรับสมดุลทางความคิด ดังนั้นการทบทวนความรู้เดิมให้นักเรียน ก่อนที่จะเรียนรู้เนื้อหาใหม่ จึงเป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งสอดคล้องกับที่ Henderson (1992) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการทบทวนความรู้เดิมสรุปได้ว่า การทบทวนความรู้เดิม โดยการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดกัน จะทำให้นักเรียนลงข้อสรุปกลายเป็นความรู้เดิมเดียวกันได้ ถึงแม้ว่านักเรียนจะมีประสบการณ์และความรู้เดิมที่แตกต่างกัน อีกทั้งยังทำให้นักเรียนจะสามารถมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เดิมกับเรื่องที่จะเรียน แล้วเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้โดยใช้ความรู้เดิมเป็นแนวทาง

สำหรับขั้นต่อยอดความรู้ (Extend) นั้นEisenkraft (2003) ได้กล่าวว่าเป็นขั้นตอนการนำความรู้ที่ได้ ไปเชื่อมโยงและแก้ปัญหาสถานการณ์ใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องทำให้การเรียนรู้ของนักเรียนมีความคงทนและยาวนาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นให้ครู ให้ความสำคัญต่อการต่อยอดความรู้ (Transfer of Learning) ของนักเรียน และครูต้องตรวจสอบว่า มีการใช้ความรู้ในบริบทใหม่ จากการลงมือปฏิบัติด้วยตนเองของนักเรียน ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนจึงจำเป็นต้องให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้สร้างขึ้นมาต่อยอดความรู้ด้วย เพื่อให้นักเรียนเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งที่เรียนรู้ สอดคล้องกับ วิภาวรรณ วงษ์สุวรรณ์ คงเผ่า (2548) ได้เสนอว่าผู้สอนควรให้นักเรียนมีการต่อยอดความรู้ ซึ่งอาจทำได้ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การเสนอแนวคิดนำ เพื่อชี้ให้นักเรียนเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งที่เรียนรู้ใหม่ กับสิ่งที่มีอยู่ในโครงสร้างปัญญา การใช้ผังความคิดรวบยอด หรือให้นักเรียนเห็นตัวอย่างหลายๆตัวอย่าง การถ่ายโยงเป็นหัวใจและเป็นส่วนสำคัญของการแก้ไขปัญหาการคิดสร้างสรรค์ และกระบวนการทางความคิด (mentalprocesses) ในขั้นสูงอื่นๆทั้งหมด

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่ารูปแบบการสอน 7E มีพื้นฐานมาจากทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ ซึ่งมีรากฐานมาจากทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ โดยเมื่อนักเรียนได้รับข้อมูลหรือประสบการณ์ใหม่ๆ จะเกิดการซึมซาบเข้าสู่โครงสร้างทางความคิดที่มีอยู่ แต่ถ้าโครงสร้างทาง

ความคิดที่มีอยู่ไม่สอดคล้องกับประสบการณ์หรือข้อมูลนั้นๆ จะทำให้เกิดภาวะไม่สมดุลจากนั้น นักเรียนจะค่อยๆปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางความคิดเข้าสู่ภาวะสมดุลอีกครั้ง นอกจากนี้รูปแบบการสอน 7E ยังเน้นความสำคัญของขั้นตอนการทบทวนความรู้เดิม และขั้นตอนของการต่อยอดความรู้ เพื่อให้การเรียนรู้ของนักเรียนสมบูรณ์ขึ้น

1.2 ขั้นตอนการสอนของรูปแบบการสอน 7E

รูปแบบการสอน 7E เป็นรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นมากจากรูปแบบการสอน 5E โดยเพิ่มขั้นการสอนจาก 5 ขั้นเป็น 7 ขั้นโดย Eisenkraft (2003) ได้เสนอขั้นตอนการสอนของรูปแบบการสอน 7E ไว้มีรายละเอียดดังนี้

1. ขั้นทบทวนความรู้เดิม (Elicit) ครูจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนแสดงออกถึงความรู้ความเข้าใจเดิม หรือการทบทวนความรู้เดิมที่นักเรียนมีอยู่

2. ขั้นสร้างความสนใจ (Engage) ครูจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสนใจให้นักเรียน เกิดความอยากรู้ อยากเห็น กิจกรรมอาจเป็นการทดลอง การนำเสนอข้อมูลข่าว หรือสถานการณ์เหตุการณ์ ฯลฯ ซึ่งก่อให้เกิดความคิดขัดแย้งกับสิ่งที่นักเรียนเคยรู้ กระตุ้นให้นักเรียนตั้งคำถาม กำหนดประเด็นปัญหา ที่จะศึกษาซึ่งนำไปสู่การสำรวจตรวจสอบ

3. ขั้นสำรวจค้นหา (Explore) ครูกระตุ้นให้นักเรียนตรวจสอบปัญหา และให้นักเรียนดำเนินการสำรวจตรวจสอบ สืบค้น และรวบรวมข้อมูล โดยการวางแผน การสำรวจ ตรวจสอบ ลงมือปฏิบัติ เช่น การสังเกต ทดลอง และรวบรวมข้อมูล

4. ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป (Explain) ครูส่งเสริมให้นักเรียนนำข้อมูลมาวิเคราะห์ จัดกระทำข้อมูล ในรูปตาราง กราฟ แผนภาพ ฯลฯ ให้เห็นแนวโน้ม หรือความสัมพันธ์ของข้อมูล สรุปผลและอภิปรายผลการทดลอง โดยอ้างอิงหลักการ และวิขาการประกอบอย่างเป็นเหตุ เป็นผล มีการอ้างอิงหลักฐานที่ชัดเจน นอกจากนี้ครูยังมีหน้าที่จัดกิจกรรม ส่งเสริมให้นักเรียนอธิบายความคิดด้วยตัวของนักเรียนเอง พร้อมทั้งให้นักเรียนแสดงหลักฐาน และเหตุผลประกอบการอธิบายด้วย

5. ขั้นขยายความรู้ (Elaborate) ครูกระตุ้นให้นักเรียน ขยายความความรู้ ความเข้าใจผ่านประสบการณ์ การทำกิจกรรมในสถานการณ์ที่แตกต่าง เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่กว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้น

6. ขั้นประเมินผล (Evaluate) เป็นการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งมีทั้งการประเมิน การปฏิบัติ กิจกรรมในแต่ละขั้นตอน และการประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน ก่อนที่นักเรียนจะขยายความคิดรวบยอด และค้นพบปัญหาใหม่ โดยครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน

7. ขั้นต่อยอดความรู้ (Extend) ครูส่งเสริมให้นักเรียนต่อยอดความความรู้หรือหัวข้อที่นักเรียนได้เรียนแล้วไปสู่บริบทใหม่

รูปแบบการสอน 7E ประกอบด้วยขั้นตอนทั้งหมด 7 ขั้น โดยเน้นการทบทวนความรู้เดิม ของนักเรียน เน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดเวลา เปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกคิด ฝึกสังเกต สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ตลอดจนนำความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ไปใช้ต่อยอดได้ โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้

1.3 บทบาทครูและนักเรียนในการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอน 7E

การนำรูปแบบการสอน 7E ไปใช้ครูควรจัดเตรียมกิจกรรมให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของนักเรียน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูต้องมีความรู้เกี่ยวกับบทบาทครู และบทบาทนักเรียน เพื่อช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพดังที่ Lawson (1995) และ Eisenkraft (2003) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้สอนและนักเรียนในการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอน 7E ซึ่งสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 บทบาทของครูและนักเรียนในกระบวนการเรียนการสอน 7E

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน
1.ขั้นทบทวนความรู้เดิม(Elicit)	1.ถามคำถามเพื่อทดสอบความรู้เดิมของนักเรียน 2.อธิบายความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับความรู้ใหม่ที่นักเรียนจะเรียน	1.ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นที่มีต่อสิ่งที่ครูถาม 2.แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนในชั้นเรียน
2.ขั้นสร้างความสนใจ(Engage)	1. สร้างความสนใจ 2. สร้างความอยากรู้อยากเห็น 3. ตั้งคำถามกระตุ้นให้นักเรียนคิด	1.ตอบคำถามคิดและตั้งคำถามจากสถานการณ์หรือข้อมูลต่างๆ ด้วยความสนใจและอยากเรียนรู้

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน
	4.กระตุ้นให้นักเรียนตอบคำถามเพื่อที่จะทราบว่านักเรียนมีความรู้หรือคิดอย่างไรกับความคิดรวบยอดหรือหัวข้อที่เรียน	2.แสดงความสนใจเกี่ยวกับหัวข้อที่เรียน
3.ขั้นสำรวจค้นหา (Explore)	1.ส่งเสริมให้นักเรียนทำงานร่วมกันในการสำรวจค้นหาคำตอบ 2.สังเกตและฟังการโต้ตอบกันระหว่างนักเรียนกับนักเรียน 3.ซักถามเพื่อนำไปสู่การสำรวจตรวจสอบของนักเรียน 4.ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน	1.คิดอย่างอิสระแต่อยู่ในขอบเขต 2.ลงมือปฏิบัติโดยการคาดคะเนตั้งสมมติฐานและทดสอบสมมติฐาน 3.พยายามหาทางเลือกในการหาคำตอบและอภิปรายทางเลือกเหล่านั้นกับคนอื่นๆ 4.บันทึกการสังเกตและข้อมูลจากการค้นคว้าและให้ข้อคิดเห็น
4.ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป(Explain)	1.ส่งเสริมให้นักเรียนอธิบายความคิดรวบยอดหรือแนวคิดหรือให้คำจำกัดความด้วยคำพูดของนักเรียนเอง 2.ให้นักเรียนแสดงหลักฐานให้เหตุผลและอธิบายให้กระจ่าง 3.ให้นักเรียนให้คำจำกัดความและให้นิยาม 4.ให้นักเรียนใช้ประสบการณ์เดิมของตนเป็นพื้นฐานในการอธิบายความคิดรวบยอด	1.อธิบายการแก้ปัญหาหรือคำตอบที่เป็นไปได้ 2.ฟังคำบรรยายของคนอื่นอย่างคิดวิเคราะห์ 3.ถามคำถามเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้อื่นได้อธิบาย 4.ฟังและพยายามทำความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งที่ครูอธิบาย 5.ลงข้อสรุป

ขั้นตอน การจัดการเรียนรู้	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน
5.ขั้นขยายความรู้ (Elaborate)	1.ให้นักเรียนได้ใช้ประโยชน์จากคำจำกัดความและคำอธิบายที่ได้เรียนรู้มาแล้ว 2.ส่งเสริมให้นักเรียนนำสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้หรือขยายความรู้และทักษะในสถานการณ์ใหม่ที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์ที่เรียนมาแล้ว	1.นำคำจำกัดความคำอธิบายและทักษะไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ที่คล้ายกับสถานการณ์เดิม 2.ตรวจสอบความเข้าใจกับเพื่อนๆ
6.ขั้นประเมินผล (Evaluate)	1.สังเกตนักเรียนในการนำความคิดรวบยอดและทักษะใหม่ไปประยุกต์ใช้ 2.ประเมินความรู้และทักษะของนักเรียน 3.หาหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนได้เปลี่ยนความคิดหรือพฤติกรรม 4.ให้นักเรียนประเมินตนเองเกี่ยวกับการเรียนรู้และทักษะกระบวนการ 5.ถามคำถามปลายเปิดเช่นทำไมนักเรียนจึงคิดเช่นนั้นมีหลักฐานอะไรนักเรียนเรียนรู้อะไรเกี่ยวกับสิ่งนั้นและจะอธิบายสิ่งนั้นอย่างไร	1. ตอบคำถามปลายเปิดโดยใช้การสังเกตหลักฐานและคำอธิบายที่ยอมรับมาแล้ว 2.แสดงออกถึงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความคิดรวบยอดหรือทักษะ 3.ประเมินความก้าวหน้าหรือความรู้ด้วยตนเอง 4.ถามคำถามที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมให้มีการสำรวจตรวจสอบต่อไป

ขั้นตอน การจัดการเรียนรู้	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน
7.ขั้นต่อยอดความรู้ (Extend)	1. สร้างสถานการณ์ใหม่ที่โยงไปสู่สถานการณ์ที่มีความซับซ้อนหรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน 2. ส่งเสริมให้นักเรียนเชื่อมโยงสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปสู่ความรู้อื่นๆ	1.นำสิ่งที่ได้เรียนรู้เชื่อมโยงกับความรู้ใหม่เพื่ออธิบายหรือนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน 2.นำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาต่อยอดโดยการประยุกต์ใช้ข้อสรุปหรือความรู้ใหม่เข้ากับบริบทใหม่

จากข้อมูลในตารางข้างต้นสรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการสอน7E นั้น ผู้สอนจะต้องเป็นผู้ที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ กระตุ้นให้นักเรียนคิด และคอยส่งเสริมให้นักเรียนทำกิจกรรม โดยผู้สอนเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวก และคอยดูแล ส่วนนักเรียนนั้น จะเป็นผู้ที่มีบทบาทโดยตรงในการเรียนรู้ เพราะนักเรียนจะเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมต่างๆเพื่อสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

2. เทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน (Teams Games Toumaments : TGT)

2.1 ความหมายของเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน (Teams Games Toumaments : TGT)

David DeVries (1975) กล่าวว่า เทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน (Teams Games Toumaments : TGT) เป็นเทคนิครูปแบบหนึ่งในการสอนแบบร่วมมือและมีลักษณะของกิจกรรมคล้ายกันกับ STAD แต่เพิ่มเกมและการแข่งขันเข้ามาด้วย เหมาะสำหรับการจัดการเรียนการสอนในจุดประสงค์ที่มีคำตอบถูกต้องเพียงคำตอบเดียว

สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรธน์ (2544) ได้อธิบายกระบวนการเรียนรู้โดยกระบวนการกลุ่มเทคนิค TGT ซึ่งเป็นตัวย่อของ Teams Games Tournaments ไว้ว่า เป็นกิจกรรมที่เหมาะกับการเรียนการสอนในจุดประสงคที่ต้องการให้กลุ่มนักเรียน ไดศึกษาประเด็น หรือปัญหาที่มีคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว หรือมีคำตอบที่ถูกต้องชัดเจน เชน การคำนวณทางคณิตศาสตร์ การใช้ภาษาภูมิศาสตร์และทักษะการใช้แผนที่ และความคิดรวบยอดทางวิทยาศาสตร์

สุวิทย์ มูลคำ (2547) ได้ให้ความหมายของเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน (Teams Games Toumaments) ว่าเป็นการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบหนึ่งที่มีความคล้ายคลึงกับรูปแบบ STAD ที่แบ่งนักเรียนตามความสามารถออกเป็นกลุ่ม เพื่อทำงานร่วมกัน กลุ่มละประมาณ 4-5 คน โดยกำหนดให้สมาชิกของแต่ละกลุ่มได้แข่งขันกันในเกมการเรียนที่ผู้สอนได้จัดเตรียมไว้ ทำการทดสอบความรู้ โดยการใช้เกมการแข่งขัน ซึ่งกลุ่มจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อความสำเร็จของกลุ่ม

จากข้างต้นสามารถสรุปความหมายของเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน (Teams Games Toumaments) ได้ว่า เป็นเทคนิครูปแบบหนึ่งในการสอนแบบร่วมมือและมีลักษณะของกิจกรรมคล้ายกันกับรูปแบบ STAD โดยแบ่งนักเรียนตามความสามารถออกเป็นกลุ่ม เพื่อทำงานร่วมกัน กลุ่มละประมาณ 4-5 คน กำหนดให้สมาชิกจากแต่ละกลุ่มได้แข่งขันกันในเกมการเรียนที่ผู้สอนได้จัดเตรียมไว้ ในประเด็นหรือปัญหาที่มีคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียวหรือมีคำตอบที่ถูกต้องชัดเจน

2.2 วัตถุประสงค์ของเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน (TEAM GAME TOURNAMENT)

1. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

2. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนฝึกทักษะกระบวนการทางสังคม เช่น ทักษะกระบวนการกลุ่ม ทักษะการเป็นผู้นำ และฝึกความรับผิดชอบ

2.3 องค์ประกอบของเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน (TEAM GAME TOURNAMENT)

1. การสอน เป็นการนำเสนอความคิดรวบยอดใหม่หรือบทเรียนใหม่ อาจเป็นการสอนตรงหรือจัดในรูปแบบของการอภิปราย หรือกลุ่มศึกษา

2. การจัดทีม เป็นขั้นตอนการจัดกลุ่ม หรือจัดทีมของนักเรียน โดยจัดให้คละกันทั้งเพศ และความสามารถและทีมจะต้องช่วยกันและกัน ในการเตรียมความพร้อมและความเข้มแข็งให้สมาชิกทุกคน

3. การแข่งขัน การแข่งขันมักจัดในช่วงท้ายสัปดาห์หรือท้ายบทเรียน ซึ่งจะใช้คำถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียนมาในข้อ 1 และผ่านการเตรียมความพร้อมของทีมมาแล้วการจัดโต๊ะแข่งขันจะมีหลายโต๊ะ แต่ละโต๊ะจะมีตัวแทนของกลุ่ม/ทีม แต่ละทีมมาร่วมแข่งขัน ทุกโต๊ะการแข่งขันควรเริ่มดำเนินการเพื่อนำไปเทียบหาค่าคะแนนโบนัส

4. การยอมรับความสำเร็จของทีม ให้นำคะแนนโบนัสของแต่ละคนในทีมมารวมกันเป็นคะแนนของทีม และหาค่าเฉลี่ยทีมที่มีค่าสูงสุด จะได้รับการยอมรับให้เป็นทีมชนะเลิศ โดยอาจเรียกชื่อทีมที่ได้ชนะเลิศ กับรองลงมา โดยใช้ชื่อเก่ ๆ ก็ได้ หรืออาจให้นักเรียนตั้งชื่อเอง และควรประกาศผลการแข่งขันในที่สาธารณะด้วย

2.4 ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน (TEAM GAME TOURNAMENT)

1. ครูสอนความคิดรวบยอดใหม่ หรือบทเรียนใหม่ โดยอาจใช้ใบความรู้ให้นักเรียนได้ศึกษา หรือใช้กิจกรรมการศึกษาหาความรู้รูปแบบอื่นตามที่ครูเห็นว่าเหมาะสม

2. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4 – 5 คน เพื่อปฏิบัติตามใบงาน

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มเตรียมความพร้อมให้กับสมาชิกในกลุ่มทุกคน เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในบทเรียนและพร้อมที่จะเข้าสู่สนามแข่งขัน

4. แต่ละกลุ่มประเมินความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของสมาชิกในกลุ่ม โดยอาจตั้งคำถามขึ้นมาเองและให้สมาชิกกลุ่มทดลองตอบคำถาม

5. สมาชิกกลุ่มช่วยกันอธิบายเพิ่มเติมในจุดที่บางคนยังไม่เข้าใจ

6. ครูจัดให้มีการแข่งขัน โดยใช้คำถามตามเนื้อหาในบทเรียน

7. จัดการแข่งขันเป็นโต๊ะ โดยแต่ละโต๊ะจะมีตัวแทนของทีมต่าง ๆ ร่วมแข่งขัน อาจให้แต่ละทีมส่งชื่อผู้แข่งขันแต่ละโต๊ะมาก่อนและเป็นความลับ

8. ทุกโต๊ะแข่งขันจะเริ่มดำเนินการแข่งขันพร้อมๆกันโดยกำหนดเวลาให้

9. เมื่อการแข่งขันจบลง ให้แต่ละโต๊ะจัดลำดับผลการแข่งขัน และให้หาค่าคะแนนโบนัส

10. ผู้เข้าร่วมแข่งขันกลับไปเข้ากลุ่มเดิมของตนพร้อมด้วยนำคะแนนโบนัสไปด้วย

11. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำคะแนนโบนัสของแต่ละคนมารวมกันเป็นคะแนนของทีม หาค่าเฉลี่ยทีมที่ได้ค่าเฉลี่ย (อาจใช้คะแนนโบนัสรวมกันก็ได้) สูงสุด จะได้รับการยอมรับเป็นทีมชนะเลิศและรองลงไป

12. ให้ตั้งชื่อทีมชนะเลิศ และรองลงมา

13. ครูประกาศผลการแข่งขันในที่สาธารณะ เช่น ปิดประกาศที่บอร์ด ลงข่าวหนังสือพิมพ์ หรือประกาศหน้าเสาธง

3. วิชาหลักภาษาไทย

โครงสร้างหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีรายละเอียดดังตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 โครงสร้างหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ชื่อกิจกรรม/หน่วยการเรียนรู้	ลักษณะกิจกรรม	สัดส่วนเวลา(คาบ) ต่อปีการศึกษา	ภาคเรียน
1. การอ่าน (หนังสือเรียนภาษาไทยชั้น ป.1 เล่ม 1 บทที่1-13 รวมบทเสริม) 1.1อ่านสนุก ปลุกความคิด 1.2 มารยาทในการอ่าน 1.3 การอ่านออกเสียง / อ่านในใจ	บังคับ	18	ต้น
2. หลักภาษาไทย 2.1 เรียนรู้พยัญชนะ พยัญชนะไทย 44 ตัว 2.2 สระหรรษา สระ –า ถึง สระ โ-ะ	บังคับ	(36) 2 34	ต้น
3. การใช้ภาษาไทย 3.1 ดูให้สนุก (มารยาทในการดู การจับใจความจากภาพที่ดู บทบาทสมมติ วีดิทัศน์ สื่ออื่นๆ) 3.2 แสนสนุกสุขหรรษา (มารยาทในการฟัง การจับใจความจากเรื่องที่ฟัง นิทาน) 3.3 สังสรรค์สนทนา (มารยาทในการดู การพูดแนะนำตัว การตั้งคำถาม การพูดจากหัวข้อที่กำหนดให้ การเล่าเรื่อง / ข่าว/เหตุการณ์ ปริศนา	บังคับ	(72) 2 25 3	ต้น

ชื่อกิจกรรม/หน่วยการเรียนรู้	ลักษณะกิจกรรม	สัดส่วนเวลา(คาบ) ต่อปีการศึกษา	ภาคเรียน
คำทาย การพูดแสดงความต้องการ 3.4 หรรษาลิขิต (การเขียนรูปพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์และเลขไทย การเขียนตามคำบอก การเขียนเรียงคำให้เป็นประโยค การแต่งประโยค)		54	
4. การอ่าน 4.1 พัฒนาชีวิตด้วยการอ่าน (หนังสือเรียนภาษาไทยชั้น ป.1 เล่ม 2 บทที่ 14-23 รวมบทเสริม) 4.1.1 มารยาทในการอ่าน 4.1.2 การอ่านออกเสียง / อ่านในใจ	บังคับ	18	ปลาย
5. หลักภาษาไทย 5.1 สระเรียงร่า (ทบทวนสระ–ะ ถึง โ-ะ สระ-อ ถึง เ-าะ) 5.2 มาตราพาสนุก (มาตรา ก กา ถึง มาตรา กด) 5.2 แสนสุขอักษรนำ , คำควบกล้ำ (อ นำ ย หนำ คำควบกล้ำ)	บังคับ	(36) 6 27 3	ปลาย
6. การใช้ภาษาไทย 6.1 ดูไว้ให้ได้ประโยชน์ (มารยาทในการดู การจับใจความจากภาพที่ดู บทบาทสมมติ วีดิทัศน์ สื่ออื่นๆ) 6.2 รุ่งโรจน์ด้วยการฟัง (มารยาทในการฟังนิทาน เรื่องสั้น สารคดี) 6.3 สมหวังเพราะเจรจา (มารยาทในการ		(72) 2 12 4	

ชื่อกิจกรรม/หน่วยการเรียนรู้	ลักษณะกิจกรรม	สัดส่วนเวลา(คาบ) ต่อปีการศึกษา	ภาคเรียน
พูดเล่าเรื่อง ข่าว เหตุการณ์ การตั้งคำถาม การตอบคำถาม การพูดจากหัวข้อที่กำหนดให้ ปริศนาคำทาย การเล่นและร้องเพลงประกอบการละเล่นเด็กไทย) 6.4 พัฒนาด้วยการเขียน (มารยาทในการเขียน การคัดลายมือ การเขียนตามคำบอก การเขียนเรียงคำให้เป็นประโยค การแต่งประโยค การเขียนความเรียง)	บังคับ	54	ปลาย

<u>คำอธิบายรายวิชา</u>

รายวิชาภาษาไทย

ศึกษาการอ่านแจกลูกสะกดคำ อ่านคำ ข้อความ ประโยค นิทาน และบทร้อยกรองสั้นๆ บทอาขยาน อ่านออกเสียง อ่านในใจบอกความหมายของคำ ตอบคำถาม และตั้งคำถาม จากเรื่องที่อ่าน สรุปเรื่อง และลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง นำข้อคิดของเรื่องไปใช้ในชีวิตประจำวัน เลือกอ่านหนังสือที่มีประโยชน์และมีนิสัยรักการอ่าน

ศึกษาการเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์และเลขไทย การคัดและเขียนคำจากบทเรียน ความเข้าใจ และการใช้คำตามมาตราตัวสะกด คำที่มี ห นำ, อ นำ ย คำควบกล้ำ การเรียงคำ และแต่งประโยคได้ถูกต้องตามหน้าที่ของคำอย่างสุภาพ เหมาะสม และมีมารยาทในการเขียน

ศึกษามารยาทในการฟัง การดู และการพูด การจับใจความสำคัญจากสื่อที่ได้ฟังและดูการตั้งคำถาม การตอบคำถาม การต่อคำคล้องจองง่ายๆและเล่าเรื่อง การถ่ายทอดความรู้และแสดงความคิดเห็น การใช้ถ้อยคำสุภาพ เพื่อการสนทนาในชีวิตประจำวัน เข้าใจลักษณะของภาษาไทยกลาง

ศึกษาความภูมิใจในการใช้ภาษาไทยกลาง การรู้จักเลขไทย การเล่นและร้องเพลงประกอบการละเล่นของไทย

โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ กระบวนการทักษะสัมพันธ์ภาษาไทย ด้านการฟัง การดู การพูด การอ่าน การเขียน และหลักการใช้ภาษาไทย กระบวนการคิด วิเคราะห์ การแก้ปัญหา การแสวงหาความรู้ และการอภิปราย

เพื่อให้เกิดความรู้ ความคิด ความเข้าใจ สามารถสื่อสารสิ่งที่เรียนรู้ และมีความสามารถในการคิด การตัดสินใจ การแก้ปัญหา มีความสามารถในการนำไปใช้ มีนิสัยรักการอ่าน การเขียน รู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆที่หลากหลายด้วยตนเอง มีความภาคภูมิใจในภาษาและภูมิปัญญาไทย มีความตระหนัก เห็นคุณค่าทางภาษาและนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน อย่างมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่เหมาะสม

หลักการใช้ภาษา

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ มีรายละเอียดดังตารางที่ 2.3

ตารางที่ 2.3 มาตรฐานตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางวิชาภาษาไทยระดับชั้น ป.1

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
1.บอกและเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์และเลขไทย	1.1พยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ 1.2 เลขไทย
2.เขียนสะกดคำและบอกความหมายของคำ	2.1 การสะกดคำ การแจกลูก และการอ่านเป็นคำ 2.2 มาตราตัวสะกดที่ตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา 2.3 การผันคำ 2.4 ความหมายของคำ
3.เรียบเรียงคำเป็นประโยคง่ายๆ	3.1 การแต่งประโยค
4.ต่อคำคล้องจองง่ายๆ	4.1 คำคล้องจอง

3.2 เนื้อหาวิชาหลักภาษาไทย ภาคต้น ประจำปีการศึกษา 2558 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม

สัปดาห์ที่	เนื้อหา
1	เรียนรู้พยัญชนะ
2	สระอา สระ อี
3	สระอิ สระ อี
4	สระ อุ สระ อู
5	สระ อือ สระอะ
6	สระ เอ สระ เอะ
7	สระ แอ สระ แอะ
8 - 9	สอบประจำภาคต้น ครั้งที่ 1
10	สระ ใอ สระ ไอ
11	สระ เอา สระ อำ
12	สระ เอีย สระ เอือ
13	สระ อัว สระ โอ

สัปดาห์ที่	เนื้อหา
14	สระ โอะ สระ โอะ (มีตัวสะกด)
15	ทบทวน
16	สอบประจำภาคต้น ครั้งที่ 2

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Learning Achievement) เป็นผลที่เกิดจากปัจจัยต่างๆในการจัดการศึกษา นักการศึกษาได้ให้ความสำคัญกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นดัชนีประการหนึ่ง ที่สามารถบอกถึงคุณภาพการศึกษาดังที่ Anastasi (1976)กล่าวไว้พอสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบด้านสติปัญญา และองค์ประกอบด้านที่ไม่ใช้สติปัญญา ได้แก่ องค์ประกอบด้านเศรษฐกิจ สังคม แรงจูงใจ และองค์ประกอบที่ไม่ใช้สติปัญญาด้านอื่น

ไพศาล หวังพานิช (2536) ให้ความหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ว่าหมายถึง คุณลักษณะและความสามารถของบุคคล อันเกิดจากการเรียนการสอน เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์การเรียน ที่เกิดขึ้นจากการฝึกอบรม หรือการสอบ จึงเป็นการตรวจสอบระดับความสามารถของบุคคล ว่าเรียนแล้วมีความรู้เท่าใด สามารถวัดได้ โดยการใช้แบบทดสอบต่างๆ เช่น ใช้ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ข้อสอบวัดภาคปฏิบัติ สามารถวัดได้ 2 รูปแบบ ดังนี้

1. การวัดด้านปฏิบัติ เป็นการตรวจสอบระดับความสามารถ ในการปฏิบัติโดยมุ่งเน้นให้นักเรียนแสดงความสามารถดังกล่าว ในรูปของการกระทำจริง ให้ออกเป็นผลงาน การวัดต้องใช้ข้อสอบภาคปฏิบัติ

2. การวัดด้านเนื้อหา เป็นการตรวจสอบความสามารถเกี่ยวกับเนื้อหา ซึ่งเป็นประสบการณ์เรียน รวมถึงพฤติกรรมความสามารถในด้านต่างๆ สามารถวัดได้โดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์

สมพร เชื้อพันธ์ (2547) ได้สรุปความหมายไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถ ความสำเร็จและสมรรถภาพด้านต่างๆของนักเรียนที่ได้จากการเรียนรู้อันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน การฝึกฝนหรือประสบการณ์ของแต่ละบุคคลซึ่งสามารถวัดได้จากการทดสอบด้วยวิธีการต่างๆ

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการวัด การเปลี่ยนแปลงและประสบการณ์การเรียนรู้ ในเนื้อหาสาระที่เรียนมาแล้วว่า เกิดการเรียนรู้เท่าใด มีความสามารถชนิดใด โดยสามารถวัดได้จากแบบทดสอบวัดสัมฤทธิ์ ในลักษณะต่างๆและการวัดผลตามสภาพจริงเพื่อบอกถึงคุณภาพการศึกษา

4.2 ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักการศึกษาหลายท่าน ได้ให้ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ ดังนี้

สมนึก ภัทธิยธนี (2546) ได้ให้ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ว่า หมายถึง แบบทดสอบวัดสมรรถภาพทางสมองต่างๆ ที่นักเรียนได้รับการเรียนรู้ผ่านมาแล้ว ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ แบบทดสอบที่ครูสร้างกับแบบทดสอบมาตรฐาน แต่เนื่องจากครูต้องทำหน้าที่วัดผลนักเรียน คือเขียนข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ตนได้สอน ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับแบบทดสอบที่ครูสร้างและมีหลายแบบแต่ที่นิยมใช้มี 6 แบบ ดังนี้

1. ข้อสอบแบบอัตนัย หรือความเรียง เป็นข้อสอบที่มีเฉพาะคำถามแล้วให้นักเรียนเขียนตอบอย่างเสรีเขียนบรรยายตามความรู้และข้อคิดเห็นแต่ละคน

2. ข้อสอบแบบกาถูก-ผิด ลักษณะทั่วไปถือได้ว่าข้อสอบแบบกาถูก-ผิดคือ ข้อสอบแบบเลือกตอบที่มี 2 ตัวเลือกแต่ตัวเลือกดังกล่าวเป็นแบบคงที่และมีความหมายตรงกันข้ามเช่น ถูก-ผิดใช่-ไม่ใช่จริง-ไม่จริงเหมือนกัน-ต่างกัน

3. ข้อสอบแบบเติมคำ ลักษณะทั่วไปเป็นข้อสอบที่ประกอบด้วยประโยค หรือข้อความที่ยังไม่สมบูรณ์ ให้ผู้ตอบเติมคำ หรือประโยค หรือข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้นั้น เพื่อให้มีใจความสมบูรณ์และถูกต้อง

4. ข้อสอบแบบตอบสั้นๆ ลักษณะทั่วไปข้อสอบประเภทนี้คล้ายกับข้อสอบแบบเติมคำ แต่แตกต่างกันที่ ข้อสอบแบบตอบสั้นๆเขียนเป็นประโยคคำถามสมบูรณ์ (ข้อสอบเติมคำเป็นประโยคที่ยังไม่สมบูรณ์) แล้วให้ผู้ตอบเป็นคนเขียนตอบคำตอบที่ต้องการจะสั้นและกะทัดรัดได้ใจความสมบูรณ์ไม่ใช่เป็นการบรรยายแบบข้อสอบอัตนัยหรือความเรียง

5. ข้อสอบแบบจับคู่ ลักษณะทั่วไปเป็นข้อสอบเลือกตอบชนิดหนึ่ง โดยมีคำหรือข้อความแยกจากกันเป็น 2 ชุดแล้วให้ผู้ตอบเลือกจับคู่ว่าแต่ละข้อความในชุดหนึ่ง (ตัวยืน) จะคู่กับคำหรือข้อความใดในอีกชุดหนึ่ง (ตัวเลือก) ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ผู้ออกข้อสอบกำหนดไว้

6. ข้อสอบแบบเลือกตอบ ลักษณะทั่วไปข้อสอบแบบเลือกตอบนี้ จะประกอบด้วย 2 ตอน ตอนนำหรือคำถาม กับตอนเลือก ในตอนเลือกนี้จะประกอบด้วย ตัวเลือกที่เป็นคำตอบถูกและตัวเลือกที่เป็นตัวลวง ปกติจะมีคำถามที่กำหนดให้นักเรียนพิจารณา แล้วหาตัวเลือกที่ถูกต้องมาก

ที่สุดเพียงตัวเลือกเดียว จากตัวเลือกอื่นๆ และคำถามแบบเลือกตอบที่ดีนิยมใช้ตัวเลือกที่ใกล้เคียงกันดูเผินๆจะเห็นว่าทุกตัวเลือกถูกหมด แต่ความจริงมีน้ำหนักถูกมากน้อยต่างกัน

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2543) ได้กล่าวถึงแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทำนองเดียวกันว่า หมายถึง แบบทดสอบที่วัดความรู้ของนักเรียนที่ได้เรียนไปแล้วซึ่งมักจะเป็นข้อคำถามให้นักเรียนตอบด้วยกระดาษและดินสอกับให้นักเรียนปฏิบัติจริง

เยาวดี รางชัยกุล วิบูลย์ศรี (2552) กล่าวว่า แบบสอบผลสัมฤทธิ์ส่วนใหญ่ที่สร้างขึ้น มักจะมีความมุ่งหมายที่สำคัญ คือ เพื่อใช้วัดผลการเรียนรู้ด้านเนื้อหาวิชาและทักษะต่างๆของแต่ละสาขาวิชาโดยเฉพาะอย่างยิ่ง สาขาวิชาทั้งหลายที่จัดสอนในระดับชั้นเรียนต่างๆของแต่ละโรงเรียน ลักษณะของแบบสอบผลสัมฤทธิ์มีทั้งที่เป็นข้อเขียน (Paper and Pencil Test)และที่เป็นภาคปฏิบัติจริง (Performance Test)

Ross and Stanley (1967) ได้ให้ความหมายสั้นๆของ “แบบสอบผลสัมฤทธิ์” ไว้ว่าเป็นแบบสอบที่ใช้วัดความสามารถทางวิชาการ เช่น แบบสอบวิชาเลขคณิต แบบสอบวิชาพีชคณิต ฯลฯ เป็นต้น

จากความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึงแบบทดสอบที่วัดความรู้ความสามารถทางการเรียนด้านเนื้อหาด้านวิชาการและทักษะต่างๆของวิชาต่างๆ

4.3 หลักเกณฑ์ในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

W.JamesPopham (2005) กล่าวถึงแนวทางการเขียนข้อสอบแบบเลือกตอบดังนี้

1. ข้อคำถามควรประกอบไปด้วยคำถามหรือปัญหาที่ต้องการทราบอย่างชัดเจน
2. หลีกเลี่ยงคำที่เป็นทางลบ
3. อย่าสร้างตัวเลือกที่เป็นการชี้นำคำตอบโดยไม่ตั้งใจ
4. วางคำตอบที่ถูกต้องในตำแหน่งที่หลากหลาย
5. อย่าใช้ตัวเลือก “ถูกทุกข้อ” แต่ให้ใช้ “ไม่มีข้อถูก” เพื่อเพิ่มความยากง่ายให้แก่ข้อสอบ

สมนึก ภัททิยธนี (2549) กล่าวถึง หลักในการสร้างข้อสอบแบบเลือกตอบ ดังนี้

1. เขียนตอนนำให้เป็นประโยคคำถามที่สมบูรณ์ อาจจะใส่เครื่องหมายปรัศนี (?) ด้วยแต่ไม่ควรสร้างตอนนำให้เป็นแบบอ่านต่อความ เพราะทำให้คำถามไม่กระชับ เกิดปัญหาสองแง่ หรือข้อความไม่ต่อกัน หรือเกิดความสับสนในการคิดหาคำตอบ

2. เน้นเรื่องจะถามให้ชัดเจนและตรงจุดไม่คลุมเครือ เพื่อว่าผู้อ่านจะไม่ไขว้เขว สามารถมุ่งความคิดในการตอบไปถูกทิศทาง (เป็นปรนัย) ไม่ต้องอ่านคำถามคำตอบย้อนขึ้นย้อนลงหลายครั้ง

3. ควรถามในเรื่องที่มีคุณค่าต่อการวัด หรือถามในสิ่งที่ดีงามมีประโยชน์ คำถามแบบเลือกตอบสามารถถามพฤติกรรมในสมองได้หลายๆ ด้าน ไม่ใช่ถามเฉพาะความจำหรือความจริงตามตำรา หรือถามรายละเอียดเกินความจำเป็นซึ่งไม่ใช่สาระสำคัญ แต่ต้องถามให้คิดหรือนำความรู้ที่เรียนไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ จึงจะเรียกว่ามีคุณค่าต่อการวัด อีกประการหนึ่งที่จัดว่าไม่มีคุณค่าต่อการวัด คือ การเขียนตัวเลือกน้อยเกินไป กล่าวคือ เขียนเพียง 2-3 ตัว แล้วใช้ตัวเลือกเหล่านั้นซ้ำๆกัน ทำให้เป็นข้อสอบที่ขาดประสิทธิภาพถ้าต้องการให้เป็นข้อถูก 2 ข้อความ ก็ควรสร้างตัวเลือกทุกตัวให้มี 2 ข้อความ เพื่อให้ตัวเลือกเหล่านั้นมีน้ำหนักเท่าๆกัน ยากแก่การเดา สำนวนการถามในสิ่งที่ดีงามมีประโยชน์ จะช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้สิ่งที่ดีงามหรือเป็นแบบอย่างในทางที่ดี หรือเกิดคุณค่าในการปลูกฝังสิ่งที่สังคมยอมรับ ในทางตรงกันข้ามสิ่งใดไม่ดีก็ควรถามในแง่ไม่ดีหรือก่อให้เกิดโทษ

4. หลีกเลี่ยงคำถามปฏิเสธ ถ้าจำเป็นต้องใช้ก็ควรพิมพ์ตัวหนาหรือขีดเส้นใต้คำปฏิเสธนั้น แต่คำปฏิเสธซ้อนไม่ควรใช้อย่างยิ่ง เพราะปกตินักเรียนจะยุ่งยากต่อการแปลความหมายของคำถาม และตอบคำถามที่ถามกลับหรือปฏิเสธซ้อนผิดมากกว่าถูก

5. อย่าใช้คำฟุ่มเฟือย ควรถามปัญหาโดยตรงสิ่งใดไม่เกี่ยวข้องหรือไม่ได้ใช้เป็นเงื่อนไขในการคิด ก็ไม่ต้องนำมาเขียนไว้ในคำถาม จะช่วยให้คำถามรัดกุม ชัดเจนขึ้นบางครั้งใช้คำฟุ่มเฟือยในตัวเลือก โดยไม่จำเป็น เช่น ใช้คำซ้ำๆ (ยกเว้นคำที่แสดงเหตุผลหรือคำที่บ่งอาการนาม เช่น เพราะ การ ความ รวมทั้งหน่วยที่เกิดจากการคำนวณทางคณิตศาสตร์ หรือ วิทยาศาสตร์ ไม่ถือว่าเป็นคำฟุ่มเฟือย)

6. เขียนตัวเลือกให้เป็นเอกพันธ์ หมายถึง เขียนตัวเลือกทุกตัวให้เป็นลักษณะใดลักษณะหนึ่งหรือมีทิศทางแบบเดียวกัน หรือมีโครงสร้าง สอดคล่องเป็นทำนองเดียวกัน เช่น กล่าวถึงชื่อคุณสมบัติ ลักษณะอาการ ประโยชน์ โทษ คำ วลี ประโยค ฯลฯ ในรูปแบบที่เหมือนกันช่วยให้การใช้ตัวถูกตัวลวงมีคุณค่ามากขึ้น

7. ควรเรียงลำดับตัวเลขในตัวเลือกต่างๆ ได้แก่ คำตอบที่เป็นตัวเลขนิยมเรียงจากน้อยไปหามาก เพื่อช่วยให้ผู้ตอบพิจารณาหาคำตอบได้สะดวก ไม่หลง และป้องกันการเดาตัวเลือกที่มีคำมาก ถ้าตัวเลือกมีหลายประเภทปนกัน เช่น มาก- น้อย ใกล้-ไกล หรือ ลดลง-เพิ่มขึ้น ไม่ควรใช้คำเหล่านี้สลับกัน แต่ควรจัดเรียงกันเฉพาะภายในประเภทนั้นๆ กรณีที่ตัวเลือกเป็นข้อความทั่วๆไปควรเรียงจากข้อความสั้นๆ ไปตามลำดับจนถึงข้อความที่ยาวที่สุด หรืออาจเรียงย้อนกลับกันก็ได้ ยกเว้นตัวเลือกประเภทข้อมูลที่เป็นระบบหรือวงจรอยู่แล้วต้องเรียงตามระบบของสิ่งนั้นได้แก่ เรื่องเวลา วัน เดือน ปี

8. ใช้ตัวเลือกปลายเปิดและปลายปิดให้เหมาะสม ดังนี้

8.1 ตัวเลือกปลายเปิด ได้แก่ ตัวเลือกสุดท้าย ใช้คำว่า สรุปแน่นอนไม่ได้หรือผิดหมดทุกข้อ หรือข้อความเป็นอย่างอื่น แต่มีความหมายในทำนองเดียวกัน ซึ่งแสดงว่าอาจมีคำตอบอื่นๆได้นอกเหนือจากตัวเลือกดังกล่าว โอกาสที่จะใช้ตัวเลือกแบบปลายเปิดนี้ ควรเป็นการถามเกี่ยวกับเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่ยังไม่มีผลสรุปหรือยังไม่มีข้อยุติแน่ชัด

8.2 ตัวเลือกปลายปิด ได้แก่ ตัวเลือกสุดท้ายใช้คำว่า ถูกหมดทุกข้อหรือข้อความเป็นอย่างอื่นแต่มีความหมายในทำนองเดียวกัน ซึ่งแสดงว่าตัวเลือกต่างๆ ในข้อเดียวกันถูกหมดทุกข้อการใช้ตัวเลือกปลายเปิดและปลายปิด มีเหตุผลสำคัญ 4 ประการ คือ

1) ถ้าใช้เป็นตัวถูกในบางข้อ ต้องใช้เป็นตัวลวงในบางข้อด้วย เพื่อป้องกันการเดา แต่ไม่ควรใช้เป็นตัวเลือกสุดท้ายทุกข้อ เพราะคล้ายกับผู้สอบไม่มีความสามารถในการเขียนข้อสอบแบบเลือกตอบ

2) ใช้ในกรณีที่หาตัวลวงยาก หรือหากเขียนก็ไม่มีคุณค่าหรือไม่มีน้ำหนักเห็นเด่นชัดว่าไม่ใช่ตัวถูก

3) ใช้ในกรณีที่ต้องการให้ข้อสอบนั้นมีความยากง่ายกว่าปกติ

4) ในบางเรื่องคำตอบที่ถูกต้องหรือความรู้ที่นักเรียนควรจะได้รับมีหลายข้อหลายประเด็นจึงต้องใช้ตัวเลือกประเภทนี้ โดยเฉพาะแบบปลายปิด ซึ่งเป็นการฝึกความละเอียดถี่ถ้วนให้กับนักเรียนไปพร้อมกัน

9. ข้อเดียวต้องมีคำตอบเดียว บางครั้งผู้ออกข้อสอบอาจเผอเรอหรืออาจจะเกิดจากการเขียนตัวลวงไม่รัดกุม จึงพิจารณาตัวลวงเหล่านั้นได้อีกแง่หนึ่งทำให้เกิดปัญหาสองแง่สองมุม

10. เขียนทั้งตัวถูกและตัวผิดให้ถูกหรือผิดตามหลักวิชา คือจะกำหนดตัวถูกและตัวผิดเพราะสอดคล้อง กับความเชื่อโชคลาง คำพังเพยหรือขนบธรรมเนียมประเพณีเฉพาะท้องถิ่นไม่ได้ ทั้งนี้เนื่องจาก

การเรียนมุ่งให้นักเรียนทราบความเป็นจริงตามหลักวิชาเป็นสำคัญ เช่น ถ้าถามว่า ถ้าในหมู่บ้านแห่งหนึ่งขาดแคลนน้ำ ควรแก้ปัญหาอย่างไร แล้วกำหนดตัวถูกเป็น ทำพิธีแห่นางแมวขอฝน ย่อมไม่ได้

11. เขียนตัวเลือกให้อิสระขาดจากกัน คืออย่าให้มีตัวเลือกตัวใดตัวหนึ่งเป็นสำนวนหนึ่งหรือสำนวนประกอบของตัวเลือกอื่น ต้องให้แต่ละตัวเป็นอิสระจากกันอย่างแท้จริง

12. ควรมีตัวเลือก 4-5 ตัวเลือก ข้อสอบแบบเลือกตอบนี้ ถ้าเขียนตัวเลือกเพียง 2 ตัวเลือก ก็กลายเป็นข้อสอบแบบถูก-ผิด และเพื่อป้องกันไม่ให้เดาได้ง่ายๆ จึงควรมีตัวเลือกมากๆ

13. อย่าแนะคำตอบเพราะคำถามหรือตัวลวงบางตัวอาจจะแนะคำตอบของข้อหลังๆได้ ดังนั้นจึงควรพิจารณาข้อคำถามและคำตอบให้ถี่ถ้วน

จากที่กล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ในการสร้างแบบทดสอบให้มีคุณภาพต้องใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย สื่อความหมายได้ชัดเจน เพื่อวัดเนื้อหาและพฤติกรรมที่สอนไปแล้วได้อย่างครอบคลุมและตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

✓ 1274391 5 x

5. ทักษะชีวิต

5.1 ความหมายของทักษะชีวิต

Baldo and Furniss.(1998. อ้างถึงในมูลนิธิรักษ์เด็ก, 2551) ได้ให้ความหมายของทักษะชีวิต (Life Skills) ว่าหมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการแปรความรู้ (สิ่งที่รู้) และทัศนคติค่านิยมสิ่งที่รู้ สิ่งที่เชื่อ)ไปสู่การกระทำและทำอย่างไร

มัณฑรา ธรรมบุศย์ (2551) ได้ให้ความหมายของทักษะชีวิตว่าหมายถึง ความสามารถในการปรับตัวและพัฒนาตนเองให้สามารถเผชิญกับปัญหาชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในโลกนี้อย่างสุขสบาย

World Health Organization (1994) ได้ให้ความหมายของทักษะชีวิตไว้ว่าหมายถึง ความสามารถในการปรับพฤติกรรมให้เหมาะสมจัดการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพและเตรียมพร้อมสำหรับปรับตัวในอนาคต

สำนักงานสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2544) ได้ให้ความหมายของทักษะชีวิตไว้ว่า หมายถึง ความสามารถอันประกอบด้วยความรู้เจตคติและทักษะในอันที่จะจัดการปัญหารอบตัวในสภาพสังคมปัจจุบันและเตรียมความพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคตไม่ว่าจะเป็นเรื่องสารเสพติดบทบาทชายหญิงชีวิตครอบครัวสุขภาพอิทธิพลสื่อสิ่งแวดล้อมจริยธรรมปัญหาสังคม ฯลฯ

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2543) ได้ให้ความหมายว่าทักษะชีวิต คือ ความสามารถของบุคคลที่จะคิดตัดสินใจปัญหาและปรับตัวให้มีพฤติกรรมที่ถูกต้องสามารถจัดการกับความต้องการปัญหาและสถานการณ์ต่างๆเพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสมกับสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปมีพัฒนาการที่เหมาะสมทางด้านร่างกายจิตใจอารมณ์สังคมร่วมสร้างสรรค์สังคมให้เป็นสังคมที่ดี

UNICEF (2001) ได้กล่าวถึงทักษะชีวิตว่า ทักษะชีวิตเป็นความสามารถในการใช้ความรู้ เจตคติ และทักษะต่างๆ ที่ช่วยในการสนับสนุนพฤติกรรมของบุคคล ให้สามารถรับผิดชอบตนเองสำหรับการดำเนินชีวิตโดยมีการสร้างทางเลือกที่ดี การต่อต้านความกดดันจากกลุ่มเพื่อนและการจัดการกับสิ่งที่เข้ามาคุกคามชีวิต

สรุปทักษะชีวิต หมายถึง ความสามารถในการแก้ปัญหาการดำเนินชีวิตในสังคมสมัยใหม่ โดยการใฝ่หาความรู้ แสวงหา และพัฒนาความรู้ใหม่ เพื่อให้มีความสามารถในด้านการจัดการชีวิต ของตนเอง รู้จักใช้เทคโนโลยี แสวงหาความรู้อย่างมีเหตุผล เพื่อเพิ่มทักษะในการคิดวิเคราะห์การแก้ปัญหา การขจัดความเครียด มีคุณธรรม จริยธรรม มีมนุษย์สัมพันธ์ มีทักษะในการเข้าสมาคม และรู้จักประนีประนอม เพื่อปรับตัวเองให้อยู่ในสังคมปัจจุบันอย่างมีความสุข

5.2 องค์ประกอบของทักษะชีวิต

องค์ประกอบของทักษะชีวิตจะมีความแตกต่างกันตามวัฒนธรรม และสถานที่ ซึ่งมีหน่วยงานและองค์การสำคัญได้กำหนดองค์ประกอบของทักษะชีวิตไว้หลายแนวด้วยกัน ซึ่งทักษะชีวิตหรือทักษะการดำรงชีวิต หมายถึง ผู้มีทักษะในการจัดการตนเอง ทักษะทางสังคม ทักษะในการจัดการงานอาชีพ โดยแบ่งออกเป็นทักษะย่อย 11 ทักษะดังนี้ 1) ทักษะในการเรียนรู้ 2) ทักษะในการบริโภค 3) ทักษะในการดูแลสุขภาพพลานามัย 4) ทักษะทางศิลปะ 5) ทักษะการรักษาสวัสดิภาพและความปลอดภัย 6) ทักษะการติดต่อสื่อสาร 7) ทักษะด้านคุณธรรมจริยธรรม 8) ทักษะประชาธิปไตย 9) มีจิตสำนึกสาธารณะ 10) ทักษะการแก้ปัญหาพัฒนาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติและ 11) ทักษะการจัดการและสร้างงานอาชีพ (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2548)

นอกจากนี้สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548) ยังได้กำหนดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อให้นักเรียนมีทักษะอยู่รอดปลอดภัยและปรับตัวอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขโดยกำหนดทักษะการดำเนินชีวิตไว้ 9 ประการคือ 1) การรู้จักตนเอง 2) การแสวงหาและใช้ข้อมูล 3) การสื่อสารและสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น 4) การทำงานเป็นทีม 5) การปรับตัว 6) การมีวิสัยทัศน์ 7) การคิดตัดสินใจและแก้ปัญหา 8) การวางแผนและการจัดการและ 9) การกล้าเสี่ยงอย่างเหมาะสม

สำหรับองค์การอนามัยโลก (WHO, 1993) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของทักษะชีวิตไว้ 10 องค์ประกอบแบ่งออกเป็น 3 ด้านดังนี้

1. องค์ประกอบทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัย (ทักษะด้านความคิด) หมายถึงการรู้จักใช้เหตุและผลโดยรู้สาเหตุของสิ่งที่เกิดขึ้นผลย่อมมาจากเหตุเมื่ออยากให้ผลของการกระทำออกมาดีเป็นที่พึงประสงค์แก่ทั้งตนเองและส่วนรวมก็ควรคิดกระทำเหตุที่จะทำให้เกิดผลที่ดีเพื่อจุดประสงค์ที่จะพัฒนาชีวิตให้มีความเจริญก้าวหน้าสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขในสังคมของมนุษย์

1.1 ทักษะการคิดสร้างสรรค์ (Creative thinking) เป็นความสามารถในการคิดที่จะเป็นส่วนช่วยในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาโดยการคิดสร้างสรรค์เพื่อค้นหาทางเลือกต่างๆรวมทั้งผลที่จะเกิดขึ้นในแต่ละทางเลือกและสามารถนำประสบการณ์มาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

1.2 ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical thinking) เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆและประเมินปัญหาหรือสถานการณ์ที่อยู่รอบตัวเราที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต

2. องค์ประกอบทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยหรือเจตคติ (ทักษะด้านจิตใจ) หมายถึงการฝึกฝนควบคุมนึกคิดให้อยู่ในสภาพที่มั่นคงใสสะอาดในความดีงามประกอบด้วยคุณธรรมต่างๆเช่นความรักความเมตตากรุณาความเป็นมิตรความมีน้ำใจความมีสัมมาคารวะความรู้จักยอมรับและเห็นความสำคัญของผู้อื่นความกตัญญูความเพียรพยายามความซื่อสัตย์สุจริต

2.1 ทักษะการตระหนักรู้ในตน (Self-awareness) เป็นความสามารถในการค้นหารู้จักและเข้าใจตนเองเช่นรู้ข้อดีข้อเสียของตนเองรู้ความต้องการและสิ่งที่ไม่ต้องการของตนเองซึ่งจะช่วยให้เรารู้ตัวเองเวลาเผชิญกับความเครียดหรือสถานการณ์ต่างๆและทักษะนี้ยังเป็นพื้นฐานของการพัฒนาทักษะอื่นๆเช่นการสื่อสารการสร้างสัมพันธภาพการตัดสินใจความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

2.2 ทักษะการเข้าใจผู้อื่น (Empathy) เป็นความสามารถในการเข้าใจความเหมือนหรือความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านความสามารถเพศวัยระดับการศึกษาศาสนาความเชื่อสีผิวอาชีพฯลฯช่วยให้สามารถยอมรับบุคคลอื่นที่ต่างจากเราเกิดการช่วยเหลือบุคคลอื่นที่ด้อยกว่าหรือได้รับความเดือดร้อนเช่นผู้ติดยาเสพติดผู้ติดเชื้อเอดส์

3. องค์ประกอบทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัยหรือทักษะสังคม (ทักษะด้านสังคม) หมายถึงการฝึกฝนตนเองให้มีทักษะด้านวินัยให้ตนเองเพื่อควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้เหมาะสมไม่เบียดเบียนไม่สร้างความรำคาญไม่สร้างความเดือดร้อนไม่สร้างความลำบากให้แก่ตนเองและสังคมสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ด้วยดีเป็นประโยชน์ต่อสังคมเน้นความสุจริตทางกายและวาจา

3.1 ทักษะการตัดสินใจ (Decision making) เป็นความสามารถในการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องราวต่างๆในชีวิตได้อย่างมีระบบเช่นถ้าบุคคลสามารถตัดสินใจเกี่ยวกับการกระทำของตนเองที่เกี่ยวกับพฤติกรรมด้านสุขภาพหรือความปลอดภัยในชีวิตโดยประเมินทางเลือกและผลที่ได้จากการตัดสินใจเลือกทางที่ถูกต้องเหมาะสมก็จะมีผลต่อการมีสุขภาพที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจ

3.2 ทักษะการแก้ปัญหา (Problem Solving) เป็นความสามารถในการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีระบบไม่เกิดความตรึงเครียดทางกายและจิตใจจนอาจลุกลามเป็นปัญหาใหญ่โตเกินแก้ไข

3.3 ทักษะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ (Effective communication)เป็นความสามารถในการใช้คำพูดและท่าทางเพื่อแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดของตนเองได้อย่างเหมาะสมกับวัฒนธรรมและสถานการณ์ต่างๆไม่ว่าจะเป็นการแสดงความคิดเห็นการแสดงความต้องการการแสดงความชื่นชมการขอร้องการเจรจาต่อรองการตักเตือนการช่วยเหลือการปฏิเสธฯลฯ

3.4 ทักษะการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล (Interpersonal relationship) เป็นความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันและกันและสามารถรักษาสัมพันธภาพไว้ได้ยืนยาว

3.5 ทักษะการจัดการกับอารมณ์ (Coping with emotion) เป็นความสามารถในการรับรู้อารมณ์ของตนเองและผู้อื่นรู้ว่าอารมณ์มีผลต่อการแสดงพฤติกรรมอย่างไรรู้วิธีการจัดการกับอารมณ์โกรธและความเศร้าโศกที่ส่งผลทางลบต่อร่างกายและจิตใจได้อย่างเหมาะสม

3.6 ทักษะการจัดการกับความเครียด (Coping with stress) เป็นความสามารถในการรับรู้ถึงสาเหตุของความเครียดรู้วิธีผ่อนคลายความเครียดและแนวทางในการควบคุมระดับความเครียดเพื่อให้เกิดการเบี่ยงเบนพฤติกรรมไปในทางที่ถูกต้องเหมาะสมและไม่เกิดปัญหาด้านสุขภาพ

องค์ประกอบดังกล่าวนี้องค์การอนามัยโลกได้จัดเป็น 5 คู่ โดยแบ่งตามพฤติกรรมการเรียนรู้ได้ 3 ด้านดังนี้

1. ด้านพุทธิพิสัย ได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์และความคิดวิเคราะห์วิจารณ์

2. ด้านจิตพิสัย ได้แก่ ความตระหนักรู้ในตนและความเห็นใจผู้อื่น

3. ด้านทักษะพิสัยมี 3 คู่ ได้แก่การสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสารการตัดสินใจและการแก้ไขปัญหาการจัดการกับอารมณ์และความเครียด

10 ทักษะดังกล่าวสอดคล้องกับสำนักงานการศึกษานอกโรงเรียน (2554) ที่กล่าวว่าองค์ประกอบทักษะชีวิตมี 10 ประการคือ 1) ทักษะการตัดสินใจ 2) ทักษะการแก้ปัญหา3) ทักษะการคิดสร้างสรรค์ 4) ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ 5) ทักษะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ6) ทักษะ

การสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล 7) ทักษะการตระหนักรู้ในตนเอง8) ทักษะการเข้าใจและเห็นใจผู้อื่น 9) ทักษะการจัดการกับอารมณ์และ10) ทักษะการจัดการกับความเครียด

ในขณะที่UNESCO (Focusing Resources on Effective School Health, 2002 อ้างถึงใน กฤษณา ปัญญา, 2552) ได้แบ่งองค์ประกอบของทักษะชีวิตไว้เป็น 3 ด้านดังนี้

1. ด้านความสามารถทางความคิด (Cognitive Abilities) เป็นความสามารถในการเรียนรู้ที่จะรู้ (Learning to Know) โดยแบ่งออกเป็น 2 ทักษะคือ

1.1 ทักษะการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ (Decision making and Problemsolving skills) ประกอบด้วยทักษะในการรวบรวมข้อมูลข่าวสารการประเมินผลที่เกิดขึ้นในอนาคตของพฤติกรรมในปัจจุบันสำหรับตนเองและผู้อื่นการกำหนดทางเลือกต่างๆในการแก้ปัญหาทักษะการวิเคราะห์เกี่ยวกับอิทธิพลของค่านิยมและเจตคติของตนเองและบุคคลอื่นต่อแรงจูงใจ

1.2 ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical thinking skills) ประกอบด้วยการวิเคราะห์กลุ่มเพื่อน

2. ด้านความสามารถส่วนบุคคล (Personal abilities) เป็นความสามารถในการเรียนรู้ที่จะเป็น (Learning to be) โดยแบ่งออกเป็น 3 ทักษะคือ

2.1 ทักษะการเพิ่มความควบคุมภายในตนเอง (Skills for increasing internallocusof control) ประกอบด้วยทักษะการสร้างความเชื่อมั่นและความภาคภูมิใจในตนเองทักษะการตระหนักรู้ในตนเองรวมถึงตระหนักรู้ในสิทธิอิทธิพลค่านิยมเจตคติจุดแข็งและจุดอ่อนทักษะในการกำหนดเป้าหมายทักษะในการดูแลตนเองและทักษะในการประเมินตนเอง

2.2 ทักษะการจัดการกับความรู้สึก (Skills for managing feeling) ประกอบด้วยการจัดการความโกรธการจัดการกับความวิตกกังวลและความเศร้า/ผิดหวังทักษะการเผชิญสำหรับการจัดการกับความสูญเสียความทุกข์

2.3 ทักษะการจัดการกับความเครียด (Skills for managing stress) ประกอบด้วยการบริหารเวลาการเพิ่มความคิดทางบวกการรู้จักเทคนิคการผ่อนคลาย

3. ด้านความสามารถระหว่างบุคคล (Interpersonal abilities) เป็นความสามารถในการเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่น (Learning to be) โดยแบ่งออกเป็น 5 ทักษะคือ

3.1 ทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคล (Interpersonal communication skills) ประกอบด้วยการสื่อสารทั้งภาษาท่าทางและภาษากายการฟังอย่างมีประสิทธิภาพการแสดงความรู้สึก การให้ข้อมูลย้อนกลับ (ไม่ใช่ทางลบ) และการรับข้อมูลย้อนกลับ

3.2 ทักษะการปฏิเสธและการเจรจาต่อรอง (Negotiation and Refusal skills) ประกอบด้วยการบริหารความขัดแย้งและการเจรจาต่อรองทักษะการแสดงออกอย่างเหมาะสมทักษะการปฏิเสธ

3.3 ทักษะการเห็นอกเห็นใจ (Empathy skills) ประกอบด้วยความสามารถที่จะฟังและเข้าใจความต้องการของบุคคลอื่นในสถานการณ์ต่างๆตลอดจนแสดงถึงความเข้าใจในสิ่งนั้น

3.4 ทักษะการทำงานเป็นทีม และการให้ความร่วมมือ (Cooperation and Teamwork skills) ประกอบด้วยการแสดงความเคารพในความคิดเห็นของบุคคลอื่นการประเมินความสามารถของบุคคลและการสนับสนุนกลุ่ม

งานวิจัยของ Deen Bailey and Parker (2002) ได้ศึกษาเรื่องการประเมินทักษะชีวิต (Life Skills Evaluation System) ของมหาวิทยาลัยวอชิงตันสเตทโดยแบ่งทักษะชีวิตออกเป็น 8 ทักษะ ได้แก่

1. ทักษะการสร้างการตัดสินใจ (Decision Making Skills) หมายถึง ความสามารถในการสร้างทางเลือกหลายๆทางเพื่อการตัดสินใจประกอบด้วยการทำรายการของทางเลือกก่อนการตัดสินใจการคิดเกี่ยวกับสิ่งที่จะเกิดขึ้นเกี่ยวกับสิ่งที่ตัดสินใจและการประเมินการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ

2. ทักษะการใช้ทรัพยากรอย่างฉลาด (Wise Use of Resources Skills) หมายถึง ความสามารถในการใช้การคิดวิจารณญาณอย่างดี การไม่สิ้นเปลือง รู้จักความรับผิดชอบ และการจัดลำดับความสำคัญของสิ่งต่างๆ ประกอบด้วยการใช้ทรัพยากรตามธรรมชาติ ในสภาพแวดล้อมของตนได้อย่างชาญฉลาด การวางแผนการใช้ทรัพยากร ด้านการเงินของตนเอง การใช้เวลาอย่างมีคุณค่าในชีวิต และการดูแลในทรัพย์สินของตนเองได้

3. ทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคล (Communication Skills) หมายถึง ความสามารถในการแลกเปลี่ยนความคิด ข้อมูล ข่าวสาร หรือข้อความระหว่างบุคคล การใช้คำพูด การเขียนกริยาท่าทาง และศิลปะของการแสดงออกทางอารมณ์ และความคิดประกอบด้วยการนำเสนอที่ดี การเป็น

ผู้ฟังที่มีประสิทธิภาพการสื่อสารที่ชัดเจน ทั้งในด้านความคิดความรู้สึก และสื่อสารแผนการกับบุคคลอื่นได้

4. ทักษะการยอมรับความแตกต่าง (Accepting Differences Skills) หมายถึง ความสามารถในการยอมรับ และยินดีในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล ประกอบด้วยการปฏิบัติตนกับบุคคลอื่นที่แตกต่างกัน ด้วยความเคารพการทำงาน หรือทำกิจกรรมกับบุคคลอื่นที่มีความแตกต่างกันกับตนเอง และการสร้างมิตรภาพกับบุคคลอื่นที่มีความแตกต่างจากตนเอง

5. ทักษะความเป็นผู้นำ (Leadership Skills) หมายถึง ความสามารถที่จะช่วยเหลือกลุ่มในการพบปะประชุม การแสดงความสามารถของการนำกลุ่ม การใช้อิทธิพลส่วนบุคคล ในการแนะนำกลุ่ม ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่ม ได้ประกอบด้วยการจัดการกลุ่มเพื่อให้ไปสู่เป้าหมายที่กลุ่มกำหนดไว้ การใช้รูปแบบของความเป็นผู้นำที่แตกต่างกัน ในการนำกลุ่มการกระตุ้นให้บุคคลอื่นสามารถแบ่งปันประสบการณ์ที่จะใช้เป็นประโยชน์ในกลุ่ม

6. ทักษะการใช้ประโยชน์ (Useful/Marketable Skills) หมายถึง ความสามารถของบุคคล ประกอบด้วย การคลี่คลายปัญหา การปฏิบัติตามคำสั่ง การให้การสนับสนุนในฐานะสมาชิกของทีมงาน การยอมรับในความรับผิดชอบของงานที่ได้รับมอบหมาย การจดบันทึกเกี่ยวกับสิ่งต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และต่อการทำงานอย่างถูกต้อง

7. ทักษะการเลือกวิธีการดำเนินชีวิตที่ดี (Health Lifestyle Choices Skills) หมายถึง ความสามารถในการเลือกวิธีการดำรงชีวิตที่ดี และเหมาะสม เป็นเงื่อนไขที่นำไปสู่สุขภาพกายและจิตที่ดี การป้องกันจากโรคภัยไข้เจ็บ ประกอบด้วย การเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ การเลือกทำกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพร่างกาย และสุขภาพใจที่ดี การจัดการความเครียด ในชีวิตและการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงที่ก่อให้เกิดความเสียหายในด้านต่างๆ

8. ทักษะการรับผิดชอบในตนเอง (Self-Responsibility Skills) หมายถึง การดูแลตนเอง การรับผิดชอบในพฤติกรรม และพันธะหน้าที่ของตนเอง การแยกแยะในสิ่งที่ถูกต้อง และสิ่งที่ไม่ถูกต้องได้ประกอบด้วย การรู้ว่าอะไร คือหน้าที่ของตนเองเมื่ออยู่ในกลุ่ม การยอมรับในข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากตนเอง โดยไม่กล่าวโทษผู้อื่น การเข้าใจถึงการปฏิบัติตามคำมั่นสัญญาของตนเองได้และการควบคุมเป้าหมายของตนเองเป็นต้น

สำหรับการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ใช้องค์ประกอบทักษะชีวิต ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหลักในการวิจัย เนื่องด้วยให้สอดคล้องกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนของ

โรงเรียน และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ได้กำหนดองค์ประกอบทักษะชีวิตที่สำคัญที่จะสร้างและพัฒนาเป็นภูมิคุ้มกันชีวิตให้กับเด็กและเยาวชนในสภาพสังคมปัจจุบันและเตรียมพร้อมสำหรับอนาคตไว้ 4 องค์ประกอบพร้อมทั้งพฤติกรรมที่คาดหวังและตัวชี้วัดทักษะชีวิตในแต่ละองค์ประกอบดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น

การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น หมายถึงการรู้จักความถนัดความสามารถจุดเด่น/จุดด้อยของตนเอง เข้าใจความแตกต่างของแต่ละบุคคล รู้จักตนเองยอมรับเห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในตนเองและผู้อื่น มีเป้าหมายในชีวิตและมีความรับผิดชอบต่อสังคม รายละเอียดดังตารางที่ 2.4

ตารางที่ 2.4 องค์ประกอบที่ 1 การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น

พฤติกรรมทักษะชีวิตที่คาดหวัง	ตัวชี้วัด
1. ค้นพบความชอบความถนัดและความสามารถของตนเอง	1.1 แสดงสิ่งที่ตนเองชอบและภาคภูมิใจ 1.2 แสดงความสามารถของตนเองให้ผู้อื่นรับรู้
2.ค้นพบจุดเด่นจุดด้อยของตนเอง	2.1 บอกจุดเด่นจุดด้อยของตนเองได้ 2.2 เลือกทำกิจกรรมตามความสนใจของตนเองร่วมกับผู้อื่นได้
3.ยอมรับความแตกต่างระหว่างตนเองและผู้อื่น	3.1 ยอมรับในความแตกต่างทางกาย ทางความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่นได้
4.มองตนเองและผู้อื่นในแง่บวก	4.1 แสดงความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น
5.เคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น	5.1 ใช้สิทธิของตนเองในโอกาสต่างๆ 5.2 ไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น
6.รักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น	6.1 ชื่นชมในความสำเร็จของตนเองและผู้อื่นได้ 6.2 พึ่งตนเองได้ 6.3 ปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อตนเองครอบครัวและสังคม

พฤติกรรมทักษะชีวิตที่คาดหวัง	ตัวชี้วัด
7.มีความภาคภูมิใจในตนเองและผู้อื่น	7.1 แสดงออกในสิ่งที่ตนเองภาคภูมิใจอย่างเหมาะสม 7.2 บอกเล่าความดีหรือความ/บรรยาย/ภาคภูมิใจของเพื่อนให้ผู้อื่นรับรู้
8.ความเชื่อมั่นในตนเองและผู้อื่น	8.1 กล้าแสดงความคิดความรู้สึกและการกระทำของตนเองด้วยความมั่นใจ 8.2 ยอมรับความคิดความรู้สึกและการกระทำที่ดีของผู้อื่น

องค์ประกอบที่ 2 การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง การแยกแยะข้อมูล ข่าวสาร ปัญหา และสถานการณ์รอบตัว วิพากษ์วิจารณ์ และประเมินสถานการณ์รอบตัวด้วยหลักเหตุผล และข้อมูลที่ถูกต้อง รับรู้ปัญหา สาเหตุของปัญหา หาทางเลือก และตัดสินใจ แก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์ รายละเอียดดังตารางที่ 2.5

ตารางที่ 2.5 องค์ประกอบที่ 2 การคิดวิเคราะห์ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

พฤติกรรมทักษะชีวิตที่คาดหวัง	ตัวชี้วัด
1. รู้จักสังเกต ตั้งคำถามและแสวงหาคำตอบ	1.1 ตั้งคำถามที่นำไปสู่คำตอบที่เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ 1.2 มีทักษะในการสังเกตและแนวทางหาคำตอบ
2. วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารได้สมเหตุสมผล	2.1 วิเคราะห์ จำแนก แยกแยะ ข้อมูล ข่าวสารและสถานการณ์ต่างๆรอบตัวด้วยเหตุผลที่เชื่อถือได้
3. ประเมินสถานการณ์และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	3.1 คาดคะเนความเสี่ยงจากสถานการณ์ที่เผชิญในชีวิตประจำวันอย่างมีเหตุผล
4. มีจินตนาการและมีความสารถในการคิดเชื่อมโยง	4.1 สร้างผลงานและแสดงผลงานที่เกิดจากการคิดเชื่อมโยงและจินตนาการ

พฤติกรรมทักษะชีวิตที่คาดหวัง	ตัวชี้วัด
5. รู้จักวิพากษ์วิจารณ์บนพื้นฐานของข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง	5.1 วิพากษ์วิจารณ์ตามหลักการเหตุผลและใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องสนับสนุน
6. รู้จักวิธีการและขั้นตอนการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาที่ถูกต้อง	6.1 วิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและเลือกแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการที่สร้างสรรค์ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์
7. ปฏิบัติตามกฎกติกาและระเบียบของสังคม	7.1 ปฏิบัติตามกฎข้อตกลงของกลุ่มชั้นเรียนสังคม

องค์ประกอบที่ 3 การจัดการกับอารมณ์และความเครียด

การจัดการกับอารมณ์ และความเครียด หมายถึง ความเข้าใจ และรู้เท่าทันภาวะอารมณ์ของบุคคล รู้สาเหตุของความเครียด รู้วิธีผ่อนคลาย หลีกเลี่ยง และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่จะก่อให้เกิดอารมณ์ไม่พึงประสงค์ไปในทางที่ดี รายละเอียดดังตารางที่ 2.6

ตารางที่ 2.6 องค์ประกอบที่ 3 การจัดการกับอารมณ์และความเครียด

พฤติกรรมทักษะชีวิตที่คาดหวัง	ตัวชี้วัด
1.รู้เท่าทันอารมณ์ตนเอง	1.1 จำแนกอารมณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นกับตนเองได้ 1.2 แสดงอารมณ์ความรู้สึกของตนเองได้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ
2.ควบคุมอารมณ์ของตนเองได้	2.1 ควบคุมอารมณ์ความรู้สึกของตนเองในสถานการณ์ต่างๆได้
3.จัดการกับอารมณ์ตนเองได้อย่างเหมาะสม	3.1 จัดการกับอารมณ์ตนเองที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลันที่อาจก่อให้เกิดปัญหาด้วยวิธีการทีเหมาะสมและสร้างสรรค์
4.มีวิธีผ่อนคลายอารมณ์และความเครียดให้กับตนเอง	4.1 ผ่อนคลายอารมณ์และความเครียดด้วยวิธีการที่เหมาะสมและสร้างสรรค์

พฤติกรรมทักษะชีวิตที่คาดหวัง	ตัวชี้วัด
5.สร้างแรงจูงใจให้ตนเอง	5.1 กำหนดแนวทางหรือวิธีการสร้างกาลังใจให้กับตนเอง
6.ยุติข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยสันติวิธี	6.1 เสนอแนวทางออกของข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยเหตุผลและข้อเท็จจริงที่ถูกต้องและใช้วิธีการเชิงบวก
7. รู้จักสร้างความสุขให้กับตนเอง	7.1 วิเคราะห์และเลือกวิธีการกิจกรรมที่ทำให้ตนเองมีความสุขได้อย่างเหมาะสม 7.2 มีอารมณ์ขัน

องค์ประกอบที่ 4 การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น

การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น หมายถึง การเข้าใจมุมมอง อารมณ์ ความรู้สึกของผู้อื่นใช้ภาษาพูด และภาษากาย เพื่อสื่อสารความรู้สึกนึกคิดของตนเอง รับรู้ความรู้สึกนึกคิด และความต้องการของผู้อื่น วางตัวได้ถูกต้องเหมาะสม ในสถานการณ์ต่างๆ ใช้การสื่อสารที่สร้างสัมพันธภาพที่ดี สร้างความร่วมมือ และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข รายละเอียดดังตารางที่ 2.7

ตารางที่ 2.7 องค์ประกอบที่ 4 การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น

พฤติกรรมทักษะชีวิตที่คาดหวัง	ตัวชี้วัด
1. เป็นผู้ฟังที่ดี	1.1 ฟังผู้อื่นอย่างตั้งใจและรับรู้ถึงความรู้สึกและความต้องการของผู้พูด 1.2 รักษาความลับของเพื่อน
2. ใช้ภาษาและกิริยาที่เหมาะสมในการสื่อสาร	2.1 ใช้ภาษาพูดภาษากายที่ทาให้ผู้อื่นผ่อนคลายสบายใจไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งหรือความรุนแรงได้

พฤติกรรมทักษะชีวิตที่คาดหวัง	ตัวชี้วัด
3. รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา	3.1 แสดงออกหรือสะท้อนความรู้สึกหรือการกระทำของตนเองที่แสดงว่าเข้าใจและใส่ใจผู้อื่น
4. รู้จักแสดงความคิดความรู้สึกความชื่นชมและการกระทาที่ดีงามให้ผู้อื่นรับรู้	4.1 ชื่นชมความสำเร็จความสามารถและการกระทำที่ดีของเพื่อนด้วยคาพูดภาษากายหรือสัญลักษณ์ได้ 4.2 กล้ายืนยันความคิดความรู้สึกและเหตุผลดีให้ผู้อื่นรับรู้ได้
5. รู้จักปฏิเสธต่อรองและร้องขอความช่วยเหลือในสถานการณ์เสี่ยง	5.1 หลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อความไม่ปลอดภัยของตนเอง 5.2 ปฏิเสธในสิ่งที่ควรปฏิเสธโดยไม่เสียสัมพันธภาพหรือเสียใจ 5.3 ขอความช่วยเหลือเมื่ออยู่ในภาวะวิกฤตได้
6. ให้ความร่วมมือและทางานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์	6.1 ทำงานร่วมกับผู้อื่นบนพื้นฐานความเป็นประชาธิปไตย 6.2 ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ราบรื่นและมีความสำเร็จ
7.ปฏิบัติตามกฎกติกาและระเบียบของสังคม	7.1ปฏิบัติตามกฎข้อตกลงของกลุ่ม/ชั้นเรียน/สังคม

<u>จุดเน้นการพัฒนาทักษะชีวิตในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน</u>

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีนโยบายและเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ในด้านความสามารถและทักษะตลอดจนคุณลักษณะที่จะช่วยเสริมสร้างให้นักเรียนมีคุณภาพ ตามเป้าหมายของหลักสูตร และมีภูมิคุ้มกันในการดาเนินชีวิต นักเรียนจะต้องมีความสามารถ ในการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมทางสังคม ที่เปลี่ยนแปลงและท้าทาย ซึ่งต้องใช้กระบวนการคิด และการตัดสินใจที่เหมาะสม จึงจะสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างปลอดภัย และมี

ความสุข จึงกำหนดให้สถานศึกษา พัฒนาและเสริมสร้างทักษะชีวิต ให้นักเรียนเกิดการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง และผู้อื่น คิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ มีทักษะการจัดการกับอารมณ์ และความเครียด รู้จักสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น ด้วยการจัดการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน ที่เสริมสร้างทักษะชีวิต ให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมตามวัยในแต่ละชั้นปี รายละเอียด ดังตารางที่ 2.8

ตารางที่ 2.8 แสดงพฤติกรรมทักษะชีวิตที่คาดหวังให้เกิดขึ้นในนักเรียนตามช่วงวัยในระดับ

ชั้น	องค์ประกอบทักษะชีวิต 4 องค์ประกอบ			
	การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น	การคิดวิเคราะห์ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	การจัดการกับอารมณ์และความเครียด	การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น
ป.1	รู้จักความชอบ ความถนัดและความสามารถของตนเอง (รู้สิ่งที่ตนเองชื่นชอบรู้ความสามารถที่ตนเองภาคภูมิใจและแสดงความสามารถให้ผู้อื่นรับรู้	รู้จักตั้งสังเกต ตั้งคำถามและแสวงหาคำตอบ	รู้เท่าทันอารมณ์ตนเอง(จำแนกอารมณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นกับตนเองได้เหมาะสมกับสถานการณ์)	เป็นผู้ฟังที่ดี (ฟังผู้อื่นอย่างตั้งใจและรับรู้ถึงความรู้สึกและความต้องการของผู้พูด)
ป.2	• ค้นพบจุดเด่นจุดด้อยของตนเอง • ยอมรับความแตกต่างระหว่างตนเองและผู้อื่น	วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารได้สมเหตุสมผล	ควบคุมอารมณ์ของตนเองได้	ใช้ภาษาและกิริยาที่เหมาะสมในการสื่อสาร
ป.3	มองตนเองและผู้อื่นในแง่บวก	ประเมินสถานการณ์และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	จัดการกับอารมณ์ตนเองด้วยวิธีการที่เหมาะสม	รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา

ชั้น	องค์ประกอบทักษะชีวิต 4 องค์ประกอบ			
ป.4	เคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น	มีจินตนาการและมีความสามารถในการคิดเชื่อมโยง	มีวิธีผ่อนคลายอารมณ์และความเครียดให้กับตนเอง	รู้จักแสดงความคิดความรู้สึกความชื่นชมและการกระทาที่ดีงามให้ผู้อื่นรับรู้
ป.5	รักและเห็นคุณค่าในตนเอง	รู้จักการวิพากษ์วิจารณ์บนพื้นฐานของข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง	ยุติข้อข้อแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยสันติวิธี	รู้จักปฏิเสธต่อรองและร้องขอความช่วยเหลือในสถานการณ์เสี่ยง
ป.6	• มีความภาคภูมิใจในตนเองและผู้อื่น • มีความเชื่อมั่นในตนเองและผู้อื่น	รู้จักวิธีการและขั้นตอนการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาที่ถูกต้อง	รู้จักสร้างความสุขให้กับตนเอง	• ให้ความร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์ • ปฏิบัติตามกฎกติกาและระเบียบของสังคม

5.3 การวัดและประเมินผลทักษะชีวิต

ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต สามารถพัฒนาทักษะชีวิตได้หลายวิถี ทั้งนี้ องค์การ ยูนิเซฟ (2003) ได้กำหนดระดับการวัดและประเมินผลทักษะชีวิตออกเป็น 2 ระดับ คือ

ระดับที่ 1 ระดับห้องเรียนหรือระดับโรงเรียน

การวัดและประเมินผลทักษะชีวิตในระดับห้องเรียนหรือระดับโรงเรียน มุ่งเน้นการวัดผลด้านความรู้ ด้านทัศนคติ และด้านทักษะ โดยจะต้องทำการประเมินขณะสอนและหลังการสอน

- ด้านความรู้ เป็นการวัดและประเมินผลเกี่ยวกับความรู้และความเข้าใจในทักษะชีวิตด้านต่าง ๆ

- ด้านทัศนคติ เป็นการวัดและประเมินโดยพิจารณาลักษณะต่างๆ ของนักเรียน ได้แก่ ความตั้งใจ ความเชื่อมั่น ความมั่นใจในตนเอง หลักทฤษฎีสังคม คุณธรรมและจริยธรรม

- ด้านทักษะ เป็นการวัดและประเมินผลทักษะทางสังคมและการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ทั้งด้านการติดต่อสื่อสารหรือการทำงานร่วมกับผู้อื่น

ระดับที่ 2 ระดับพฤติกรรม

การวัดและประเมินผลในระดับพฤติกรรม คือ การที่นักเรียนนำความรู้ทักษะชีวิตที่ได้รับและพัฒนาจากระดับห้องเรียนไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยนักเรียนจะสามารถพัฒนาทักษะชีวิตจนถึงระดับที่ 2 ได้ จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาในระดับที่ 1 หรือระดับห้องเรียนก่อน

อย่างไรก็ตาม สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2549) ได้พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินความสามารถและทักษะตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพนักเรียนด้านทักษะชีวิตในระดับชั้นประถมศึกษา เพื่อให้ครูผู้สอนสามารถนำแบบวัดทักษะชีวิตดังกล่าวไปใช้วัดและประเมินทักษะชีวิตของนักเรียน

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการสอน 7E

พฤกษ์ โปร่งสำโรง (2549) ได้ศึกษาผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอน 7Eในวิชาฟิสิกส์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน 7Eมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฟิสิกส์และคะแนนเฉลี่ยร้อยละของความสามารถในการแก้ปัญหาสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือสูงกว่าร้อยละ 70 และมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฟิสิกส์และความสามารถในการแก้ปัญหาสูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วิไลวรรณ แก้วอำไพ (2551) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องไฟฟ้าน่ารู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้7 ขั้นผลการวิจัยสรุปว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 80.84/82.10 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีค่าเท่ากับ 0.6285 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร้อยละ 62.85 และวิเคราะห์จากคะแนนด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์พื้นฐานมีค่าเท่ากับ 0.6297 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์พื้นฐานหลังเรียนเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องไฟฟ้าน่ารู้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

พิสิทธิ์ ภาษี (2552) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการใช้กิจกรรมการเรียนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7ขั้น (7E)ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความสามารถในการคิดวิเคราะห์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และนักเรียนมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการเรียนการสอนในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง

ปริศนา ประชุมพันธุ์ (2553) ได้ศึกษาผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอน 7E ที่มีต่อความสามารถในการใช้ภาษาไทยของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอน 7E มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยด้านการพูดหลังทดลองสูงกว่าก่อนทดลองและระหว่างทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 2) นักเรียนที่ได้รับการ

สอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอน 7Eมีความสามารถในการใช้ภาษาไทยด้านการพูดสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 3) นักเรียนทีได้รับการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอน 7E มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยด้านการเขียนหลังทดลองสูงกว่าก่อนทดลองและระหว่างทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 4) นักเรียนทีได้รับการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอน 7E มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยด้านการเขียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ณัฐกา นาเลื่อน (2556) ผลการสอนโดยใช้รูปแบบวงจรการเรียนรู้ 7E (7E Learning Cycle Model) ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบวงจรการเรียนรู้ 7E ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบวงจรการเรียนรู้ 7E ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบวงจรการเรียนรู้ 7E ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน (Team Game Tournament)

อารียา ทองโปร่ง (2550) รายงานการพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยชุดฝึกทักษะประกอบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านบางปูผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการหาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของชุดฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์กับกลุ่มเป้าหมายพบว่า ชุดฝึกทักษะมีประสิทธิภาพด้านกระบวนการ (E1) และประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ (E2) เท่ากับ 87.08/84.77 และมีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.71 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 2) ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังการเรียนโดยชุดฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ประกอบการจัดการเรียนรู้แบบ ร่วมมือ พบว่าคะแนนทักษะวัดการอ่านการเขียน สูงกว่าก่อนเรียนและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

และพบว่ามีค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาร้อยละ 37.70 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือร้อยละ 25 3) ผลการศึกษากระบวนการทำงานกลุ่มพบว่านักเรียนมีพฤติกรรมการทำงานกลุ่มหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 4) ผลการศึกษาเจตคติต่อการเรียนด้วยชุดฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์พบว่า นักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนด้วยชุดฝึกทักษะโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

สารสิน เล็กเจริญ (2554) ได้ทำการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนร่วมแบบร่วมมือเทคนิค TGT กับการสอนปกติ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเขียนสะกดคำของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบร่วมมือเทคนิค TGT สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสูงกว่าหลังเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค TGT อยู่ในระดับมาก

วนิดา สุขสาลี (2555) ผลการเรียนด้วยมัลติมีเดียแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกมเรื่องการคูณวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการคูณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนด้วยมัลติมีเดียแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกมสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 2) พฤติกรรมการทางานกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยมัลติมีเดียแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกมอยู่ในระดับดีมาก 3) ความคงทนในการเรียนที่เรียนด้วยมัลติมีเดียแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกมเรื่องการคูณวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

เกศรา อินทะนนท์ (2556) ทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบ TGTผลการวิจัย พบว่า 1) ภายหลังที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบ TGT นักเรียนมีทักษะการพูดภาษาอังกฤษแตกต่างจากก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบ TGT อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยที่คะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียน2) มีความก้าวหน้าในการพูดภาษาอังกฤษสูงขึ้น 3) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบ TGT โดยรวมอยู่ในระดับมาก

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะชีวิต

นภาพร จันทวรรณ (2545) ได้ศึกษาการใช้กิจกรรมทักษะชีวิต เพื่อพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองในการป้องกันการติดยาบ้า ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนบ้านเวียงแก้ว จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้กิจกรรมทักษะชีวิตเพื่อพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองในการป้องกันการติดยาบ้า กลุ่มตัวอย่างวิจัยคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 15 คน เข้าร่วมกิจกรรมเป็นเวลา 8 สัปดาห์ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีระดับคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองในด้านครอบครัว ด้านโรงเรียน และด้านเพื่อนก่อนและหลังการทดลองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แต่มีระดับการเห็นคุณค่าในตนเองต่อการป้องกันการติดยาบ้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

บรรพต แสนสุวรรณ (2550) ได้ทำการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองผือเทพนิมิต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้การเรียนแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต มีทักษะชีวิตและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 และนักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนอยู่ในระดับมาก

ชบา พันธุ์ศักดิ์ (2550) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเชิงประสบการณ์และการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยการร่วมงานอย่างร่วมรู้สึกระหว่างผู้ปกครองและครู เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัย โดยผลการวิจัยพบว่า ผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนเชิงประสบการณ์และการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยการร่วมงานอย่างร่วมรู้สึกระหว่างผู้ปกครองและครู เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัย นักเรียนในกลุ่มทดลอง มีทักษะชีวิตหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และนักเรียนในกลุ่มทดลอง หลังการทดลองมีทักษะชีวิตสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนปกติ

งานวิจัยต่างประเทศ

Sharon Sue and Juliana (2003) ได้ศึกษาการสร้างทักษะชีวิตผ่านการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมโดยความร่วมมือและการทดลองหลังเรียน กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนเกรด 6 ซึ่งเข้าร่วมโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตหลังเลิกเรียน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพัฒนาการทักษะชีวิตทางสังคมเพิ่มขึ้นและประสบความสำเร็จในการเรียนเพิ่มขึ้น

Mecitand OZlem (2006) ได้ศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนรู้ 7E ในการปรับปรุงทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนเกรด 5 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้7E มีทักษะการคิดวิเคราะห์ดีกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีปกติ

Suci Ari Salasa (2013) ได้ศึกษาประสิทธิผลของการใช้กลุ่มร่วมมือแข่งขัน (TGT) ในการพัฒนาทักษะการอ่านรายงานของนักเรียนเกรด 2 ทีมัดดาซา อาลียา เนกีเรเพอเวอเรโจ ในปีการศึกษา 2012/2013 โดยแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจำนวนกลุ่มละ 64 คน เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบทดสอบทักษะการอ่าน ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองของกลุ่มควบคุมสูงกว่าก่อนทดลอง และค่า T –testของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Komang Satya Permadi (2013) ได้ทำการศึกษาผลการใช้กลุ่มร่วมมือแข่งขันที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคำศัพท์ของนักเรียนอายุ 8 ปี ที่ศูนย์การทดลอง SMPชิงการาจา ในปีการศึกษา 2012/2013 โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่ทำการสอนแตกต่างกัน โดยกลุ่มทดลองใช้เทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน กลุ่มควบคุมใช้เทคนิคการสอนทั่วไป ผลปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 76.21 ขณะที่กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ย 69.25 นอกจากนี้ค่า T –testของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการศึกษา ตำราเอกสารและงานวิจัยข้างต้น พบว่า รูปแบบการสอน 7E ช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้ดี มีการนำไปใช้ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายถึงมัธยมศึกษา ส่วนเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขันช่วยพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน ทำให้นักเรียนมีความสุข สนุกในการเรียน จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการใช้รูปแบบ

การเรียนรู้ 7E ร่วมกับการใช้เทคนิค TGT เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาหลักภาษาไทย และทักษะชีวิตของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ควบคู่กัน ดังกรอบแนวคิดการวิจัยนี้ดังภาพที่ 2.2

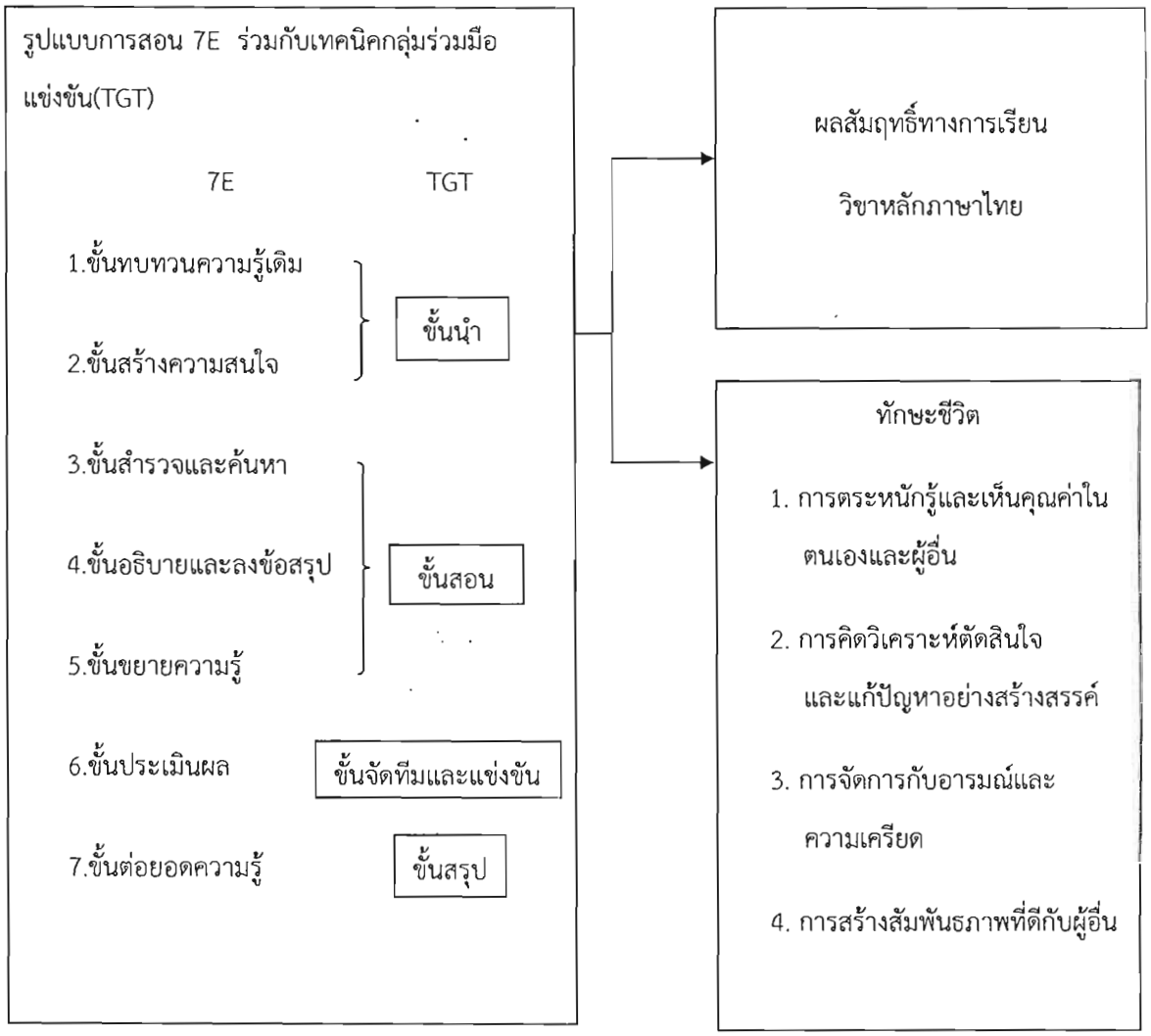

ภาพที่ 2.2 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลของการใช้รูปแบบการสอน7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขันวิชาหลักภาษาไทยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักภาษาไทยและทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

3.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 ออกแบบการวิจัย

3.3 กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.4 สร้างเครื่องมือในการวิจัย

3.5 ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

3.6 วิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ในการวิจัย ซึ่งได้ศึกษาตามขั้นตอนดังนี้

3.1.1 ศึกษาเอกสารวารสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเรียนการสอน 7E เทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน ทักษะชีวิต และหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาไทย มาตรฐานการเรียนรู้หลักภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1ของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม

3.1.2 ศึกษาเอกสาร ตำรา และวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การสร้างแบบสอบถามวัดทักษะชีวิตของนักเรียน

3.2 ออกแบบการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นแบบกึ่งทดลอง ชนิด Randomised Pretest – Posttest Non - Equivalent Control group design มีกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง จัดการเรียนการสอนวิชาหลัก

ภาษาไทยด้วยรูปแบบการสอน 7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน และกลุ่มควบคุม จัดการเรียนการสอนด้วยวิธีปกติ เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักภาษาไทย และคะแนนทักษะชีวิตของนักเรียน โดยมีการเก็บข้อมูลทั้งสองกลุ่มก่อนทดลองและหลังการทดลองดังแผนภาพ ดังนี้

รูปแบบการวิจัยทดลองแท้จริง (True experimental Designs)

E	R	O_1	X	O_2
C	R	O_3	-	O_4

3.3 กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.3.1 ประชากร

ประชากร คือ นักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ประจำปีการศึกษา 2558 จำนวน 245 คน

3.3.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 2 ห้องเรียน ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง คือ กลุ่มที่จัดการเรียนการสอนวิชาหลักภาษาไทยด้วยรูปแบบการสอน 7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน และกลุ่มควบคุมที่สอนด้วยวิธีปกติ ผู้วิจัยทำการสุ่มห้องเรียนและแยกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำนวน 2 ห้อง ห้องละ 30 คน เนื่องจากโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม มีการจัดชั้นเรียนในทุกปีการศึกษา การจัดชั้นเรียนแต่ละครั้งจะใช้เทคนิคการจับคู่ (Matching) ทั้งเพศ ผลการเรียนเฉลี่ยของนักเรียนในแต่ละห้องในสัดส่วนที่เท่ากัน จึงทำให้นักเรียนแต่ละห้องมีลักษณะพื้นฐานใกล้เคียงหรือคล้ายคลึงกัน

3.4 สร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองคือ แผนการจัดการเรียนรู้สำหรับกลุ่มทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน 7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน จำนวน21 แผน แต่ละแผน

ประกอบด้วยรูปแบบการสอนที่ผสมผสานระหว่างรูปแบบการสอน 7E และเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน และกลุ่มควบคุมที่ใช้วิธีการสอนปกติ จำนวน 21 แผน ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการสร้างดังนี้

3.4.1.1 ศึกษาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนวิชาหลักภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม

3.4.1.2 ศึกษารายละเอียดเนื้อหาวิชาหลักภาษาไทย เพื่อใช้ประกอบการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

3.4.1.3 วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนการวัดและการประเมินผล นำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเหมาะสม สร้างแผนการเรียนรู้

3.4.1.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษามาไม่น้อยกว่า 15 ปี ตรวจพิจารณาในด้านตรงตามจุดประสงค์ ความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนการสอน ผลการตรวจสอบพบว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ (Index of Item – Objective Congruence)เท่ากับ 1 โดยมีการปรับแก้ภาษาให้มีความกระชับมากยิ่งขึ้น

3.4.1.5 นำแผนการเรียนรู้มาปรับปรุงแก้ไข

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการสอน 7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน

โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย / วิชาหลักภาษาไทย รหัสวิชา.....

เรื่อง สระ อี จำนวนคาบ ๑ (๖๐ นาที)

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ภาค ต้น

วัน.....เดือน..... ปี ..... เวลา.....

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษา ภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด มาตรฐาน ท ๔.๑ ป.๑/๑ บอกและเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์และเลขไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ ป.๑/๒ เขียนสะกดคำและบอกความหมายของคำ

มาตรฐาน ท ๔.๑ ป.๑/๓ เรียบเรียงคำเป็นประโยค ง่าย ๆ

๒. สาระสำคัญ

สระอี (ี) เป็นสระเสียงยาว เขียนไว้บนพยัญชนะต้น เมื่อมีตัวสะกดและไม่มีตัวสะกด รูปสระอี (ี) จะยังคงรูปสระเดิม

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถ

๑.อ่านคำที่ประสมสระอี (ี) ได้ถูกต้อง

๒.บอกความเหมือนของคำที่ใช้สระอีตามที่กำหนดได้ถูกต้อง

๓.ออกเสียงคำที่ประสมด้วยสระอี (ี) ได้ถูกต้อง

๔.บอกตำแหน่งการเขียนสระอี (ี) ได้ถูกต้อง

๕.เขียนสระอี (ี) ได้ถูกต้องตามรูปแบบและขั้นตอนการเขียน

๖.แยกคำที่ประสมด้วยสระอี (ี) ทั้งมีตัวสะกดและไม่มีตัวสะกดได้ถูกต้อง

๗.ยกตัวอย่างคำและประโยคที่ประสมด้วยสระอี (◌ี) ได้ถูกต้อง

๘.เขียนคำที่ประสมด้วยสระอี (◌ี) ได้ถูกต้อง

๔. สาระการเรียนรู้

๑.สระ ◌ี มีเสียงยาว

๒.เขียนไว้บนพยัญชนะต้น เช่น ดี ปี มี ฯลฯ ถ้าพยัญชนะต้นมี๒ตัว จะเขียนไว้บนพยัญชนะต้นตัวที่๒

คำที่ใช้สระ ◌ี และมีตัวสะกด เช่น ดีด ปืน มืด ฯลฯ

๓. มีรูปแบบและทิศทางการเขียน ดังนี้

๕.กิจกรรมการเรียนรู้

วิธีการสอน/ทักษะชีวิต	กิจกรรม
<u>ขั้นที่ ๑ ขั้นทบทวนความรู้เดิม (Elicit) : ขั้นนำ</u>	๑.ครูชูภาพ อีกา ให้นักเรียนตอบว่าคืออภาพอะไร ใครพอจะบอกได้ว่า เราต้องใช้สระอะไรบ้างในการเขียนคำว่า อีกา (สระ_า กับ สระ ◌ี) ใครพอจะรู้บ้างว่าสระ◌ี_เป็นอย่างไร
<u>ขั้นที่ ๒ ขั้นสร้างความสนใจ (Engage) :ขั้นนำ</u>	๒.ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมเติมอักษรภาษาอังกฤษที่หายไปโดยให้นักเรียนออกมาหยิบตัวอักษรไปติดในช่องว่างให้ถูกต้อง A ___ ___ ___ ___ B C D E G P T V F ___ H I J K L M N O ___ Q R S ___ U ___ W X Y Z ๓.ให้นักเรียนลองออกเสียงตัวอักษรที่เติมว่าออกเสียงสระอะไร

วิธีการสอน/ทักษะชีวิต	กิจกรรม
	(สระอี) ครูติดบัตรคำบนกระดาน
ขั้นที่ ๓ ขั้นสำรวจและค้นหา (Explore) : ขั้นสอน ทักษะชีวิต : การคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	๔.ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม ตัวฉันเขียนอย่างไร โดยครูมีรูปภาพสิ่งของ และบัตรคำให้นักเรียนเลือกตัวแทนกลุ่มออกมาจับคู่ภาพกับบัตรคำให้ถูกต้อง คีม หีบ มีด สี ปี่ผี หลังจากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันเฉลย ๕. ครูให้นักเรียนสะกดคำบนกระดานตามครู
ขั้นที่ ๔ ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป (Explain) : ขั้นสอน ทักษะ : การคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	๖. ครูให้นักเรียนออกเสียงสระอี เพื่อตรวจจับลักษณะเสียงสระอี จากนั้นจึงถามว่า สระอี มีเสียงสั้นหรือเสียงยาว ติดบัตรคำบนกระดาน ๗. ครูให้นักเรียนสังเกตตำแหน่งของสระ ี อยู่ตำแหน่งใด (อยู่บนพยัญชนะต้น) ครูติดบัตรคำบนกระดานแล้วให้นักเรียนสังเกตว่า คำว่า หมี หวี ทำไมสระอี จึงอยู่บนพยัญชนะตัวที่ ๒ (ถ้ามีพยัญชนะต้นสองตัวให้เขียนสระอีอยู่บนพยัญชนะต้นตัวที่ ๒ ๘.ครูเขียนสระอีให้นักเรียนสังเกตวิธีการเขียน แล้วให้นักเรียนใช้นิ้วเขียนสระ ี บนโต๊ะ, ในอากาศและเขียนที่หลังเพื่อนแล้วให้นักเรียนอาสาสมัครออกมาเขียนสระอีบนกระดาน ๙.ครูให้นักเรียนสังเกตคำคีม หีบ มีด สี ปี่ผี บนกระดานว่ามีคำ ใดบ้างที่เป็นกลุ่มเดียวกัน (สี ปี่ ผี เพราะเป็นคำที่ไม่มีตัวสะกด คีม หีบ มีด เป็นคำที่มีตัวสะกด) ๑๐. ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงคำที่ใช้สระอีมีตัวสะกดมีลักษณะอย่างไร(สระอีไม่มีการเปลี่ยนรูป)
ขั้นที่ ๕ ขั้นขยายความรู้ (Elaborate): ขั้นสอน	๑๑.ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างคำที่ประสมด้วยสระอีที่มีตัวสะกด

วิธีการสอน/ทักษะชีวิต	กิจกรรม
<u>ขั้นที่ ๖ ขั้นประเมินผล (Evaluate) :</u> <u>ขั้นจัดทีมและแข่งขัน</u> <u>ทักษะชีวิต :</u> การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น -การคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ -การจัดการอารมณ์และความเครียด -การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น	๑๒ .ครูแบ่งกลุ่มนักเรียน๗ กลุ่มๆละ ๕ คน ๑กลุ่มมีสมาชิก ๔ คน โดยแต่ละกลุ่มจะมีสมาชิกที่มีความสามารถคละกันทั้งเก่ง ปานกลาง อ่อน เพื่อดำเนินการแข่งขันกิจกรรม ครูให้เวลานักเรียนทุกกลุ่มช่วยกันทบทวนบทเรียนที่เรียนผ่านมากลุ่มละ ๕ นาที แล้วแจกใบงานบทกลอนสระอี ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มหน้าห้อง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาขีดเส้นใต้คำที่เป็นสระอีที่ไม่มีตัวสะกดด้วยปากกาสีแดงส่วนคำที่เป็นสระอี ที่มีตัวสะกดให้ขีดเส้นใต้ด้วยปากกาสีน้ำเงิน หลังจากนั้นร่วมกันเฉลยคำตอบคำละ ๑คะแนน ระหว่างการแข่งขันครูจะเตือนนักเรียนให้มีมารยาทในการแข่งขัน ไม่ต่อว่า ทะเลาะกัน โดยกลุ่มที่ทำได้ครบถ้วนสมบูรณ์จะได้คะแนนโบนัสอีก ๑๐ คะแนนนอกเหนือจากคำในบทกลอน ดูนี่พีมีดาว สีสวยพราวนะน้องจ๋า ผีเสื้อที่เริงร่า บินไปมาปีกแสนงาม ชะนีมีลูกน้อย มันรีบถอย หนีภัยตาม เด็กดีนี้ใจงาม จะมีความเมตตาเอย ผศ.ศิริวรรณกาญจนสาลักษณ์ ๑๓.ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยพร้อมอ่านบทกลอนพร้อมกันบนกระดาน แล้วประกาศคะแนนกลุ่มที่ชนะแล้วติดประกาศที่ป้ายรางวัล
<u>ขั้นที่ ๗ ขั้นต่อยอดความรู้ (Extend) :</u> <u>ขั้นสรุป</u> <u>ทักษะชีวิต :</u> การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น	๑๔. ครูให้นักเรียนเขียนคำสระอีที่มีพยัญชนะต้น๒ตัวและมีตัวสะกดบนกระดาน แล้วช่วยกันแต่งประโยคด้วยวาจา (กลีบ กรีด ปลีก หนีบ) ๑๕. ครูเปิดPowerpointเนื้อเพลงสระอี ให้นักเรียนอ่านตามครูพร้อมกัน ๑ รอบ แล้วร้องตาม และช่วยกันบอกคำที่ประสมด้วยสระอี เพลง สระอี

วิธีการสอน/ทักษะชีวิต	กิจกรรม
-การคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ -การจัดการอารมณ์และความเครียด -การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น	คำ อี มีมากมาย นี้ มี ดี ปี ตี สี สระ อี นี่หนา สนุกนักหนาลอยไปลอยมา ดู ดู ดู คำ อี (ซ้ำ) สระ อี อยู่ที่ไหน ป ปลา ต เต่า อยู่ล่าง สระ อี ปี ตี มีสระ อี (ซ้ำ) ฟังนี่สิ สระ อี เสียงยาง (ซ้ำ) คำ อี มีเพื่อมากมาย อ่อ นั่นไง ตัวสะกด สระ อี งามงด ต่างไม่ละลด เดินตามกันมา ดู ดู ดู คำ อี (ซ้ำ) ฉีก และ ปีก ใช่ไหม มีตัว ก ไก่ เป็นเพื่อนตามมา จีน ปีน มีสระ อี (ซ้ำ) ฟังนี่สิ สระ อี เสียงยาว (ซ้ำ) คำร้อง รศ.ปิตินันท์สุทธสาร ๑๖ ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด

๖. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑.รูปภาพ

๒.บัตรคำ

๓. ใบงานบทกลอน

๔. เพลงสระอี

๗. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

๑. การสังเกตพฤติกรรม

- ความสนใจในการเรียน
- การให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม
- การตอบคำถาม

๒. การทำแบบฝึกหัด

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการสอนปกติ

โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย / วิชาหลักภาษาไทย รหัสวิชา.....

เรื่อง สระ อี จำนวนคาบ ๑ (๖๐ นาที)

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ภาค ต้น

วัน.....เดือน..... ปี ..... เวลา.....

---

๑ มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษา ภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

มาตรฐาน ท ๔.๑ ป.๑/๑ บอกและเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์และเลขไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ ป.๑/๒ เขียนสะกดคำและบอกความหมายของคำ

มาตรฐาน ท ๔.๑ ป.๑/๓ เรียบเรียงคำเป็นประโยค ง่าย ๆ

๒.สาระสำคัญ

สระอี (ี) เป็นสระเสียงยาว เขียนไว้บนพยัญชนะต้น เมื่อมีตัวสะกดและไม่มีตัวสะกด รูปสระอี (ี) จะยังคงรูปสระเดิม

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถ

๑.อ่านคำที่ประสมสระอี (ี)ได้ถูกต้อง

๒.บอกความเหมือนของคำที่ใช้สระอีตามที่กำหนดได้ถูกต้อง

๓.ออกเสียงคำที่ประสมด้วยสระอี (ี)ได้ถูกต้อง

๔.บอกตำแหน่งการเขียนสระอี (ี)ได้ถูกต้อง

๕.เขียนสระอี (ี)ได้ถูกต้องตามรูปแบบและขั้นตอนการเขียน

๖.แยกคำที่ประสมด้วยสระอี (ี) ทั้งมีตัวสะกดและไม่มีตัวสะกดได้ถูกต้อง

๗.ยกตัวอย่างคำและประโยคที่ประสมด้วยสระอี (ี)ได้ถูกต้อง

๘.เขียนคำที่ประสมด้วยสระอี (ี)ได้ถูกต้อง

๔. สาระการเรียนรู้

๑.สระ ี มีเสียงยาว

๒.เขียนไว้บนพยัญชนะต้น เช่น ดี ปี มี ฯลฯ ถ้าพยัญชนะต้นมี๒ตัว จะเขียนไว้บนพยัญชนะต้นตัวที่๒

คำที่ใช้สระ ี และมีตัวสะกด เช่น ดีด ปืน มืด ฯลฯ

๓. มีรูปแบบและทิศทางการเขียน ดังนี้

ขั้นนำ

๑. ให้นักเรียนออกมาจับสลากอ่านปริศนาคำทาย ให้นักเรียนช่วยกันทายคำตอบ เมื่อตอบถูกติดภาพบนกระดาน ดังนี้

- อะไรเอ่ย ชื่อน่ากลัวแต่ตัวสวยงาม (ผีเสื้อ)
- อะไรเอ่ย คมๆ บางๆ วางอยู่ในครัว ใช้ปอก หั่นได้ (มีด)
- แดง เขียว ขาว นั้นหรือเป็นชื่อของอะไร (สี)
- จำ อะไรเอ่ย มีกลิ่นหอม สีขาวนวล กลีบเรียวยาว ใครๆชอบดม (จำปี)

๒. ให้นักเรียนออกมาเลือกบัตรคำที่ปิดไว้บนกระดานที่ละคำ ชูให้เพื่อนๆอ่าน โดยครูแนะวิธีการสะกด แล้วนำไปติดใต้ภาพให้สัมพันธ์กัน

ผีเสื้อ

มีด

สี

จำปี

ขั้นสอน

๓. ให้นักเรียนสังเกตคำทั้งสี่ว่า มีอะไรที่เหมือนกัน (ี)

๔. ครูติดบัตรคำสระ (ี) บนกระดาน แล้วอธิบายว่า การเขียนสระ (ี) เริ่มต้นที่ใด แล้วให้นักเรียนลองใช้นิ้วเขียนสระ (ี) บนโต๊ะ แล้วเลือกนักเรียนออกมาเขียนบนกระดาน ๕ คน ให้เพื่อนๆในห้องช่วยกันสังเกตว่าเพื่อนเขียนถูกต้องหรือไม่

๕. ให้นักเรียนลองออกเสียง อี ว่ามีลักษณะอย่างไร เป็นเสียงสั้นหรือเสียงยาว (เสียงยาว) และลองเปล่งเสียงคำบนกระดาน (ผี มีด สี ปี) มีเสียงยาวเช่นกัน ครูติดบัตรคำบนกระดาน (เป็นเสียงยาว)

๖. ให้นักเรียนสังเกตว่า สระ (ี) จากคำบนกระดานว่า จะเขียนสระ (ี) ที่ใดในคำ (อยู่บนพยัญชนะต้น) แล้วครูอธิบายเพิ่มเติมว่า ถ้ามีพยัญชนะต้น ๒ ตัวจะอยู่บนพยัญชนะต้นตัวที่ ๒ เช่น หวี ปลี

๗. ให้นักเรียนสังเกตคำทั้ง ๔ อีกครั้งว่า (ผีเสื้อ มีด สี จำปี) มีคำใดแตกต่างจากเพื่อน (มีด)แล้วครูอธิบายลักษณะของตัวสะกดเพิ่มเติมว่า ตัวสะกด คือ ตัวอักษรที่สะกดต่อจากสระ เช่น (มอ – อา – กอ – มาก มี ก เป็นตัวสะกด) ให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างคำสระอี ที่มีตัวสะกด เช่น ปีก บีบ

๘. ให้นักเรียนฝ่ายชาย หญิง ผลัดกันออกมาเขียนคำสระอี ทั้งที่มีตัวสะกด และไม่มีตัวสะกดบนกระดาน แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง

๙. ให้นักเรียนตัวแทน ๘ คน ออกมาช่วยกันต่อภาพและคำให้ถูกต้อง แล้วให้นักเรียนในห้องช่วยกันตรวจสอบ และแต่งประโยคจากบัตรคำนั้น

ขั้นสรุป

๑๐.ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปความรู้ของสระอี อีกครั้งหนึ่ง

๑๑. ครูติดแผนภูมิเพลงสระ อี บนกระดาน ให้นักเรียนอ่านตามครูพร้อมกัน ๑ รอบ แล้วร้องตามและช่วยกันบอกคำที่ประสมด้วยสระอี

เพลง สระอี

คำ อี มีมากมาย นี้ มี ดี ปี ตี สี

สระ อี นี่หนา สนุกนักหนาลอยไปลอยมา

ดู ดู ดู คำ อี (ซ้ำ)

สระ อี อยู่ที่ไหน ป ปลา ต เต่า อยู่ล่าง สระ อี

ปี ตี มีสระ อี (ซ้ำ) ฟังนี่สิ สระ อี เสียงยาง (ซ้ำ)

คำ อี มีเพื่อมากมาย อ่อ นั่นไง ตัวสะกด

สระ อี งามงด ต่างไม่ละลด เดินตามกันมา

ดู ดู ดู คำ อี (ซ้ำ)

ฉีก และ ปีก ใช่ไหม มีตัว ก ไก่ เป็นเพื่อนตามมา

จีน ปีน มีสระ อี (ซ้ำ) ฟังนี่สิ สระ อี เสียงยาว (ซ้ำ)

คำร้อง รศ.ปิตินันท์ สุทธสาร

๖. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑. รูปภาพ

๒. บัตรคำ

๓. เพลงสระอี

๗. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

๑. การสังเกตพฤติกรรม

- ความสนใจในการเรียน
- การให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม
- การตอบคำถาม

๒. การทำแบบฝึกหัด

3.4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักภาษาไทย และ แบบสอบถามวัดทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่1 ตามตัวชี้วัดทักษะชีวิตของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โดยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักภาษาไทย เป็นแบบทดสอบปรนัยมี 3 ตัวเลือกจำนวน 20 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการสร้างแล้วนำไปใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้ตรวจสอบคุณภาพของข้อสอบทั้งฉบับ เพื่อหาค่าความยาก (P) เท่ากับ 0.722 และค่าอำนาจจำแนก (R) เท่ากับ 0.353 มีค่าความเที่ยง (Alpha) เท่ากับ 0.774 และได้ปรับแก้ข้อคำถามที่มีความยากต่ำและอำนาจจำแนกไม่ดีแล้วจึงนำไปใช้จริง

สำหรับแบบสอบถามวัดทักษะชีวิตของนักเรียน เป็นแบบเลือกตอบประเภท 0,1 โดยตรวจสอบคุณภาพความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้การทดสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาโดยหาค่า IOC (Index of Item – Objective Congruence) ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง3 ท่าน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดและประเมินผล ด้านจิตวิทยา และด้านการแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษา มีความคิดเห็นดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1ค่า IOC ของแบบสอบถามวัดทักษะชีวิตของนักเรียน

รายการ		ค่าIOC
ข้อคำถามเดิม	ข้อคำถามที่ปรับแก้	
ด้านที่ 1.การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น		
1. ฉันบอกวิชาที่ตนเองอยากเรียนได้	-	1
2. ฉันบอกชื่ออาหารที่ตนเองชอบรับประทานได้	-	1
3. ฉันบอกครูว่าอยากนั่งใกล้กับเพื่อนคนใดได้	-	1
4. ฉันกล้าที่จะออกมายืนพูดหน้าห้องเรียนโดยสมัครใจ	-	1
5. ฉันไม่ชอบให้คนอื่นมาบอกข้อเสียของ	ฉันบอกไม่ได้ว่าตนเองมีความสามารถพิเศษ	0.67

ตัวฉัน	อะไร	
ด้านที่ 2.การคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์		
1.ฉันพยายามทำการบ้านด้วยตนเอง	-	1
2.ฉันมักร้องไห้ เมื่อทำงานไม่ได้	-	1
3. ฉันหาหนทางในการแก้ปัญหาที่หลายหลาย	3.ฉันหาหนทางในการแก้ปัญหาได้หลายวิธี	1
4. เมื่อมีปัญหาในการทำงาน ฉันสนุกกับการแก้ไขปัญหา	-	1
5.ฉันขอเพื่อนดูหนังสือ เมื่อฉันลืมนำมาเรียน	5.เมื่อฉันลืมหนังสือมาเรียน ฉันขออ่านหนังสือกับเพื่อน	1
ด้านที่ 3.การจัดการกับอารมณ์และความเครียด		
1. ฉันกล้าที่จะตอบคำถามอีก แม้จะเคยตอบผิด	-	1
2. ฉันสามารถควบคุมอารมณ์ตนเอง	-	0.67
3.เมื่อฉันไม่สบายใจ ฉันจะหากิจกรรมอย่างอื่นทำ	-	1
4.ฉันตอบคำถามของอาจารย์ทันที แม้ว่าอาจารย์ยังถามไม่จบ	-	0.67
5.ฉันสนุกสนานในการแข่งขันแม้รู้ว่าจะเป็นฝ่ายแพ้	-	1
ด้านที่ 4.การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น		
1.ฉันปรบมือแสดงความยินดีต่อผู้อื่น เมื่อเขาได้รับรางวัล	-	1
2.ฉันตั้งใจฟังคำถามจากครูหรือเพื่อน	-	1
3.เมื่อเพื่อนไม่มาโรงเรียน ฉันช่วยบอกงานและเรื่องที่เรียนให้เพื่อน	-	1

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบคะแนนทักษะชีวิตของนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอน 7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน กับนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนปกติ ก่อนและหลังทดลอง 2) เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอน 7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขันกับนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนปกติ ก่อนและหลังทดลอง 3) เปรียบเทียบคะแนนทักษะชีวิตของนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอน 7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน ก่อนและหลังการทดลอง และ 4) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอน 7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน ก่อนและหลังการทดลอง

การนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวอย่างวิจัย ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม และตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังเรียน รายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวอย่างวิจัย

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยข้อมูลพื้นฐานของคะแนนทักษะชีวิต และคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาหลักภาษาไทย โดยมีตัวอย่างวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 2 ห้องเรียน ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง คือ กลุ่มที่จัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการสอน 7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน และกลุ่มควบคุมที่สอนด้วยรูปแบบปกติ โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าความเบ้ (SK) ค่าความโด่ง (Ku) และร้อยละของสัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V.%)

พบว่าลักษณะการกระจายของข้อมูลในตัวแปรทั้ง 2 ตัว ส่วนใหญ่มีลักษณะการกระจายแบบซ้ายโดยมีค่าอยู่ระหว่าง -1.04 ถึง 0.21 โดยนักเรียนส่วนใหญ่มีคะแนนทักษะชีวิตก่อนและหลังเรียน และคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังเรียนสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อวิเคราะห์ความ

โด่ง คะแนนทักษะชีวิตมีลักษณะสูงโด่งกว่าโค้งปกติ (leptokurtic) โดยมีค่าอยู่ระหว่าง 0.42 ถึง 0.92 แสดงว่าข้อมูลมีลักษณะเกาะกลุ่มกัน และคะแนนผมสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น มีลักษณะสูงแบนกว่าโค้งปกติ (platykurtic)โดยมีค่าอยู่ระหว่าง -0.53 ถึง -0.19 แสดงว่าข้อมูลมีการกระจายมาก

ในการทดสอบความเป็นโค้งปกติของลักษณะการแจกแจงข้อมูลด้วยสถิติ z-test พบว่าข้อมูลแตกต่างจากโค้งปกติ และเมื่อเปรียบเทียบสัมประสิทธิ์การกระจาย(C.V.%) พบว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนมีการกระจายมากที่สุด (ร้อยละ 29.13) รองลงมาคือ คะแนนทักษะชีวิตก่อนเรียนมีการกระจาย (ร้อยละ 20.58) คะแนนทักษะชีวิตหลังเรียนมีการกระจาย (ร้อยละ 15.88) และ คะแนนผลสัมฤทธิ์หลังเรียนมีการกระจายมากที่สุด (ร้อยละ 13.04) รายละเอียดดังตาราง 4.1

ตาราง 4.1 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนทักษะชีวิตและคะแนนผลสัมฤทธิ์นักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังเรียน

ตัวแปร		ระดับ	M	S.D.	Sk	Ku	C.V.%
ทักษะชีวิต (20 คะแนน)	ก่อน	ปานกลาง	13.65	2.81	-0.49*	0.42	20.58
	หลัง	สูง	16.27	2.58	-1.04*	0.92	15.88
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (20 คะแนน)	ก่อน	ต่ำ	9.23	2.69	0.21*	-0.53	29.13
	หลัง	สูง	16.50	2.15	-0.39*	-0.19*	13.04

หมายเหตุ: การทดสอบความเป็นโค้งปกติ *p=.05

Standard error of skewness = 0.30, Standard error of kurtosis = 0.68

ผลการเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีจำนวนนักเรียนเท่ากัน คือ กลุ่มละ 30 คน รวมทั้งหมด 60 คน โดยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในกลุ่มทดลองก่อนเรียนนั้น นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ (M=8.93, S.D.=2.97) และหลังเรียนนั้น นักเรียนในกลุ่มทดลองมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูง (M=17.33, S.D.=1.63) ส่วนกลุ่มควบคุมก่อนเรียนนั้น นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับ

ค่อนข้างต่ำ (M=9.53, S.D.=2.39) และหลังเรียนนั้นนักเรียนในกลุ่มทดลองมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับค่อนข้างสูง (M=15.67, S.D.=2.31)

ทักษะชีวิตของนักเรียนในกลุ่มทดลองนั้น ก่อนเรียนมีคะแนนทักษะชีวิตอยู่ในระดับปานกลางค่อนไปทางต่ำ (M=13.65, S.D.=2.80) และหลังจากได้รับการสอนด้วยรูปแบบการสอน 7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขันมีระดับทักษะชีวิตอยู่ในระดับสูง (M=17.07, S.D.=1.53) ส่วนกลุ่มควบคุมทักษะชีวิตของนักเรียนในกลุ่มควบคุมนั้น ก่อนเรียนมีทักษะชีวิตอยู่ในระดับปานกลางค่อนไปทางต่ำ (M=13.67, S.D.=2.87) และหลังจากได้รับการสอนด้วยการสอนแบบปกติมีคะแนนทักษะชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง (M=15.47, S.D.=3.15) รายละเอียดดังตาราง 4.2

ตาราง 4.2 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคะแนนทักษะชีวิตของนักเรียน

ข้อมูลพื้นฐาน		กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม	
		M	*S.D.*	*M*	*S.D.*
ทักษะชีวิต (20 คะแนน)	ก่อน	13.65	2.80	13.67	2.87
	หลัง	17.07	1.53	15.47	3.15
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (20 คะแนน)	ก่อน	8.93	2.97	9.53	2.39
	หลัง	17.33	1.63	15.67	2.31

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

การวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแบ่งเป็น 2 ส่วนได้แก่ 1) การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะชีวิต และ 2) การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะชีวิต

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะชีวิต โดยทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับความเท่าเทียมกันของความแปรปรวนของตัวอย่างวิจัย ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่ม

ควบคุมโดยใช้สถิติ Levene's test for equality of variances พบว่าในคะแนนทักษะชีวิตก่อนเรียนมีความแปรปรวนเท่ากัน ส่วนคะแนนทักษะชีวิตหลังเรียนมีความแปรปรวนไม่เท่ากัน

โดยการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยสถิติ t-test แบบสองกลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน (t-test independent) พบว่าคะแนนทักษะชีวิตก่อนเรียนของนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน (sig=0.13) ส่วนคะแนนทักษะชีวิตของนักเรียนหลังเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (sig=0.02) โดยนักเรียนในกลุ่มทดลองมีคะแนนทักษะชีวิตสูงกว่ากลุ่มควบคุม รายละเอียดดังตาราง 4.3

ตาราง 4.3 ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะชีวิตทั้งก่อนและหลังเรียน

คะแนน		Levene's test for equality of variances		t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference
		F	Sig.					
ทักษะชีวิต	ก่อน	0.11	0.74	-0.05	58	0.96	-0.03	0.73
	หลัง	20.25	0.00	2.50	41.97	0.02	1.60	0.64

2.2 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยจำแนกตามกลุ่มนักเรียน 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยใช้การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยแบบสองกลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน (t-test independent) เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของนักเรียน 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทั้งก่อนและหลังเรียน โดยพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยในภาพรวม พบว่าคะแนนทั้งก่อนและหลังเรียนไม่แตกต่างกัน

เมื่อทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับความเท่าเทียมกันของความแปรปรวนของตัวอย่างวิจัยทั้งสองกลุ่มโดยใช้สถิติ Levene's test for equality of variances พบว่าในคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนมีความแปรปรวนเท่ากัน ส่วนคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนมีความแปรปรวนไม่เท่ากัน

สำหรับการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยสถิติ t-test แบบสองกลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน (t-test independent) พบว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนของนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน (sig=0.39) ส่วนคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (sig=0.00) โดยนักเรียนในกลุ่มทดลอง มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าในกลุ่มควบคุม รายละเอียดดังตาราง 4.4

ตาราง 4.4 ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน

คะแนน		Levene's test for equality of variances		t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference
		F	Sig.					
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ก่อน	2.33	0.13	-0.86	58	0.39	-0.60	0.70
	หลัง	4.31	0.04	3.23	52.08	0.00	1.67	0.52

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังเรียน

การนำเสนอผลการวิเคราะห์แบ่งเป็น 2 ส่วนได้แก่ 1) การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของตัวแปรทักษะชีวิตก่อนและหลังเรียน และ 2) การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะชีวิตก่อนและหลังเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ยระดับคะแนนทักษะชีวิตก่อนและหลังเรียนของกลุ่มนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมโดยใช้การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยแบบสองกลุ่มที่ไม่เป็นอิสระจากกัน (t-test dependent) เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะชีวิตก่อนและหลังเรียน พิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยในภาพรวม พบว่าคะแนนทั้งก่อนและหลังเรียนของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มแตกต่างกัน

การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยสถิติ t-test แบบสองกลุ่มที่ไม่เป็นอิสระจากกัน (t-test dependent) พบว่าคะแนนทักษะชีวิตของนักเรียนในกลุ่มทดลอง ก่อนเรียนและหลังเรียน

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (sig=0.00) คะแนนทักษะชีวิตของนักเรียนในกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (sig=0.00) รายละเอียดดังตาราง 4.5

ตาราง 4.5 ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะชีวิตก่อนและหลังเรียน

คะแนน	กลุ่มนักเรียน		Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
			M	S.D.	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
						Lower	Upper			
ทักษะชีวิต	กลุ่มทดลอง	ก่อน หลัง	-3.43	2.61	0.48	-4.41	-2.46	-7.21	29	0.00
	กลุ่มควบคุม	ก่อน หลัง	-1.80	3.46	0.63	-3.09	-0.51	-2.86	29	0.01

3.2 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังเรียนของกลุ่มนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมโดยใช้การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยแบบสองกลุ่มที่ไม่เป็นอิสระจากกัน (t-test dependent) เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน พิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยในภาพรวม พบว่าคะแนนทั้งก่อนและหลังเรียนของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มแตกต่างกัน

การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยสถิติ t-test แบบสองกลุ่มที่ไม่เป็นอิสระจากกัน (t-test dependent) พบว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในกลุ่มทดลอง ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (sig=0.000) เช่นเดียวกับคะแนนผลสัมฤทธิ์ของ

นักเรียนในกลุ่มควบคุม ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (sig=0.000) รายละเอียดดังตาราง 4.6

ตาราง 4.6 ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน

คะแนน	กลุ่มนักเรียน		Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
			M	S.D.	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
						Lower	Upper			
ทักษะชีวิต	กลุ่มทดลอง	ก่อน	-8.40	3.01	0.55	-9.53	-7.28	-15.27	29	0.00
		หลัง								
	กลุ่มควบคุม	ก่อน	-6.13	2.39	0.44	-7.03	-5.24	-14.06	29	0.00
		หลัง								

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบกึ่งทดลอง ชนิด Randomised Pretest – Posttest Non- Equivalent Control group design มีกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองจัดการเรียนการสอนวิชาหลักภาษาไทยด้วยรูปแบบการสอน 7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน และกลุ่มควบคุม จัดการเรียนการสอนแบบปกติ มีวัตถุประสงค์ 4 ประการ คือ 1) เปรียบเทียบคะแนนทักษะชีวิตของนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอน 7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขันกับนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนปกติ ก่อนและหลังทดลอง2) เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอน 7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขันกับนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนปกติ ก่อนและหลังทดลอง 3) เปรียบเทียบคะแนนทักษะชีวิตของนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอน 7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขันก่อนและหลังการทดลอง 4) เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอน 7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน ก่อนและหลังการทดลอง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2558 จำนวน 245 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างห้องเรียน จำนวน 2 ห้อง ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

ตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยตัวแปรในการวิจัย 3 ตัวแปร เป็นตัวแปรต้น 1 ตัวแปร ได้แก่ รูปแบบการสอน 7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน และตัวแปรตามจำนวน 2 ตัวแปร ได้แก่ คะแนนทักษะชีวิต และคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดย เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองคือ แผนการจัดการเรียนรู้สำหรับกลุ่มทดลอง ใช้รูปแบบการสอน7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน และแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสร้าง และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักภาษาไทย แบบสอบถามวัดทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามตัวชี้วัดทักษะชีวิตของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ ตรวจสอบคุณภาพและนำไปทดลองใช้ เพื่อหาค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนกของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ ส่วนแบบสอบถามวัดทักษะชีวิตของนักเรียนนำไป

ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content validity) เพื่อหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC : Index of item objective congruence)

ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย *(M)* และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน *(S.D.)* และวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะชีวิตของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติ t-test independent และวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะชีวิตก่อนและหลังเรียนของตัวอย่างวิจัยทั้ง 2 กลุ่ม โดยใช้สถิติ t-test dependent

ข้อมูลพื้นฐานของตัวอย่างวิจัยครั้งนี้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 2 ห้อง ห้องละ 30 คน รวมทั้งหมด 60 คน

สรุปผลการวิจัย

การสรุปผลการวิจัยครั้งนี้แยกออกเป็น 2 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1) คะแนนทักษะชีวิตและคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อน-หลังเรียน 2) การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของตัวแปรทักษะชีวิตและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายละเอียดดังต่อไปนี้

<u>1. ผลการวิเคราะห์คะแนนทักษะชีวิตและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อน – หลังเรียน</u>

1.1 ผลการวิเคราะห์คะแนนทักษะชีวิต

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองหลังเรียนมีคะแนนทักษะชีวิตสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุม โดยนักเรียนในกลุ่มทดลองมีคะแนนทักษะชีวิตอยู่ในระดับสูง (M=17.07) ในขณะที่นักเรียนในกลุ่มควบคุมมีคะแนนทักษะชีวิตอยู่ในระดับปานกลางค่อนไปทางต่ำ (M=13.67) จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบคะแนนทักษะชีวิตของนักเรียนในกลุ่มทดลองก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองหลังเรียนมีคะแนนทักษะชีวิตที่สูงขึ้น โดยก่อนเรียนมีคะแนนทักษะชีวิตอยู่ในระดับปานกลางค่อนไปทางต่ำ (M=13.65) และหลังจากได้รับการสอนด้วยรูปแบบการสอน7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขันมีระดับคะแนนทักษะชีวิตอยู่ในระดับสูง (M=17.07)

เมื่อเปรียบเทียบคะแนนทักษะชีวิตของนักเรียนในกลุ่มควบคุมก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า คะแนนทักษะชีวิตของนักเรียนในกลุ่มควบคุมหลังเรียนมีคะแนนทักษะชีวิตที่สูงขึ้น โดยนักเรียนใน

กลุ่มควบคุมก่อนเรียนมีทักษะชีวิตอยู่ในระดับปานกลางค่อนไปทางต่ำ (M=13.67) และหลังจากได้รับการสอนด้วยการสอนแบบปกติมีคะแนนทักษะชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง (M=15.47)

1.2 ผลการวิเคราะห์คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองหลังเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุม โดยนักเรียนในกลุ่มทดลองหลังเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูง (M=17.33) ในขณะที่นักเรียนในกลุ่มควบคุมมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับค่อนข้างสูง (M=15.67) จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลอง ก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองหลังเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงกว่าก่อนเรียน โดยนักเรียนในกลุ่มทดลองก่อนเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ (M=8.93) และหลังเรียนนั้นนักเรียนในกลุ่มทดลองมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูง (M=17.33)

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มควบคุม ก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า นักเรียนในกลุ่มควบคุมหลังเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงกว่าก่อนเรียน นักเรียนในกลุ่มควบคุมมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ (M=9.53) และหลังเรียน นักเรียนในกลุ่มควบคุมมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับค่อนข้างสูง (M=15.67) ซึ่งในกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ก่อนเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน ในขณะที่หลังเรียนทั้งสองกลุ่มมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน

2. ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของตัวแปรทักษะชีวิตและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยสถิติ t-test แบบสองกลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน (t-test independent) คะแนนทักษะชีวิตก่อนเรียนของนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน ส่วนคะแนนทักษะชีวิตหลังเรียนของนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนในกลุ่มทดลองมีคะแนนทักษะชีวิตสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุม การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจำแนกตามกลุ่มนักเรียน

เมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยสถิติ t-test แบบสองกลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน(t-test independent) พบว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนของนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน ในขณะที่คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05จากการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของตัวแปร พบว่า คะแนนทักษะชีวิตของนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อวิเคราะห์คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทั้งสองกลุ่มก่อนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการดำเนินการทดลองและวิจัยเรื่อง ผลของการใช้รูปแบบการสอน7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขันวิชาหลักภาษาไทยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักภาษาไทยและทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่1 ผู้วิจัยสรุปประเด็นการอภิปราย 2 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1) คะแนนทักษะชีวิต 2) คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) เมื่อพิจารณาคะแนนทักษะชีวิตก่อนเรียนของทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จะเห็นว่าคะแนนทักษะชีวิตก่อนทำการทดลองด้วยรูปแบบการสอน7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขันทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีความเท่าเทียมกัน โดยทั้ง 2 กลุ่มมีคะแนนทักษะชีวิตที่ไม่แตกต่างกัน อีกทั้งถ้าสังเกตจากคะแนนเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่มจะพบว่า คะแนนของกลุ่มควบคุมสูงกว่ากลุ่มทดลองเล็กน้อย แสดงให้เห็นว่าระบบการจัดชั้นเรียนของโรงเรียนสามารถจัดนักเรียนทั้งเพศ ผลการเรียนเฉลี่ยของนักเรียนในแต่ละห้องมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน จึงทำให้นักเรียนแต่ละห้องมีลักษณะพื้นฐานใกล้เคียงหรือคล้ายคลึงกัน ซึ่งช่วยให้ผู้วิจัยได้กลุ่มตัวอย่างและกลุ่มควบคุมที่มีความเหมาะสม อีกทั้งยังช่วยลดตัวแปรแทรกสอดที่อาจเกิดจากความแตกต่างของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมได้อีกด้วย

ส่วนคะแนนทักษะชีวิตหลังเรียนของทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่าคะแนนของทั้ง 2 กลุ่มนั้นแตกต่างกัน คือ กลุ่มทดลองมีคะแนนทักษะชีวิตที่สูงกว่ากลุ่มควบคุม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการสอนด้วยรูปแบบการสอน 7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน มีส่วนช่วยให้คะแนนแตกต่างกัน เพราะ นักเรียนได้มีโอกาสตอบคำถาม ร่วมอภิปราย ค้นหาคำตอบ และสรุปความรู้ด้วยตนเอง

ประกอบกับมีโอกาสทำงานเป็นกลุ่มเป็นประจำ สมาชิกในกลุ่มมีความสามารถที่หลากหลายแตกต่างกัน ซึ่งเป็นเทคนิคของการจัดกลุ่มของเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน ทำให้นักเรียนมีโอกาสช่วยเหลือกันให้กำลังใจต่อกันสอดคล้องกับวิจัยของ Sharon Sue and Juliana (2003) ที่ได้ศึกษาการสร้างทักษะชีวิตผ่านการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม โดยพบว่าการทดลองหลังเรียนกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนเกรด 6 ซึ่งเข้าร่วมโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตหลังเลิกเรียน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและการทดลอง มีพัฒนาการทักษะชีวิตทางสังคมเพิ่มขึ้นและประสบความสำเร็จในการเรียนเพิ่มขึ้น

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาคะแนนทักษะชีวิตของกลุ่มทดลองก่อนและหลังเรียนพบว่ามีความแตกต่างกันค่อนข้างมาก โดยก่อนเรียนมีคะแนนทักษะชีวิตอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ แต่เมื่อสอนด้วยรูปแบบการสอน7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน กลุ่มทดลองมีคะแนนทักษะชีวิตอยู่ในระดับที่สูงขึ้นมาก อาจเนื่องมาจากรูปแบบการสอน7Eร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน เป็นการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือที่เน้นกระบวนการกลุ่ม มีขั้นตอนที่ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ของนักเรียน จึงทำให้นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นมากกว่าการเรียนแบบปกติที่นักเรียนมีโอกาสในการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นน้อย เพราะนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอน7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขันมีโอกาสทำงานกลุ่มทุกชั่วโมง นักเรียนจะได้รวมกลุ่มกันเพื่อทำการแข่งขัน และการจัดกลุ่มของนักเรียนจะมีนักเรียนที่มีความสามารถ เก่ง กลาง อ่อน นักเรียนจะกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม ให้กำลังใจเพื่อนเมื่อเพื่อนตอบคำถาม หรือทำสิ่งที่ครูมอบหมายไม่ได้ ยอมรับผลของการแข่งขันไม่ว่าจะเป็นฝ่ายชนะหรือแพ้ สอดคล้องกับ สารสิน เล็กเจริญ (2554) ที่กล่าวว่า การจัดกิจกรรมเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มได้เป็นอย่างดี มีการแข่งขันเกมวิชาการ ทำให้การเรียนมีความสนุกสนาน น่าเรียน นักเรียนจึงไม่รู้สึกเบื่อหน่ายต่อการเรียน เป็นการสร้างสัมพันธภาพที่ดีของนักเรียนนอกจากนี้จุดประสงค์ของเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน คือ นักเรียนทุกคนจะช่วยเหลือกลุ่มให้ประสบผลสำเร็จ เป็นการสร้างทักษะในการทำงานร่วมกัน สอดคล้องกับ Johnson (1981) ได้กล่าวถึงการเรียนแบบร่วมมือว่า เป็นการเรียนที่มีปฏิสัมพันธ์กันภายในกลุ่มนักเรียน เช่นมีการอภิปรายร่วมกัน การช่วยเหลือกัน และเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ทุกคนในกลุ่มจะต้องร่วมมือกันสนับสนุนความสำเร็จของกันและกัน เพราะความสำเร็จของแต่ละคนคือความสำเร็จของกลุ่ม ตรงกับคำกล่าวของ สุมณฑา พรหมบุญ (2540) ที่กล่าวถึงประโยชน์และคุณค่าของการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค TGT ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีให้กับนักเรียนช่วยฝึกฝนความเป็นประชาธิปไตย การ

ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ฝึกการอยู่ร่วมกันอย่างเป็นสุข ช่วยให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียน มีโอกาสได้ฝึกฝนทักษะทางสังคมส่งเสริมให้รู้จักการทำงานกลุ่มเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น แสดงว่ารูปแบบการสอนนี้สามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตได้จริงในชีวิตประจำวันนอกจากนี้ ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนของรูปแบบ 7E มีขั้นตอนที่ต่อเนื่อง โดยเริ่มจาก1)การทบทวนความรู้เดิม (Elicit) ซึ่งHenderson (1992) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการทบทวนความรู้เดิม โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดกัน ทำให้นักเรียนลงข้อสรุปกลายเป็นความรู้เดิมเดียวกัน ซึ่งช่วยให้นักเรียนได้ฝึกการแสดงความคิดเห็นและการกล้าแสดงออก 2)ขั้นของการสร้างความสนใจ (Engage) 3) การสำรวจและค้นหา(Explore)4) ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป(Explain) ซึ่งช่วยเสริมสร้างทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น รู้จักจัดการกับอารมณ์ต่างๆทั้งตื่นเต้น ดีใจ เสียใจ โดยจากการสังเกตของผู้วิจัยขณะทำการทดลอง พบว่านักเรียนมีความตื่นเต้น กระตือรือร้นที่จะร่วมกิจกรรม อยากเรียน รักษาเวลาในการเข้าเรียน เมื่อถึงชั่วโมงเรียนวิชาหลักภาษาไทยนักเรียนจะรีบทำธุระส่วนตัวแล้วเข้ามานั่งรอครูอย่างรวดเร็ว ค้นหาคำตอบจากคำถามที่ท้าทาย หาวิธีแก้ปัญหาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยไม่กังวลว่าจะตอบถูกหรือผิด ทำให้เกิดบรรยากาศในการเรียนที่ดี สอดคล้องกับ กนกวรรณ คงอภิรักษณ์ (2548) ที่กล่าวไว้ว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยรูปแบบ7E ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่าตนได้รับประโยชน์จากการเรียน ช่วยทำให้นักเรียนมีความสนใจ รู้จักตั้งคำถาม พยายามหาคำตอบของปัญหา ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจบทเรียนและเกิดความร่วมมือในการทำงานมากยิ่งขึ้น 5) ขั้นขยายความรู้ (Elaborate) 6) ประเมินผล (Evaluate) 7) ขั้นต่อยอดความรู้ (Extend) นักเรียนนำความรู้ใหม่ที่ได้ไปตรวจสอบความเข้าใจกับเพื่อน ใช้ประเมินความรู้ด้วยตนเองและไปแก้ปัญหาที่ครูกำหนดขึ้นจากสถานการณ์การแข่งขันระหว่างกลุ่ม ซึ่งจะช่วยพัฒนาทักษะกระบวนการกลุ่มและการทำงานเป็นทีมอย่างมีระบบ จึงทำให้นักเรียนในกลุ่มทดลองมีคะแนนทักษะชีวิตที่สูงกว่ากลุ่มควบคุม

ในขณะที่คะแนนทักษะชีวิตของกลุ่มควบคุมก่อนและหลังเรียนพบว่าไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนไม่ได้เรียนรู้ด้วยวิธีการสอนใหม่ๆ แต่เรียนด้วยวิธีการสอนปกติ ที่แม้จะมีการแข่งขันเป็นกลุ่ม แต่การจัดกลุ่มของนักเรียนใช้การจัดที่มีนักเรียนเก่ง กลาง อ่อนในแต่ละกลุ่มไม่เหมือนกัน บางกลุ่มมีสมาชิกที่เก่งมากกว่ากลุ่มอื่นๆ และนักเรียนมักเลือกจัดกลุ่มกับเพื่อนที่เก่งเพียงอย่างเดียว ไม่ค่อยให้เพื่อนที่อ่อนเข้าร่วมกลุ่ม ส่งผลให้การมีปฏิสัมพันธ์กันของนักเรียนไม่ทั่วถึง ไม่ได้

เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้เกิดทักษะชีวิตเช่นเดียวกับกลุ่มทดลองจึงทำให้คะแนนทักษะชีวิตไม่แตกต่างกัน

2) เมื่อพิจารณาคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติมีคะแนนผลสัมฤทธิ์เพิ่มขึ้นไม่มากนัก ในขณะที่คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบการสอน 7E และเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน มีคะแนนหลังเรียนเพิ่มมากขึ้นแตกต่างจากก่อนเรียนเป็นอย่างมาก แสดงให้เห็นว่าวิธีการสอน7E และเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขันส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือที่กล่าวว่า รูปแบบของการสอนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการจัดการเรียนที่แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มเล็กๆ สมาชิกในกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการช่วยเหลือกัน มีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตนและส่วนรวม เพื่อให้กลุ่มได้รับความสำเร็จ แสดงให้เห็นถึงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มของนักเรียนกับนักเรียน และนักเรียนกับผู้สอนในกิจกรรมต่างๆ ซึ่งส่งผลดีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นดังงานวิจัยที่เกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนด้วยรูปแบบ7E (ศุภวรรณ์ เล็กวิไล, 2539; ณัฐกา นาเลื่อน, 2556; วิไลวรรณ แก้วอำไพ, 2551; ปริศนา ประชุมพันธุ์ ,2553) งานวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้เทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขันในการเรียนการสอน (วนิดา สุขสาลี ,2555;สารสิน เล็กเจริญ; 2554; บรรพต แสนสุวรรณ, 2550) และจากการที่ผู้วิจัยนำรูปแบบการการสอนทั้งสองมาผสมผสานกันจึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักภาษาไทยของนักเรียนสูงขึ้นดังเหตุผลต่อไปนี้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการสอน 7E และเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขันเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมต่างๆด้วยตนเองมากกว่าการเรียนการสอนปกติ นักเรียนที่เป็นกลุ่มทดลองได้ทำกิจกรรมในขั้นต่างๆของการเรียนการสอนคือ ขั้นทบทวนความรู้เดิม ขั้นสำรวจและค้นหา ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป ขั้นขยายความรู้ ขั้นประเมินผล การแข่งขันระหว่างกลุ่ม และขั้นต่อยอดความรู้ ซึ่งนักเรียนทุกคนมีโอกาสสร้างข้อความรู้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับ อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550) ที่กล่าวว่า วิธีสอนที่นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติกิจกรรม ดำเนินการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้ประสานงาน ให้ข้อเสนอแนะ ส่งเสริมกำลังใจ และช่วยเหลือเมื่อมีปัญหา ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นการเรียนจากการกระทำ (Learning by doing)

2. ขั้นตอนของรูปแบบการสอน 7E และเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขันส่งเสริมให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ดังนี้

ขั้นทบทวนความรู้เดิม นักเรียนได้มีการทบทวนความรู้เดิมก่อนการเริ่มต้นการเรียนการสอนในแต่ละกิจกรรม. ครูถามคำถามเพื่อให้นักเรียนได้อภิปรายและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่จะเรียน มีการทดสอบความรู้เดิมของนักเรียน ทำให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงประสบการณ์ใหม่เข้ากับประสบการณ์เดิม สอดคล้องกับงานวิจัยของ Osman และ Hannafin(1994) ที่พบว่า การทบทวนความรู้เดิมมีความสัมพันธ์กับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ขั้นสร้างความสนใจ ขั้นสำรวจค้นหา ขั้นอธิบายลงข้อสรุป นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง ครูเป็นผู้เตรียมสื่อ อุปกรณ์ แหล่งข้อมูล และดูแลให้กิจกรรมการสอนดำเนินไปครบตามขั้นตอน คอยกระตุ้นให้นักเรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองตามความสามารถของแต่ละบุคคล สร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยมีการตรวจสอบความขัดแย้งระหว่างข้อมูลใหม่กับข้อมูลเดิม แล้วเกิดการปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางปัญญา จนเกิดความเข้าใจและการรับรู้อย่างมีความหมาย สอดคล้องกับแนวคิดของ Martin และคณะ (1994) ที่สรุปว่า การสนับสนุนให้นักเรียนสามารถเรียนรู้และสร้างความรู้ด้วยตนเองช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจที่ลึกซึ้ง

ขั้นขยายความรู้ ขั้นประเมินผล การแข่งขันระหว่างกลุ่มและขั้นต่อยอดความรู้ เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้นำความรู้ที่ได้มาไปใช้ โดยครูเป็นผู้กำหนดสถานการณ์ให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้มาไปแก้ปัญหา เป็นการฝึกการแก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่ สอดคล้องกับแนวคิดของ Slavin (1994) ที่สรุปว่า การถ่ายโยงการเรียนรู้มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน นักเรียนจะสามารถถ่ายโยงสิ่งที่เรียนมาแล้วขยายหรือถ่ายไปยังปัญหาที่นักเรียนประสบอยู่

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

เนื่องจากงานวิจัยนี้เป็นวิจัยทดลอง ดังนั้นผลของการวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักภาษาไทย โดยใช้รูปแบบการสอน 7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน

นอกจากนี้สามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อนพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ได้

การทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาอื่นๆ โดยใช้รูปแบบการสอน 7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน

2. ควรมีการศึกษาเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทยด้วยรูปแบบการสอน 7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขันในระดับชั้นอื่น ๆ

3. ควรมีการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตด้วยรูปแบบการสอน 7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขันในระดับชั้นอื่น ๆ

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กนกวรรณ คงอภิรักษณ์. (2548). *การวิจัยและพัฒนาแบบตรวจสอบรายการการประเมินหลักสำหรับการประเมินตนเองของครูด้านการจัดการสอนวิชาวิทยาศาสตร์โดยใช้วงจรการเรียนรู้แบบเซเว่นอี*(วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2543). *เอกสารชุดเทคนิคการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ*.กรุงเทพ: โรงพิมพ์การศาสนา.

กรมสุขภาพจิต. (2544). *คู่มือฝึกอบรมแบบมีส่วนร่วม*. กรุงเทพมหานคร: วงศ์กมลโปรดักชั่น จำกัด.

กฤษณา ปัญญา. (2552). *การสร้างแบบวัดทักษะชีวิตของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่6*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

กาญดาร์ สงดวง. (2554). *ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม (TGT)ร่วมกับวิธีการสอนการแก้ปัญหาแบบเอสเอสซีเอส(SSCS) ที่มีต่อความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาและความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.

กิ่งกาญจน์ ถิรสุรคนธ์. (2521). *ความสำคัญของภาษา*. สืบค้นจาก: http://www.gerapatr.com/craftsmanship/ index.php/report-menu/8-importance-of-the-problem.

เกศรา อินทะนนท์. (2556). *ทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือTGT*. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. Vol 36, No 4 (2013): ตุลาคม - ธันวาคม 2556.

คณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพวิชาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. *ความสำคัญของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*. สืบค้นจาก: https://sites.google.com/site/pasathaija/.

คณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพวิชาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. *แนวคิดเรื่องทักษะชีวิตและการพัฒนาทักษะชีวิตในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*. สืบค้นจาก: https://sites.google.com/site/thanyamaivipfan/bth-thi4.

งามตา วนินทานนท์. (2546). *ปลูกฝังเยาวชนไทยอย่างไรให้เป็นคนดี*. รวมบทความร่วมสรรค์สร้างเด็กและเยาวชน, หน้า 9-14. กรุงเทพ: สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา.

ชบา พันธุ์ศักดิ์.(2550). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเชิงประสบการณ์และการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยการร่วมงานอย่างร่วมรู้สึกระหว่างผู้ปกครองและครูเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัย*(วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2541). *สอนหลักภาษาไทยอย่างไรไม่น่าเบื่อ*. วารสารวิชาการ 1(11)

ณัฐกา นาเลื่อน. (2556). *ผลการสอนโดยใช้รูปแบบวงจรการเรียนรู้7E ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่5* (ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.

ทิศนา แขมมณี. (2544). *วิทยาการด้านการคิด*. กรุงเทพ : เดอะมาสเตอร์กรุ๊ปแมเนจเม้นท์ จำกัด.

นภาพร จันทวรรณ. (2545). *การใช้กิจกรรมทักษะชีวิต เพื่อพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองในการป้องกัน การติดยาบ้า ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านเวียงแก้ว อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย*(วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนวบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

บรรพต แสนสุวรรณ. (2550). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่2*(วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ประไพ ประดิษฐ์สุขถาวร. (2554). *สอนลูกให้มีทักษะชีวิต (life Skill)*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

ปริยทิพย์ บุญคง. (2546). *การศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*(ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ปริศนา ประชุมพันธ์. (2553). ผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอน 7E ที่มีต่อความสามารถในการใช้ภาษาไทยของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1(วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พฤกษ์ โปร่งสำโรง. (2549). *ผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอน 7E ในวิชาฟิสิกส์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย*(วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.* กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

พิมพันธ์ เดชะคุปต์. (2544). *การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ : แนวคิดวิธีและเทคนิคการสอน2.* กรุงเทพมหานคร : สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ.

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และพเยาว์ ยินดีสุข. (2548). *วิธีการสอนวิทยาศาสตร์ทั่วไป.* กรุงเทพมหานคร: พัฒนาคุณภาพวิชาการ.

พิสิทธิ์ ภาษี. (2551). การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการใช้กิจกรรมการเรียนแบบวัฏจักรการเรียนรู้7ขั้น (7E). สืบค้นจาก: http://kroo.ipst.ac.th/teacher/ result/ result. php?.

ไพศาล หวังพานิช. (2536). *วิธีการวิจัย.* กรุงเทพมหานคร : งานส่งเสริมวิจัยและตำรากองบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

มัณฑรา ธรรมบุศย์. (2551). *การเรียนรู้ทักษะชีวิต.* สืบค้นจาก: http://www.Chandra.ac.th/teacherAll/mdra/date/pdf/Life-skill1L.pdf.

มูลนิธิรักษ์เด็ก. (2551). *Life skill ทักษะคืออะไร.* สืบค้นจากจาก http: // www.rakdek.or.th.

เยาวดี รางชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2552). *การวัดผลและการสร้างแบบสอบผลสัมฤทธิ์.* กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วัฒนาพร ระงับทุกข์.(2545). *เทคนิคและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544.* กรุงเทพมหานคร: บริษัทพริกหวานกราฟฟิกจำกัด.

วิไลวรรณ แก้วอำไพ. (2551). *การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องไฟฟ้าน่ารู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น.* มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วนิดา สุขสาลี. (2555). *ผลการเรียนด้วยมัลติมีเดียแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกมเรื่องการคูณวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ Veridian E-Journal, SU Vol.5 No. 2 May - August 2012.

วิภาวรรณ วงษ์สุวรรณ์ คงเผ่า. (2548). *การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีขยายความคิดของเรเกลลูทเพื่อส่งเสริมความแม่นยาด้านเนื้อหาความรู้ความชำนาญในการปฏิบัติงานและความสามารถในการถ่ายโยงการเรียนรู้ของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา*(วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาหลักสูตรการสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมนึก ภัททิยธนี. (2546). *การวัดผลการศึกษา*. กาฬสินธุ์: ประสานการพิมพ์.

สมพร เชื้อพันธ์. (2547). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่3 โดยใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองกับการจัดการเรียนการสอนตามปกติ*(วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). ภาควิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

สารสิน เล็กเจริญ. (2554). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเขียนสะกดคำของนักเรียนขั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค TGT กับการสอนแบบปกติ(วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สุมณฑา พรหมบุญ. (2540). *การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม*. ในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ: ทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไอเดียสแควร์

สุวิทย์ มูลคำ. (2547). *19 วิธีการจัดการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ภาพพิมพ์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). *การปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาไทย*. สืบค้นจาก: www.academic.obec.go.th/web/doc/d/477.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). *ก้าวสู่มาตรฐานการเรียนรู้..สู่ทักษะชีวิต. กรุงเทพมหานคร*: สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2550). *หลักการสอน*.กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

ภาษาต่างประเทศ

Anastasi, A. (1976). *Psychological Testing*. New York: Macmillan, Publishing.

Atkin, J., Karplus, R. (1962).*Discovery of invention.* Science Teacher, 29, 45–47.

Beisenherz, P., Dantonio, M. (1996). *Using the Learning Cycle to Teach Physical Science: A Hands-on Approach for the Middle Grades*. Heinemann, 361 Hanover Street, Portsmouth, NH 03801-3912.

Center for Public Education. (2015). *Learning to Read, Reading to Learn. Why third-grade is a pivotal year for mastering literacy*. Available from: http://www.centerforpubliceducation.org/Main-Menu/Policies/Learning-to-Read-Reading-to-Learn-At-a-Glance/Learning-to-Read-Reading-to-Learn-Full-Report-PDF.pdf.

Deen, M. K., Bailey, S. J., & Parker, L. (2002). *Life Skills Evaluation System: Measuring Growth in Life Skills for Youth and Family Program*. Washington: Washington State University. Available from: http://www.ext.wsu.Edu/ lifeskills/viewlife. Asp.

DeVries, D. L. (1975).*Teams-Games-Tournament in the Elementary Classroom : A Replication.* Report No. 190.

Eisenkraft,A. (2003).*Expanding the 5E model.The Science Teacher.*1September2003: p32-35.

Henderson, J.G. (1992). *Reflective teaching: becoming and inquiring education*. New York: McGraw-Hill.

Johnson, D. W., Johnson, R. T. (1986). *Action research: Cooperative learning in the science classroom.* Science and Children, 24, 31-32.

Johnson, D.W. Johnson, R.T. (1987). *Research Shows the Benefits of Adult Cooperation.*The Educational Leadership. 45 (November 1987), 27-30.

Johnson, D. W., Johnson, R. T., Smith, K. A. (1991). *Cooperative learning: Increasing college faculty instructional productivity.* ASHE-ERIC Higher Education Report No. 4, George Washington University.

Johnson, D.W. et. al. (1981). *"Effects of Cooperative, Competitive, and Individualistic Goal Structures On Achievement : A Meta Analysis"*. Psychological Bulletin: 47-62.

Kagan, S. (1995).*Cooperative Learning & Wee Science.* San Clemento :Kagan Cooperative Learning.

Komang SatyaPermadi. (2013). *Thesis of The effect of using team game tournament on the vocabulary achievement of the eight year student of smplaboratorium*. English Education Department.Ganesha University of Education.

Lawson, Anton E. (1995). *Science teaching and development of thinking*. Belmont California: Wadsworth.

Llewellyn, Douglas. (2002). *Inquire within: Implementing inquiry–based science.* California: Corwin Press.

Martin, R.E.Jr, Sexton, C., Wagner, K andGerlovich, J. (1994). *Teaching science for all children.* Massachusett: Allyn and Bacon.

Mecit, Özlem. (2006). *The Effect Of 7E Learning Cycle Model On The Improvement Of Fifth Grade Students' Critical Thinking Skill.*The graduate school of natural and applied sciences. Middle East Technical University.

Osman, M.E., &Hannafin, M.J. (1994). Effects of advance question and prior knowledge on science learning. *JournalofEducationalResearch*, 88(1).

Ross, C.C. and Stanley, J.C. (1967). *Measurement in Today's School.* Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall Inc.

Slavin, R. E. (1987). *Developmental and motivational perspectives on cooperative learning: A reconciliation*. Child development.1161-1167.

Slavin, R.E. (1994). *Educationl psychology theory and practice*. Massachusett: Allyn and Bacon.

Slavin, R. E. (1996).*Education for all: Contexts of learning*. Lisse, The Netherlands: Swets&Zeitlinger.

Sharon, Junge K.; Sue, Manglallan; & Juliana, Raskauskas. (2003). *Building Life Skills Through After School Participation in Experimental and Cooperative Learning*. Child Study Journal. 33(3); 74-165.

Suci Ari Salasa. (2013). *Thesis of the effectiveness of team game tournament (tgt) to improve students' reading skill in report text on the second grade at madrasah aliyahnegeripurworejo in the academic year 2012/2013.*Teacher Training and Educational Sciences Faculty.Muhammadiyah University.

UNICEF. (2001). *What is the Life Skills Approach?.* Explore Ideas Articles, Opinions,and Research about Teaching and Learning. Available from http: //www. unicef.org /teachers/teacher/Lifeskill/htm.

Unicef. (2003). Life skills. Monitoring, Evaluation and Assessment. Available from: http://www.unicef.org/lifeskills/index_10489.html.

W. James Popham. (2005). *Test Better, Teach Better :* The Instructional Role of Assessment.

World Health Organization. (1994). *Life Skills Education for Children and Adolescents in Schools.*Programme on Mental Health. Geneva. Available from: http://www.unescap/org/esid/hds/pubs/2317/m7.pdf.

ภาคผนวก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบวัดทักษะชีวิต

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฏฐภรณ์ หลาวทอง
   อาจารย์ประจำสาขาวิชาการวัดและประเมินผลทางการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. อาจารย์ ดร. ชนิศา ตันติเฉลิม
   อาจารย์ประจำสาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. อาจารย์ อุราภรณ์ สุจริตจันทร์
   อาจารย์ประจำโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแผนการจัดการเรียนรู้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัมพร อังศรีพวง
   อาจารย์ประจำโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปริมวดี ประยูรศุข
   อาจารย์ประจำโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม

3. อาจารย์อนุทัย โรจนวิภาต
   อาจารย์ประจำโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม

แบบสอบถามวัดความสามารถการใช้ทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

แบบสอบถามวัดความสามารถการใช้ทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นแบบสอบถามวัดการกระทำของนักเรียน ยึดกรอบแนวคิดองค์ประกอบทักษะชีวิตระดับประถมศึกษา 4 องค์ประกอบ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย

ด้านการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น	จำนวน	5	ข้อ
ด้านการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	จำนวน	5	ข้อ
ด้านการจัดการกับอารมณ์และความเครียด	จำนวน	5	ข้อ
ด้านการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น	จำนวน	5	ข้อ

ข้อความในแต่ละข้อจะกำหนดสถานการณ์หรือเหตุการณ์ต่างๆในชีวิตประจำวัน ให้นักเรียนฟังและทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อความนั้นๆ ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับการกระทำของนักเรียน

เลขที่.....

ข้อ	ข้อคำถาม	การกระทำ	
		ใช่	ไม่ใช่
ด้านที่ 1การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น			
1.	ฉันบอกวิชาที่ตนเองอยากเรียนได้		
2.	ฉันบอกชื่ออาหารที่ตนเองชอบรับประทานได้		
3.	ฉันบอกครูว่าอยากนั่งใกล้กับเพื่อนคนใดได้		
4.	ฉันกล้าที่จะออกมายืนพูดหน้าห้องเรียนโดยสมัครใจ		
5.	ฉันบอกไม่ได้ว่าตนเองมีความสามารถพิเศษอะไร		
ด้านที่ 2.การคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์			
1.	ฉันพยายามทำการบ้านด้วยตนเอง		
2.	ฉันมักร้องไห้ เมื่อทำงานไม่ได้		
3.	ฉันหาหนทางในการแก้ปัญหาที่หลายวิธี		
4.	เมื่อมีปัญหาในการทำงาน ฉันสนุกกับการแก้ไขปัญหา		
5.	เมื่อฉันลืมหนังสือมาเรียน ฉันขออ่านหนังสือกับเพื่อน		
ด้านที่ 3.การจัดการกับอารมณ์และความเครียด			
1.	ฉันไม่อายเมื่อตอบคำถามผิด และกล้าที่จะตอบใหม่		
2	เมื่อโกรธหรือไม่พอใจเพื่อน ฉันไม่ใช้กำลังตอบโต้		
3	เมื่อฉันไม่สบายใจ ฉันจะหากิจกรรมอย่างอื่นทำ		
4	ฉันโมโห หงุดหงิดอยู่นานเมื่อทำอะไรไม่ได้		
5	ฉันยังสนุกในการแข่งขันต่อ แม้จะรู้ว่าเป็นฝ่ายแพ้		
ด้านที่ 4.การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น			
1.	ฉันปรบมือแสดงความยินดีต่อผู้อื่น เมื่อเขาได้รับรางวัล		
2.	ฉันตั้งใจฟังคำถามจากครูหรือเพื่อน		
3.	เมื่อเพื่อนไม่มาโรงเรียน ฉันช่วยบอกงานและเรื่องที่เรียนให้เพื่อน		
4.	ฉันกล่าวคำขอโทษเมื่อทำให้ผู้อื่นเสียใจ โดยไม่มีใครบอก		
5.	ฉันชอบทำงานคนเดียวมากกว่าทำงานกับเพื่อน		

แบบวัดผลการจัดการเรียนรู้

ชื่อ..... นามสกุล..... เลขที่ .....

ให้นักเรียน X คำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑.สระในข้อใดแตกต่างจากข้ออื่น

ก. ผัก

ข. เป็น

ค. ชาม

๒.คำในข้อใดใช้สระเหมือนกับคำว่า “เล็ก”

ก. เล่น

ข. เตะ

ค. เส้น

๓.คำใดมีสระไม่เหมือนกับคำว่า “สาย”

ก. หาย

ข. จับ

ค. บ้าน

๔. คำว่า “กลืน” มีพยัญชนะต้นคือตัวใด

ก. ก

ข. กล

ค. น

๕. จากประโยค “เราควรแปรงฟันหลังรับประทานอาหาร” มีคำที่ใช้สระเสียงสั้นกี่คำ

ก. ๔ คำ

ข. ๕ คำ

ค. ๖ คำ

๖. คำใดมีสระเสียงยาวทั้งหมด

ก. สีเทา ผ้าไหม

ข. น่ากลัว ปูนา

ค. ยางลบ จิ้นส้อ

๗. คุณแม่สวมชุดผ้า___ คำในช่องว่างคือคำใด

ก. ใหม

ข. ไหม

ค. ไหม้

๘. สระในข้อใดเมื่อมีตัวสะกดจะลดรูปหายไป

ก. สระเอะ

ข. สระโอะ

ค. สระแอะ

๙. จากประโยค "ลูกวัวตัวอ้วนเจินข้างรั้วกินผักสวนครัว"

มีคำที่ใช้สระ อัว กี่คำ

ก. ๔ คำ

ข. ๕ คำ

ค. ๖ คำ

๑๐. คำใดเขียนได้ถูกต้อง

ก. หยากไย่

ข. หลงไหล

ค. ลำใย

๑๑. คำในข้อใดมีพยัญชนะต้น ๒ ตัว

ก. ใหม่

ข. หาม

ค. ห่ม

๑๒.คำว่า “แข็ง” ใช้สระเหมือนกับคำใด

ก. แกะ

ข. แรง

ค. แขน

๑๓. “ พี่ชอบรับประทานเส้นหมี่น้ำ..... และน้ำแข็ง.....” คำที่นำมาเติมในช่องว่างคือคำใด

ก. ไส ใส

ข. ใส ไส

ค. ใส ใส

๑๔.คำใดมีสระไม่เหมือนกับคำว่า “บ้าน”

ก. หาย

ข. ถ่าน

ค. จับ

๑๕.คำคู่ใดรวมกันแล้วมีความหมายและเขียนถูกต้อง

ก. ชี้น แฉะ

ข. เปราะ แปะ

ค. ถั่ว และ

๑๖.คำในข้อใดมี"ม"เป็นตัวสะกด

ก. หมู

ข. มอง

ค. หอม

๑๗.คำในข้อใดไม่มีตัวสะกด

ก. เพล

ข. เปล

ค. เหว

๑๘ ข้อใดมีคำที่ใช้สระเดียวกับคำว่า"แข็ง"

ก. แพะ

ข. เห็ด

ค. แตก

๑๙.ข้อใดประสมด้วยสระ เอะ และเขียนถูกต้อง

ก. เพลง

ข. เจ็ก

ค.เล่น

๒๐.คำในข้อใดใช้สระ ใ_ ไ_ ได้ถูกต้องทุกคำ

ก. ลำไย บันใด

ข. ร้องให้ สดใส

ค. หัวใจ กำไร

****

แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบ 7E ร่วมกับเทคนิคกลุ่มมือแข่งขัน(TGT)

โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย / วิชาหลักภาษาไทย รหัสวิชา.....

เรื่อง สระเอา จำนวนคาบ ๑ (๖๐ นาที)

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑/๔ ภาคต้น

วัน.....เดือน..... ปี ..... เวลา.....

---

๑ มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษา ภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด มาตรฐาน ท ๔.๑ ป.๑/๑ บอกและเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์และเลขไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ ป.๑/๒ เขียนสะกดคำและบอกความหมายของคำ

มาตรฐาน ท ๔.๑ ป.๑/๓ เรียบเรียงคำเป็นประโยค ง่าย ๆ

๒. สาระสำคัญ

สระ เอา เป็นสระเสียงสั้น เขียนพยัญชนะต้นไว้ตรงกลางระหว่างสระ เ_ และ สระ _า คำที่ใช้สระเอาไม่มีตัวสะกด

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑.อ่านคำที่ประสมสระ เอาได้ถูกต้อง

๒.บอกตำแหน่งการเขียนสระ เอาได้ถูกต้อง

๓. เขียนสระเอาได้ถูกตามรูปแบบและขั้นตอนการเขียน

๔.จับคู่คำที่ใช้สระ เอาได้ถูกต้อง

๕.ยกตัวอย่างคำและประโยคที่ประสมด้วยสระเอา ได้ถูกต้อง

๖.ทำแบบฝึกหัด สระเอาได้ถูกต้อง

๔สาระการเรียนรู้ .

๑.สระ เอามีเสียงสั้น

๒.เขียนพยัญชนะต้นไว้ตรงกลางระหว่างสระ เ_ และ สระ _า เช่น เกา เขา เตา

๓.มีรูปแบบและทิศทางการเขียนดังนี้

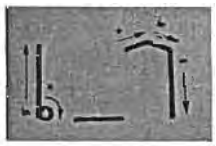

๔. คำที่ใช้สระเอา ไม่มีตัวสะกดเช่น เต่า เท้า ภูเขา เงา

๕.กิจกรรมการเรียนรู้

วิธีการสอน / ทักษะชีวิต	กิจกรรม
ขั้นที่ ๑ ขั้นทบทวนความรู้เดิม (Elicit) : ขั้นนำ	๑.ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างคำที่ใช้สระใอไม้ม้วน กับสระไอไม้มลาย ที่มีพยัญชนะต้นเหมือนกัน และแต่งประโยค เช่น ใต้ –ไต้ ใจ –ไจ ไส – ใส ไหล –ไหล
ขั้นที่ ๒ ขั้นสร้างความสนใจ (Engage) ขั้นนำ ทักษะชีวิต : การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น การคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	๒.ครูสุ่มเลือกนักเรียนออกมาจับสลากและทายปริศนาอะไรเอ่ย -อะไรเอ่ย สี่เท้าเดินมาหลังคามุงกระเบื้อง (เต่า) -อะไรเอ่ย สูงเทียมฟ้า ต่ำกว่าหญ้านิดเดียว(ภูเขา) -อะไรเอ่ย เวลาเรายืนมันนอน เวลาเรานอนมันยืน(เท้า) -อะไรเอ่ย อะไรเอ่ย ขาไปสองคน มืดฟ้ามัวฝน กลับมาคนเดียว (เงา) 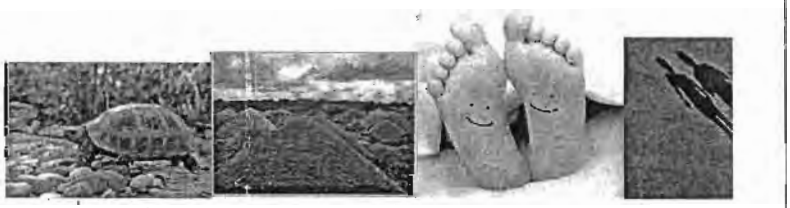 เมื่อนักเรียนทายถูก ครูติดภาพบนกระดาน และให้นักเรียนออกมาเขียนคำตอบ
ขั้นที่ ๓ ขั้นสำรวจและค้นหา (Explore): ขั้นสอน	๓. ครูให้นักเรียนอ่านคำบนกระดานแล้วถามว่านักเรียนออกเสียงคำเหล่านั้นด้วยเสียงสระอะไร (สระเอา) ติดบัตรคำ ๔. ครูถามนักเรียนว่า นักเรียนเห็นสระเอา มีรูปสระใดบ้าง (สระเอ กับสระอา)
ขั้นที่ ๔ ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป(Explain) ขั้นสอน ทักษะชีวิต: การคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	๕. ครูให้นักเรียนสังเกตคำทั้ง ๔ คำที่บนกระดาน แล้วถามว่าคำที่ประสมด้วยสระเอาเป็นสระเสียงสั้นหรือเสียงยาว (เสียงสั้น) ครูให้นักเรียนอ่านออกเสียงสระเอา เพื่อตรวจจับลักษณะเสียงของสระเอา ติดแถบประโยคบนกระดาน ๖.ครูให้นักเรียนสังเกตตำแหน่งของสระเอาว่าเราจะเขียนพยัญชนะต้นไว้ที่ใด (ระหว่างสระเอ กับสระอา) จากนั้นให้นักเรียนอาสาสมัครออกมาเขียนสระเอาบนกระดาน ๗. ครูติดแผนภูมิการเขียนสระเอาบนกระดาน อธิบายการเขียน แล้วลองให้นักเรียนเขียนในกระดาษที่ครูแจก หลังจากนั้นเรียกนักเรียนอาสาสมัครออกมาเขียนบนกระดาน ๓ คน ให้เพื่อนนักเรียนช่วยกันดูว่าถูกต้องหรือไม่

	๘. ครูให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างสระเอาว่ามีคำใดอีกบ้าง (เก้าอี้ เสา เบา เตา เป็นต้น) แล้วช่วยกันแยกส่วนประกอบของคำที่ยกมาว่ามีตัวสะกดหรือไม่ (ไม่มีตัวสะกด) และอธิบายเพิ่มเติมว่า สระเอา ไม่มีตัวสะกด แต่มีเสียงตัวสะกด
<u>ขั้นที่ ๕ ขั้นขยายความรู้ (Elaborate)</u>: ขั้นสอน <u>ทักษะชีวิต</u>: การคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	๙. ครูให้นักเรียนหาคำที่ประสมด้วยสระเอา มาเติมในคำที่ครูกำหนดให้ สี..... (เทา) เลข.....(เก้า) หัว.....(เข่า) วัน.....(เสาร์) ถุง.....(เท้า) กระ..... (เป้า)
<u>ขั้นที่ ๖ ขั้นประเมินผล (Evaluate) ขั้นจัดทีมและแข่งขัน</u> <u>ทักษะชีวิต</u>: - การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น -การคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ -การจัดการอารมณ์และความเครียด -การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น	๑๐.ครูแบ่งกลุ่มนักเรียน๗ กลุ่มละ ๕ คน ๑กลุ่มมีสมาชิก ๔ คน โดยแต่ละกลุ่มจะมีสมาชิกที่มีความสามารถคละกันทั้งเก่ง ปานกลาง อ่อน เพื่อดำเนินการแข่งขันกิจกรรม “เรียงคำให้เป็นประโยค” ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเขียนคำที่วางสลับที่ให้เป็นประโยคที่ถูกต้อง - ตื่น เช้า ฉัน ทุกวัน นอน แต่ (ฉันตื่นนอนแต่เช้าทุกวัน) - เท้า รอง ซื้อ พ่อ คุณ ใหม่ คู่ (คุณพ่อซื้อรองเท้าคู่ใหม่) - นอน แมว ใต้ เก้าอี้ อยู่ (แมวนอนอยู่ใต้เก้าอี้) - ถือ กระเป๋า นักเรียน ฉัน (ฉันถือกระเป๋านักเรียน) - เหนือ ภาค มี ภูเขา มาก (ภาคเหนือมีภูเขามาก) เมื่อแข่งขันจบ รวมคะแนนแล้วประกาศกลุ่มที่ชนะ แจกรางวัลและติดประกาศชื่อกลุ่มที่ชนะ

ขั้นที่ ๗ ขั้นต่อยอดความรู้ **ขยายความคิด (Extend) :** **ขั้นสรุป** **ทักษะชีวิต :** การจัดการอารมณ์และความเครียด	๑๑.ให้นักเรียนช่วยกันหาคำที่มีพยัญชนะต้น ๒ตัว และประสมด้วยสระเอา พร้อมทั้งช่วยกันแต่งประโยค ๑๒. ครูเปิดPowerpoint เนื้อเพลงสระเอา ให้นักเรียนอ่านพร้อมกัน ๑ รอบ แล้วร้องตาม แล้วช่วยกันบอกคำที่ประสมด้วยสระเอา **เพลง สระเอา** เอเดินมาข้างหน้า สระอา ตามมาข้างหลัง เราจงมาฟังว่าคำนั้น คือ สระเอา เต่า เตา มีสระเอา เหล่า เรา มีสระเอา เมา เงา เร้า เรา เช่า และเข้า มีสระเอา คำร้อง รศ.ปิตินันท์ สุทธสาร ๑๓. นักเรียนทำแบบฝึกหัดในหนังสือเรียน

๖.สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑.สลากปริศนาคำทาย

๒.บัตรคำ

๓. แถบประโยค

๔.รูปภาพ เต่า ภูเขา เท้า เงา

๕. เพลงสระเอา

๗. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

๑. การสังเกตพฤติกรรม

- ความสนใจในการเรียน
- การให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม
- การตอบคำถาม

๒. การทำแบบฝึกหัด